

Bruselj, 30. november 2022
(OR. en)

Medinstitucionalna zadeva:
2022/0051(COD)

15024/1/22
REV 1

DRS 64
SUSTDEV 203
CODEC 1793
COMPET 928

DOPIS

Pošiljatelj:	Odbor stalnih predstavnikov (1. del)
Prejemnik:	Svet
Št. dok. Kom.:	6533/22
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 – splošni pristop

I. UVOD

1. Komisija je 23. februarja 2022 Evropskemu parlamentu in Svetu predložila predlog direktive o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937¹.
2. V predlagani direktivi, ki temelji na členih 50 in 114 PDEU, so določena pravila o obveznostih podjetij glede dejanskih in morebitnih negativnih vplivov na človekove pravice in negativnih vplivov na okolje v zvezi z njihovim lastnim poslovanjem, poslovanjem njihovih hčerinskih družb in poslovanjem v vrednostni verigi, ki ga izvajajo subjekti, s katerimi ima podjetje vzpostavljen poslovni odnos, ter pravila o odgovornosti za kršitve teh obveznosti.

¹ 6533/22 + ADD 1

3. Cilj predlagane direktive je določiti horizontalni okvir za spodbujanje prispevka podjetij, ki delujejo na enotnem trgu, k prehodu Unije na podnebno nevtralno in zeleno gospodarstvo v skladu z evropskim zelenim dogovorom in cilji OZN glede trajnostnega razvoja.
4. Odbor Evropskega parlamenta za pravne zadeve (JURI) je za poročevalko o predlogu imenoval Laro WOLTERS (S&D, NL), pri čemer je bilo za mnenje zaproseno osem odborov, in sicer Odbor za razvoj (DEVE), Odbor za notranji trg in varstvo potrošnikov (IMCO), Odbor za industrijo, raziskave in energetiko (ITRE), Odbor za zunanje zadeve (AFET), Odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane (ENVI), Odbor za ekonomske in monetarne zadeve (ECON), Odbor za mednarodno trgovino (INTA) in Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve (EMPL); zadnjih pet izmed teh odborov so pridruženi odbori. Odbor JURI naj bi glasoval o svojih predlogih sprememb k predlogu Komisije in sprejel mandat za pogajanja konec marca 2023, o pogajalskem mandatu pa naj bi se glasovalo na plenarnem zasedanju maja 2023.
5. Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje o predlogu sprejel 14. julija 2022²,

II. DELO, OPRAVLJENO V OKVIRU SVETA

6. Komisija je Svetu na seji 24. februarja 2022 predstavila vsebino in cilj predlagane direktive.
7. Svet za okolje je bil 24. oktobra 2022 na zahtevo delegacije BE, ki jo je podprla delegacija ES, obveščen o delu in napredku v zvezi s predlagano direktivo.

² 11489/22.

8. Odbor stalnih predstavnikov je 26. oktobra 2022 pripravil smernice za nadaljnje delo. Predsedstvo je na podlagi stališč delegacij, ki jih je nadalje oblikovala Delovna skupina za pravo družb, na seji Odbora stalnih predstavnikov 18. novembra 2022 predstavilo revidirano kompromisno besedilo, da bi lahko pripravili splošni pristop glede predloga. Na seji pa je bilo potrjeno, da so se delegacije sicer strinjale z večino predloga, vendar se njihova stališča glede majhnega števila vprašanj še vedno razlikujejo.
9. Predsedstvo je na podlagi stališč, izraženih na tej seji, na seji Odbora stalnih predstavnikov 25. novembra 2022 predložilo novo kompromisno besedilo, da bi lahko zaključili priprave splošnega pristopa glede besedila. Nekatere delegacije so vseeno izrazile nekaj pomislekov, predvsem glede nove opredelitve „verig dejavnosti“ iz člena 3(g). Predsedstvo je predstavilo revidirano kompromisno besedilo te določbe, ki je dobilo široko podporo in je bilo vključeno v dok. 15024/22, da bi lahko na seji Sveta za konkurenčnost 1. decembra 2022 sprejeli splošni pristop. Nekatere delegacije so ohranile preužitveni pridržek glede kompromisnega besedila.
10. Po razpravi na seji Odbora stalnih predstavnikov 25. novembra 2022 so nekatere delegacije še naprej izpostavljale pomembno vprašanje v zvezi z zajetjem opravljanja finančnih storitev s strani reguliranih finančnih podjetij. Glede na to, da so se stališča nekaterih držav članic po tej seji spremenila, je predsedstvo menilo, da bi moral to pomembno vprašanje nadalje preučiti Odbor stalnih predstavnikov v okviru priprav na sejo Sveta za konkurenčnost.

11. Razprave na seji Odbora stalnih predstavnikov 30. novembra 2022 so temeljile na novem kompromisnem besedilu predsedstva v zvezi z zajetjem finančnih storitev, ki jih opravljajo regulirana finančna podjetja, v predlagani direktivi. Nekatere delegacije so še vedno imele pomisleke in so ohranile preučitvene pridržke glede besedila. Predsedstvo je sklenilo, da bo predstavljeno kompromisno besedilo vključeno v prečiščeno kompromisno besedilo in posredovano Svetu (konkurenčnost) 1. decembra 2022, da bi dosegli dogovor o splošnem pristopu. Revidirano kompromisno besedilo, kot je bilo oblikovano po seji Coreperja 30. novembra 2022, je v prilogi k temu dopisu. Spremembe v primerjavi z besedilom, ki je že bilo predloženi Svetu³, so za dodano besedilo v **krepkem tisku in podčrtane**, črtano besedilo pa je označeno z [...].

III. GLAVNI ELEMENTI KOMPROMISNEGA BESEDILA

A. Področje uporabe (Člen 2)

12. V členu 2 so določeni osebno področje uporabe predlagane direktive in merila za določitev, katera podjetja bi morala opraviti skrbni pregled (člen 2(1) in (2)). Merila temeljijo na številu zaposlenih in svetovnem čistem prihodku podjetij EU ter na čistem prihodku, ustvarjenem v Uniji za podjetja, ki niso iz EU. Merila bi morala biti izpolnjena na ravni posameznih podjetij, kot predlaga Komisija, vendar dve zaporedni poslovni leti. Poleg tega je bila uvedena določba, ki podjetjem omogoča izpolnjevanje nekaterih obveznosti skrbnega pregleda na ravni skupine (člen 4a).
13. Kar zadeva podjetja, ki niso iz EU, bi, če izpolnjujejo merilo čistega prihodka, ustvarjenega v Uniji, spadala na osebno področje uporabe predlagane direktive, ne glede na to, ali imajo v Uniji podružnico ali hčerinsko družbo. V člen 21(1a) je bila dodana nova določba, v skladu s katero bi morala Komisija vzpostaviti varen sistem za izmenjavo informacij o čistem prihodku, ki ga v Uniji ustvarijo družbe, ki niso iz EU in v EU bodisi nimajo podružnice bodisi imajo podružnice v več državah članicah, da se določi pristojna država članica.

³ 15024/22.

14. Splošna logika področja uporabe in pragov števila zaposlenih ter čistega prihodka se še vedno taka kot v predlogu Komisije. Vendar kompromisno besedilo vključuje tudi klavzulo o postopnem uvajanju in enoletno obdobje „*vacatio legis*“ med koncem obdobja za prenos in začetkom uporabe pravil predlagane direktive (člen 30), da se zagotovi sorazmernost na novo uvedenih pravil, za kar se zavzemajo številne delegacije. Zato se bodo pravila predlagane direktive najprej uporabljala za zelo velika podjetja, ki imajo več kot 1000 zaposlenih in 300 milijonov EUR svetovnega čistega prihodka ali 300 milijonov EUR čistega prihodka, ustvarjenega v Uniji za podjetja, ki niso iz EU, in sicer tri leta po začetku veljavnosti.
15. Za dodatno pojasnitev področja uporabe predlagane direktive je bil seznam sektorjev z visokim tveganjem (člen 2(1)(b)) dopolnjen z novo prilogo (Priloga II), ki vsebuje kode NACE, ki ustrezajo navedenim sektorjem.
16. Člen 2 spremlja klavzula o podrobnem pregledu (člen 29), v skladu s katero Komisija poroča in oceni, ali je treba v prihodnosti revidirati pragove v zvezi s številom zaposlenih in čistim prihodkom, seznam sektorjev z visokim tveganjem in merilo čistega prihodka, ustvarjenega v Uniji v zvezi s podjetji, ki niso podjetja iz EU. Poleg tega bi morala Komisija poročati in oceniti tudi, ali bi bilo treba individualni pristop spremeniti v konsolidirani pristop in ali bi bilo treba osebno področje uporabe predlagane direktive spremeniti, tako da bi bile zajete druge pravne osebe, ustanovljene v drugačnih pravnih oblikah od tistih, ki so trenutno predvidene v predlagani direktivi.

B. Opredelitev pojmov (člen 3)

i. Poslovni partner (člen 3, točki (e) in (f))

17. Opredelitev vzpostavljenega poslovnega odnosa, kot jo je predlagala Komisija, je bila črtana iz člena 3, točka (f), ker je bil opuščen celoten pojem. Namesto tega se uporablja samo opredelitev „poslovnega partnerja“ iz člena 3, točka (e), („poslovni odnos“, kot ga predlaga Komisija). Da bi zagotovili izvedljivost za podjetja in uskladitev z mednarodnim okvirom, je bil v predlogu okrepljen pristop, ki temelji na tveganju, zlasti s spremembo člena 6 (evidentiranje in poglobljena ocena negativnih vplivov) in uvedbo novega člena 6a o prednostnem razvrščanju negativnih vplivov. Če vseh negativnih vplivov ni mogoče obravnavati hkrati, podjetja dajo prednost negativnim vplivom na podlagi njihove resnosti in verjetnosti ter najprej obravnavajo najpomembnejše, preden se lotijo obravnave manj pomembnih. Resnost negativnega vpliva se oceni na podlagi njegove teže, števila oseb ali obsega prizadetega okolja in težavnosti ponovne vzpostavitve predhodnega stanja.

ii. Veriga dejavnosti (člen 3(g))

18. Izraz „vrednostna veriga“ iz predloga Komisije je bil nadomeščen z nevtralnimi izrazom „veriga dejavnosti“, da bi se upoštevala različna stališča držav članic glede vprašanja, ali naj se zajame celotna „vrednostna veriga“ ali pa naj se področje uporabe omeji na „dobavno verigo“, in da bi se preprečila zamenjava z že obstoječimi opredelitvami, saj je bila vsebina tega izraza spremenjena.

19. Kar zadeva vsebino izraza „veriga dejavnosti“, se je kompromisno besedilo od koncepta celotne „vrednostne verige“ premaknilo bolj v smeri koncepta dobavne verige, saj je v celoti izpuščena faza uporabe izdelkov podjetja ali opravljanja storitev. Zaradi večje pravne jasnosti je bil v predlagano opredelitev „verige dejavnosti“ vključen seznam zajetih dejavnosti poslovnih partnerjev. Ker so bile te dejavnosti že omenjene v uvodni izjavi (18), jih je predsedstvo premaknilo v operativni del besedila. Poleg tega je bila dodana izjema za izdelke, za katere velja nadzor izvoza (tj. blago z dvojno rabo in orožje), v zvezi z distribucijo, prevozom, skladiščenjem in odstranjevanjem takega izdelka. Na seji Odbora stalnih predstavnikov 25. novembra 2022 so bile vključene dodatne spremembe, da bi se pojasnili tisti deli opredelitve pojmov, ki se nanašajo na dejavnosti višje in nižje v verigi.

C. Regulirana finančna podjetja (člen 2(8), člen 3, točki (a) in (g), člen 6(3), člen 7(6), člen 8(7), člen 10(2) in člen 29, točka (ca))

20. Na podlagi nadaljnjih razprav na seji Odbora stalnih predstavnikov 30. novembra 2022 o zajetju opravljanja finančnih storitev s strani reguliranih finančnih podjetij je bilo predlagano kompromisno besedilo, da bi upoštevali preostale pomisleke nekaterih delegacij, odločitev o tem, ali naj pri prenosu direktive vključijo opravljanje finančnih storitev s strani reguliranih finančnih podjetij ali ne, pa je bila prepuščena vsaki državi članici. V zvezi s tem so bili spremenjeni členi 2(8), 3(g) in 10(2) ter člen 29, točka (ca). Ustrezno so bile spremenjene tudi s tem povezane uvodne izjave (19), (34), (36b), (39), (41b), (43) in (70).

21. Kar zadeva opredelitev reguliranih finančnih podjetij, ki bi spadala na področje uporabe predlagane direktive, kompromisno besedilo izključuje finančne produkte (tj. alternativne investicijske sklade (AIS) in kolektivne naložbene podjeme za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP)). Državam članicam je bila dana možnost, da predlagane direktive ne uporabljajo za pokojninske zavode, ki se v skladu z veljavnim pravom EU štejejo za sisteme socialne varnosti.

22. Opredelitev verige dejavnosti v zvezi z reguliranimi finančnimi podjetji je bila spremenjena, da bi se zagotovila jasnost glede tega, opravljanje katerih finančnih storitev bi moralo biti zajeto, če bi se države članice odločile, da bodo direktivo uporabljale za opravljanje takih storitev, medtem ko so naložbene dejavnosti zaradi njihovih posebnosti izključene. Če se država članica ne bo odločila, da bo direktivo uporabljala za opravljanje finančnih storitev s strani reguliranih finančnih podjetij (da bi zajela dejavnosti nižje v verigi), bi morala biti veriga dejavnosti reguliranih finančnih podjetij enaka kot za preostala podjetja iz drugih gospodarskih sektorjev.
23. Če se bo država članica odločila, da bo direktivo uporabljala za opravljanje finančnih storitev s strani reguliranih finančnih podjetij, bi bilo treba od slednjih zahtevati, da negativne vplive pri poslovanju svojih poslovnih partnerjev ugotovijo le pred začetkom zagotavljanja finančne storitve (člen 6(3)). Posledično je bila uvedena izjema za obveznost spremljanja negativnih vplivov iz člena 10(2), tako da so dolžna v zvezi s poslovanjem poslovnih partnerjev podjetij, za katere opravljajo finančne storitve, spremljati le tiste negativne vplive, ki so bili ugotovljeni pred začetkom zagotavljanja finančne storitve.
24. Zadnji sklop sprememb v zvezi s tem vprašanjem je bil uveden, da bi se obravnavala obveznost reguliranega finančnega podjetja, da začasno prekine ali preneha poslovni odnos (člen 7(6) in (8)(7)), kadar noben od ustreznih ukrepov, sprejetih za odpravo negativnega vpliva, ni bil uspešen. Z odstopanjem od te splošne obveznosti reguliranim finančnim podjetjem, ki opravljajo finančne storitve, ni treba začasno prekiniti ali prenehati poslovnega odnosa. Vendar v takem primeru podjetje spremlja negativni vpliv, hkrati pa si prizadeva za njegovo obravnavanje.

D. Boj proti podnebnim spremembam (člen 15)

25. Na zahtevo številnih držav članic je bilo besedilo določbe o boju proti podnebnim spremembam kolikor v največji možni meri usklajeno s kmalu sprejeto direktivo o poročanju podjetij o trajnostnosti, vključno s posebnim sklicevanjem na navedeno direktivo, da bi se izognili težavam pri njeni pravni razlagi in hkrati razširili obveznosti podjetij v okviru tega člena.
26. Zaradi resnih pomislekov držav članic glede določbe iz predloga Komisije, v skladu s katero so variabilni prejemki direktorjev povezani z njihovim prispevkom k poslovni strategiji podjetja ter dolgoročni interesi in vzdržnostjo, je bila ta določba črtana (člen 15(3)). Oblika in struktura prejemkov direktorjev sta v prvi vrsti v pristojnosti podjetja in njegovih ustreznih organov ali delničarjev. Delegacije so pozvale, naj se ne posega v različne sisteme upravljanja podjetij v Uniji, ki odražajo stališča različnih držav članic o vlogi podjetij in njihovih organov pri določanju prejemkov direktorjev.

E. Civilna odgovornost (člen 22)

27. Člen 22 je bil bistveno spremenjen, da bi dosegli pravno jasnost in varnost za podjetja ter preprečili nerazumno poseganje v sisteme odškodninskega prava držav članic. Štirje pogoji, ki morajo biti izpolnjeni, da je podjetje lahko odgovorno – škoda, povzročena fizični ali pravni osebi, kršitev dolžnosti, vzročna povezava med škodo in kršitvijo dolžnosti ter krivda (naklep ali malomarnost) – so bili pojasnjeni v besedilu in vključen je bil element krivde.
28. Poleg tega je bila v kompromisnem besedilu izrecno določena pravica žrtev negativnih vplivov na človekove pravice ali okolje do polne odškodnine. Po drugi strani pravica do polne odškodnine ne bi smela pomeniti čezmernih odškodnin, na primer kazenskih odškodnin.

29. Poleg tega sta bili pojasnjeni solidarna odgovornost podjetja in hčerinske družbe ali poslovnega partnerja ter prednostna in obvezna uporaba pravil o civilni odgovornosti. Zaradi teh pojasnil in natančnejše ubeseditve je bil lahko – po ostrih kritikah te določbe zaradi njenega velikega zanašanja na pogodbeno zagotovila – črtan zaščitni ukrep za podjetja, ki so si od svojih posrednih poslovnih partnerjev prizadevala pridobiti pogodbeno zagotovila.

F. Dolžnosti direktorjev (člena 25 in 26)

30. Predlog Komisije je urejal dolžnost skrbnega ravnanja direktorjev (člen 25) in določal dolžnost direktorjev podjetij EU, da vzpostavijo in nadzirajo izvajanje ukrepov skrbnega pregleda ter prilagodijo poslovno strategijo tako, da upošteva ugotovljene negativne učinke in sprejete ukrepe skrbnega pregleda (člen 26).
31. Zaradi resnih pomislekov držav članic, ki so menile, da člen 25 neprimerno posega v nacionalne določbe o dolžnosti skrbnega ravnanja direktorjev, in da bi lahko ogrozil dolžnost direktorjev, da ravnajo v najboljšem interesu podjetja, so bile določbe črtane iz besedila.
32. Ker je bila vsebina člena 26 tesno povezana s postopkom skrbnega pregleda, je bil člen črtan, njegovi glavni elementi pa so bili prestavljeni v določbo o vključitvi skrbnega pregleda v politike in sisteme obvladovanja tveganja v podjetju (člen 5(3)), ob upoštevanju raznolikih sistemov upravljanja podjetij in svobode podjetij, da urejajo svoje notranje zadeve.

G. Priloga I in opredelitve negativnih vplivov (člen 3, točki (b) in (c))

33. Priloga I k predlagani direktivi je bila bistveno spremenjena, njen glavni cilj pa je bil zagotoviti čim večjo jasnost in razumljivost obveznosti za podjetja, hkrati pa zagotoviti pravno ustrezno podlago. Logika Priloge I je, da se navedejo posebne pravice in prepovedi, katerih zloraba ali kršitev ima negativen vpliv na človekove pravice (člen 3, točka (c)) ali negativne vplive na okolje (člen 3, točka (b)). Za boljše razumevanje, kako bi bilo treba razlagati te pravice in prepovedi, vsebuje Priloga I sklicevanja na mednarodne instrumente, ki se uporabljajo za referenco.

34. Za zagotovitev legitimnosti sklicevanja na mednarodne instrumente, ki so pravno zavezujoči samo za države, in v skladu s splošno logiko Priloge I zajema Priloga I le tiste mednarodne instrumente, ki so jih ratificirale vse države članice. Na splošno se Priloga I kompromisnega besedila nanaša le na obveznosti in prepovedi, ki jih lahko spoštujejo podjetja, ne samo države.
35. Del Priloge I, ki se nanaša na človekove pravice, zajema le pravno zavezujoče mednarodne instrumente, ki so priznani kot minimalni seznam instrumentov v mednarodnem okviru. Kar zadeva okoljski del Priloge I, je bilo dodano omejeno število dodatnih specifičnih obveznosti in prepovedi v okviru mednarodnih okoljskih instrumentov, katerih kršitev ima negativen vpliv na okolje.
36. Poleg tega so bile pojasnjene opredelitve negativnih vplivov na okolje in človekove pravice. Poleg tega je bila ohranjena t. i. „vseobsegajoča klavzula“ iz predloga Komisije, da bi se zaščitila nedeljivost človekovih pravic, bila pa je temeljito pojasnjena, da bi se zagotovila čim večja predvidljivost za podjetja.

IV. ZAKLJUČEK

Glede na navedeno predsedstvo meni, da besedilo predstavlja uravnotežen kompromis med stališči delegacij. Svet naj zato na seji Sveta (konkurenčnost) 1. decembra 2022 doseže dogovor o splošnem pristopu na podlagi priloženega besedila in pooblasti predsedstvo, da začne pogajanja z Evropskim parlamentom.

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in predvsem člena 50(1) in (2)(g) ter člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora⁴,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Unija temelji na spoštovanju človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanju človekovih pravic, kot je določeno v Listini EU o temeljnih pravicah. Te temeljne vrednote, ki so bile podlaga za nastanek Unije, pa tudi univerzalnost in nedeljivost človekovih pravic ter spoštovanje načel Ustanovne listine Združenih narodov in mednarodnega prava bi morali voditi delovanje Unije na mednarodni ravni. To delovanje vključuje spodbujanje trajnostnega gospodarskega, socialnega in okoljskega razvoja držav v razvoju.

⁴ UL C , , str. .

- (2) Visoka raven varovanja okolja in izboljšanje njegove kakovosti ter spodbujanje temeljnih evropskih vrednot so med prednostnimi nalogami Unije, kot je določeno v sporočilu Komisije o evropskem zelenem dogovoru⁵. Ti cilji zahtevajo sodelovanje ne le javnih organov, temveč tudi zasebnih akterjev, predvsem podjetij.
- (3) Komisija se je v svojem sporočilu o močni socialni Evropi za pravičen prehod⁶ zavezala, da bo izboljšala evropsko socialno tržno gospodarstvo, da bi dosegla pravičen prehod na trajnostnost. Ta direktiva bo prispevala tudi k evropskemu stebru socialnih pravic, ki spodbuja pravice, ki zagotavljajo poštene delovne pogoje. Je del politik in strategij EU v zvezi s spodbujanjem dostojnega dela po vsem svetu, tudi v globalnih vrednostnih verigah, kot je navedeno v sporočilu Komisije o dostojnem delu po vsem svetu⁷.
- (4) Ravnanje podjetij v vseh sektorjih gospodarstva je ključnega pomena za uspeh ciljev Unije glede trajnostnosti, saj se podjetja Unije, predvsem velika, zanašajo na globalne vrednostne verige. Prav tako je v interesu podjetij, da varujejo človekove pravice in okolje, predvsem glede na vse večjo zaskrbljenost potrošnikov in vlagateljev v zvezi s temi vprašanji. Na ravni Unije⁸ in nacionalni⁹ ravni že obstaja več pobud za spodbujanje podjetij, ki podpirajo preobrazbo, usmerjeno v vrednost.

⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Evropskemu svetu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Evropski zeleni dogovor“ (COM/2019/640 final):

⁶ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Strategija na področju kemikalij za trajnostnost – Močna socialna Evropa za pravičen prehod (COM(2020) 14 final).

⁷ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu in Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru o dostojnem delu po vsem svetu za svetovni pravični prehod in trajnostno okrevanje (COM(2022) 66 final).

⁸ „Enterprise Models and the EU agenda“ (Modeli podjetij in agenda EU), *CEPS Policy Insights*, št. PI2021-02, januar 2021.

⁹ Npr. <https://www.economie.gouv.fr/entreprises/societe-mission>

- (5) V obstoječih mednarodnih standardih o odgovornem ravnanju podjetij je določeno, da bi morala podjetja varovati človekove pravice, in opisano, kako bi morala obravnavati varstvo okolja v svojem poslovanju in vrednostnih verigah. Vodilna načela ZN o podjetništvu in človekovih pravicah¹⁰ priznavajo odgovornost podjetij za izvajanje skrbnega pregleda človekovih pravic, tako da ugotavljajo, preprečujejo in ublažijo negativne vplive svojega poslovanja na človekove pravice ter prevzamejo odgovornost za obravnavanje teh vplivov. V teh vodilnih načelih je navedeno, da bi se morala podjetja izogibati kršitvam človekovih pravic ter da bi morala obravnavati negativne vplive na človekove pravice, ki so jih povzročila, so k njim prispevala ali so z njimi povezana v okviru svojega poslovanja, poslovanja hčerinskih družb ter poslovanja neposrednih in posrednih poslovnih partnerjev.
- (6) Koncept skrbnega pregleda človekovih pravic je bil opredeljen in nadalje razvit v smernicah OECD za večnacionalna podjetja¹¹, ki so uporabo skrbnega pregleda razširile na teme okolja in upravljanja. Smernice OECD o odgovornem ravnanju podjetij in sektorske smernice¹² so mednarodno priznani okviri, ki določajo praktične ukrepe za skrbni pregled, ki podjetjem pomagajo ugotavljati, preprečevati in ublažiti dejanske in morebitne vplive v njihovem poslovanju, dobavnih verigah in drugih poslovnih odnosih ter prevzeti odgovornost za obravnavanje teh vplivov. Koncept skrbnega pregleda je vključen tudi v priporočila tristranske deklaracije o načelih večnacionalnih podjetij in socialne politike, ki jih je podala Mednarodna organizacija dela (MOD).¹³

¹⁰ Vodilna načela Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah: Izvajanje okvira Združenih narodov za „varovanje, spoštovanje in pomoč“, 2011, na voljo na: https://www.ohchr.org/documents/publications/guidingprinciplesbusinesshr_en.pdf.

¹¹ Smernice OECD za večnacionalna podjetja, posodobljena izdaja iz leta 2011, na voljo na: <http://mneguidelines.oecd.org/guidelines/>.

¹² Smernice OECD o odgovornem ravnanju podjetij, 2018, in sektorske smernice, na voljo na: <https://www.oecd.org/investment/due-diligence-guidance-for-responsible-business-conduct.htm>.

¹³ Tristranska deklaracija o načelih večnacionalnih podjetij in socialne politike Mednarodne organizacije dela, peta izdaja, 2017, na voljo na: https://www.ilo.org/empent/Publications/WCMS_094386/lang--en/index.htm.

- (7) Cilji Združenih narodov za trajnostni razvoj¹⁴, ki so jih leta 2015 sprejele vse države članice Združenih narodov, vključujejo cilje za spodbujanje vzdržne, vključujoče in trajnostne gospodarske rasti. Unija si je zadala cilj uresničiti cilje ZN za trajnostni razvoj. Zasebni sektor prispeva k tem ciljem.
- (8) V mednarodnih sporazumih na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, katerih pogodbenice so Unija in države članice, kot sta Pariški sporazum v okviru Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah, ki je bil sprejet 12. decembra 2015 (Pariški sporazum)¹⁵ in nedavni Glasgowski podnebni pakt¹⁶, so določeni natančni načini za obravnavanje podnebnih sprememb in omejitev globalnega segrevanja na 1,5 °C. Poleg specifičnih ukrepov, ki se pričakujejo od vseh podpisnic, je vloga zasebnega sektorja, predvsem v zvezi z naložbenimi strategijami, ključna za doseganje teh ciljev.

¹⁴ https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E.

¹⁵ UL L 282, 19.10.2016, str. 4.
https://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf

¹⁶ Glasgowski podnebni pakt, sprejet 13. novembra 2021 na konferenci COP26 v Glasgowu, https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf. https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cma2021_L16_adv.pdf.

- (9) V Uredbi (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷ se je Unija tudi pravno zavezala, da bo do leta 2050 dosegla podnebno nevtralnost in da bo do leta 2030 zmanjšala emisije za vsaj 55 %. Obe zavezi zahtevata spremembo načina proizvodnje in naročanja podjetij. V načrtu Komisije za uresničitev podnebnih ciljev do leta 2030¹⁸ so določene različne stopnje zmanjšanja emisij, ki jih morajo doseči različni gospodarski sektorji, čeprav morajo v vseh scenarijih vsi sektorji doseči znatna zmanjšanja, če želi Unija doseči svoje podnebne cilje. V načrtu je poudarjeno tudi, da bodo zaradi sprememb pravil in praks upravljanja podjetij, vključno s trajnostnim financiranjem, lastniki in menedžerji podjetij pri svojih ukrepih in strategijah dajali prednost ciljem glede trajnosti. V sporočilu o evropskem zelenem dogovoru iz leta 2019¹⁹ je navedeno, da bi morali vsi ukrepi in politike Unije združiti moči, da bi Uniji pomagali doseči uspešen in pravičen prehod v trajnostno prihodnost. V njem je navedeno tudi, da bi bilo treba trajnostnost še v večji meri vključiti v okvir upravljanja podjetij.
- (10) V skladu s sporočilom Komisije o oblikovanju Evrope, odporne proti podnebnim spremembam²⁰, v katerem je predstavljena strategija Unije za prilagajanje podnebnim spremembam, bi morale nove naložbe in odločitve politike temeljiti na podnebnju in biti primerne za prihodnost, tudi za večja podjetja, ki upravljajo vrednostne verige. Ta direktiva bi morala biti skladna z navedeno strategijo. Podobno bi bilo treba zagotoviti skladnost z Direktivo Komisije [...] o spremembi Direktive 2013/36/EU v zvezi z nadzorniškimi pooblastili, sankcijami, podružnicami iz tretjih držav in okoljskimi, socialnimi in upravljavskimi tveganji (direktiva o kapitalskih zahtevah)²¹, ki določa jasne zahteve glede pravil upravljanja bank, vključno s poznavanjem okoljskih, socialnih in upravljavskih tveganj na ravni upravnega odbora.

¹⁷ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila), (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

¹⁸ SWD/2020/176 final.

¹⁹ COM/2019/640 final.

²⁰ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam (COM(2021) 82 final), na voljo na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=COM:2021:82:FIN>.

²¹ UL C [...], [...], str. [...].

- (11) Akcijski načrt za krožno gospodarstvo²², strategija za biotsko raznovrstnost²³, strategija „od vil do vilic“²⁴, strategija na področju kemikalij²⁵, posodobitev nove industrijske strategije iz leta 2020: močnejši enotni trg za okrevanje Evrope²⁶, industrija 5.0²⁷, akcijski načrt za evropski steber socialnih pravic²⁸ in pregled trgovinske politike za leto 2021²⁹ med drugim navajajo pobudo za trajnostno upravljanje podjetij.
- (12) Ta direktiva je skladna z akcijskim načrtom EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024³⁰. Akcijski načrt kot prednostno nalogo opredeljuje okrepitev sodelovanja Unije za dejavno spodbujanje globalnega izvajanja vodilnih načel ZN o podjetništvu in človekovih pravicah ter drugih ustreznih mednarodnih smernic, kot so smernice OECD za večnacionalna podjetja, vključno s spodbujanjem ustreznih standardov skrbnega pregleda.

²² Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Novi akcijski načrt za krožno gospodarstvo – Za čistejšo in konkurenčnejšo Evropo (COM(2020) 98 final).

²³ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja (COM(2020) 380 final).

²⁴ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Strategija „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem (COM(2020) 381 final).

²⁵ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, Strategija na področju kemikalij za trajnostnost – Okolju brez strupov naproti (COM(2020) 667 final).

²⁶ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: [Posodobitev nove industrijske strategije iz leta 2020: močnejši enotni trg za okrevanje Evrope \(COM\(2021\) 350 final\)](#).

²⁷ Industrija 5.0; https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/research-area/industrial-research-and-innovation/industry-50_en

²⁸ <https://op.europa.eu/webpub/empl/european-pillar-of-social-rights/sl/>

²⁹ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Pregled trgovinske politike – odprta, trajnostna in odločna trgovinska politika (COM(2021) 66 final).

³⁰ Skupno sporočilo Evropskemu parlamentu in Svetu: Akcijski načrt EU za človekove pravice in demokracijo za obdobje 2020–2024 (JOIN(2020) 5 final).

- (13) Evropski parlament v svoji resoluciji z dne 10. marca 2021 poziva Komisijo, naj predlaga pravila Unije o celoviti obveznosti skrbnega pregleda v podjetjih³¹. Svet je v sklepih o človekovih pravicah in dostojnem delu v svetovnih dobavnih verigah z dne 1. decembra 2020³² pozval Komisijo, naj predloži predlog za pravni okvir Unije o trajnostnem upravljanju podjetij, vključno z medsektorskimi obveznostmi glede skrbnega pregleda v podjetjih vzdolž svetovnih dobavnih verig. Evropski parlament v samoiniciativnem poročilu o trajnostnem upravljanju podjetij, sprejetem 2. decembra 2020, poziva tudi k pojasnitvi dolžnosti direktorjev. Evropski parlament, Svet Evropske unije in Komisija so se v skupni izjavi o zakonodajnih prednostnih nalogah EU za leto 2022³³ zavezali, da bodo ustvarili gospodarstvo za ljudi in izboljšali regulativni okvir za trajnostno upravljanje podjetij.
- (14) Cilj te direktive je zagotoviti, da podjetja, dejavna na notranjem trgu, prispevajo k trajnostnemu razvoju ter trajnostnemu prehodu gospodarstev in družb, in sicer z ugotavljanjem, preprečevanjem, ublažitvijo, odpravo in čim večjim zmanjšanjem morebitnih ali dejanskih negativnih vplivov na človekove pravice in okolje, ki so povezani s poslovanjem podjetij, njihovih hčerinskih družb in njihovih poslovnih partnerjev v verigah dejavnosti podjetij. Ta direktiva ne posega v odgovornost držav članic, da spoštujejo in varujejo človekove pravice in okolje v skladu z mednarodnim pravom.

³¹ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2021 s priporočili Komisiji o primerni skrbnosti in odgovornosti podjetij (2020/2129(INL)), P9_TA(2021)0073, na voljo na: [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2020/2129\(INL\)](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?lang=en&reference=2020/2129(INL)).

³² Sklepi Sveta o človekovih pravicah in dostojnem delu v svetovnih dobavnih verigah, 1. december 2020 (13512/20).

³³ Skupna izjava Evropskega parlamenta, Sveta Evropske unije in Evropske komisije o zakonodajnih prednostnih nalogah EU za leto 2022, na voljo na: https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/joint_declaration_2022.pdf.

- (14a) Ta direktiva ne posega v obveznosti na področjih človekovih pravic, varstva okolja in podnebnih sprememb iz drugih zakonodajnih aktov Unije. Če so določbe te direktive v nasprotju z določbo drugega zakonodajnega akta Unije, ki sledi istim ciljem in določa širše ali bolj specifične obveznosti, bi morale prevladati določbe drugega zakonodajnega akta Unije in se uporabljati za navedene specifične obveznosti. Primeri teh obveznosti v zakonodajnih aktih Unije vključujejo obveznosti iz Uredbe (EU) 2017/821 Evropskega parlamenta in Sveta (o konfliktnih mineralih)³⁴, [predloga uredbe o baterijah³⁵] ali [predloga uredbe o dobavnih verigah, ki ne povzročajo krčenja gozdov³⁶].
- (14b) Da bi se upoštevale posebnosti pokojninskih sistemov in sistemov socialne varnosti v različnih državah članicah, bi se morale države članice odločiti, ali bodo to direktivo uporabljale za svoje pokojninske zavode, ki upravljajo sisteme socialne varnosti v skladu z veljavnim pravom Unije.

³⁴ Uredba (EU) 2017/821 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o določitvi obveznosti za potrebno skrbnost v oskrbovalni verigi za uvoznike v Uniji, ki uvažajo kositer, tantal in volfram, njihove rude ter zlato, ki izvirajo s konfliktnih območij in območij z visokim tveganjem (UL L 130, 19.5.2017, str. 1).

³⁵ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o baterijah in odpadnih baterijah, razveljavitvi Direktive 2006/66/ES in spremembi Uredbe (EU) 2019/1020 (COM(2020) 798 final).

³⁶ Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o omogočanju dostopnosti nekaterih primarnih in drugih proizvodov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov, na trgu Unije in njihovem izvozu iz Unije ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 995/2010 (COM(2021) 706 final).

- (15) Podjetja bi morala v skladu z določbami te direktive sprejeti ustrezne ukrepe za vzpostavitev in izvajanje ukrepov skrbnega pregleda v zvezi s svojim poslovanjem ter poslovanjem svojih hčerinskih družb kot tudi neposrednih in posrednih poslovnih partnerjev v celotnih verigah dejavnosti. Ta direktiva ne bi smela od podjetij zahtevati, da v vseh okoliščinah zagotovijo, da se negativni vplivi nikoli ne bodo pojavili ali da bodo ustavljeni. Podjetja na primer morda ne bodo mogla doseči takih rezultatov pri poslovnih partnerjih, pri katerih je negativni vpliv posledica državne intervencije. Zato bi morale biti glavne obveznosti v tej direktivi „obveznosti prizadevanja“. Podjetje bi moralo sprejeti ustrezne ukrepe, za katere se lahko razumno pričakuje, da bodo v okoliščinah posameznega primera preprečili ali čim bolj zmanjšali negativni vpliv. Upoštevati bi bilo treba posebnosti poslovnih dejavnosti in verige dejavnosti podjetja, sektorja ali geografskega območja, na katerem delujejo njegovi poslovni partnerji, moč podjetja za vplivanje na neposredne in posredne poslovne partnerje ter vprašanje, ali bi lahko podjetje povečalo svojo moč za vplivanje.
- (16) Postopek skrbnega pregleda iz te direktive bi moral zajemati šest korakov, opredeljenih v smernicah OECD o skrbnem pregledu za odgovorno ravnanje podjetij, ki vključujejo ukrepe skrbnega pregleda, da podjetja ugotavljajo in obravnavajo negativne vplive na človekove pravice in okolje. Gre za naslednje korake: (1) vključitev skrbnega pregleda v politike in sisteme upravljanja, (2) ugotavljanje in ocenjevanje negativnih vplivov na človekove pravice in okolje, (3) preprečevanje, odprava ali čim večje zmanjšanje dejanskih in morebitnih negativnih vplivov na človekove pravice in okolje, (4) ocenjevanje učinkovitosti ukrepov, (5) komuniciranje, (6) zagotavljanje poprave.

(16a) Da bi bil skrbni pregled učinkovitejši in bi se zmanjšalo breme za podjetja, bi morala biti ta upravičena do izmenjave virov in informacij znotraj svojih skupin podjetij in z drugimi pravnimi subjekti v skladu z veljavnim nacionalnim pravom in pravom Unije. Poleg tega bi moralo biti matični družbi, ki spada na področje uporabe te direktive, dovoljeno, da nekatere obveznosti skrbnega pregleda izpolni tudi v imenu svojih hčerinskih družb, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Ker bi matična družba te obveznosti skrbnega pregleda izpolnjevala v imenu hčerinskih družb, bi se moralo od hčerinskih družb zahtevati, da izpolnijo le obveznosti, ki jih je zaradi njihove narave treba izpolniti na ravni hčerinske družbe. Možnost izpolnjevanja obveznosti na ravni skupine bi morala biti omejena na matične in hčerinske družbe, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Ta omejitev je potrebna za namene upravnega izvrševanja, kadar bi morala biti matična družba poleg obveznosti, ki jih ohranijo hčerinske družbe, odgovorna za izpolnjevanje obveznosti skrbnega pregleda. Nadzorni organ matične družbe bi moral biti pristojen za spremljanje in ocenjevanje izpolnjevanja obveznosti skrbnega pregleda celotne skupine, razen obveznosti, ki jih ohranijo hčerinske družbe, pri čemer bi moral biti pristojni nadzorni organ ena od zadevnih hčerinskih družb. Če hčerinska družba ne spada na področje uporabe te direktive, matična družba ne more zagotoviti skrbnega pregleda v imenu hčerinske družbe, saj slednji ni treba izvajati skrbnega pregleda. V tem primeru bi morala matična družba zajemati dejavnosti hčerinske družbe v okviru svojih obveznosti skrbnega pregleda. Če hčerinske družbe spadajo na področje uporabe te direktive, matična družba pa ne, bi jim moralo biti še vedno dovoljeno, da delijo sredstva in informacije znotraj skupine podjetij. Kljub temu bi bile hčerinske družbe odgovorne za izpolnjevanje obveznosti skrbnega pregleda iz te direktive.

- (16b) Izpolnjevanje obveznosti skrbnega pregleda na ravni skupine ne bi smelo posegati v civilno odgovornost hčerinskih družb v zvezi z žrtvami, ki jim je bila povzročena škoda. Če so izpolnjeni pogoji za civilno odgovornost, bi bila hčerinska družba lahko odgovorna za nastalo škodo, ne glede na to, ali je obveznost skrbnega pregleda izpolnila hčerinska družba ali matična družba v imenu hčerinske družbe.
- (16c) V skladu z veljavnim pravom Unije se od podjetij ali pravnih subjektov pri izmenjavi informacij v okviru izpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz te direktive, ne bi smelo zahtevati, da svojemu poslovnemu partnerju razkrijejo informacije, ki se štejejo za poslovno skrivnost, kot je opredeljena v Direktivi (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta³⁷.
- (17) Negativni vplivi na človekove pravice in okolje se lahko pojavijo pri poslovanju podjetij, njihovih hčerinskih družb in poslovnih partnerjev v verigah dejavnosti, predvsem na ravni pridobivanja surovin, proizvodnje ali odstranjevanja izdelkov ali odpadkov. Da bi imel skrbni pregled smiseln učinek, bi moral zajemati negativne vplive na človekove pravice in okolje, ki nastanejo v večini življenjskega cikla proizvodnje, uporabe in odstranjevanja izdelkov ali opravljanja storitev na ravni poslovanja podjetij, njihovih hčerinskih družb in njihovih poslovnih partnerjev v njihovih verigah dejavnosti.

³⁷ Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem (UL L 157, 15.6.2016, str. 1).

(18) Veriga dejavnosti bi morala zajemati dejavnosti, povezane s proizvodnjo in dobavo blaga ali opravljanjem storitev s strani podjetja, kar bi moralo zajemati dejavnosti neposrednih in posrednih poslovnih partnerjev, ki načrtujejo, pridobivajo, proizvajajo, prevažajo, skladiščijo in dobavljajo surovine, izdelke, dele izdelkov ali opravljajo storitve za podjetje, ki so potrebne za izvajanje dejavnosti podjetja. Veriga dejavnosti bi morala zajemati tudi dejavnosti neposrednih in posrednih poslovnih partnerjev, ki distribuirajo, prevažajo, skladiščijo in odstranjujejo izdelke, med drugim vključno z razstavljanjem izdelka, njegovim recikliranjem, kompostiranjem ali odlaganjem na odlagališčih, kadar se te dejavnosti izvajajo za podjetje ali v imenu podjetja. Odstranjevanje izdelka s strani potrošnikov bi bilo treba izključiti, da se zagotovi izvedljivost obveznosti skrbnega pregleda. Poleg tega veriga dejavnosti ne bi smela zajemati distribucije, prevoza, skladiščenja in odstranjevanja izdelka, ki je predmet nadzora izvoza države članice, kar pomeni bodisi nadzor izvoza v skladu z Uredbo (EU) 2021/821 Evropskega parlamenta in Sveta³⁸ bodisi nadzor izvoza orožja, streliva ali vojaških sredstev pod nacionalnim nadzorom izvoza po odobritvi izvoza izdelka.

³⁸ Uredba (EU) 2021/821 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. maja 2021 o vzpostavitvi režima Unije za nadzor izvoza, posredovanja, tehnične pomoči, tranzita in prenosa blaga z dvojno rabo (UL L 206, 11.6.2021, str. 1).

(19) Za regulirana finančna podjetja bi morala opredelitev pojma „veriga dejavnosti“ [...] **vključevati tudi opravljanje** finančnih storitev [...] **v smislu te direktive, če se države članice odločijo, da bodo to direktivo uporabljale za opravljanje takih storitev. V takem primeru bi bilo treba opredelitev pojma „veriga dejavnosti“** prilagoditi njihovim posebnostim, da bi zajeli dejavnosti, ki razporejajo kapital in zagotavljajo zavarovalno kritje realnemu gospodarstvu. Zato je primerno, da se v opredelitev pojma „veriga dejavnosti“ ne vključijo finančne storitve, razen tistih, ki neposredno privedejo do dodelitve kapitala ali kritja tveganja z zavarovanjem ali pozavarovanjem. Kar zadeva regulirana finančna podjetja, ki zagotavljajo finančne storitve, bi morala biti „veriga dejavnosti“ v zvezi z opravljanjem takih storitev omejena na dejavnosti partnerjev, ki prejemajo take storitve, in njihovih hčerinskih družb, ki imajo koristi od storitve in katerih dejavnosti so povezane z zadevno storitvijo. Dejavnosti poslovnih partnerjev v verigah dejavnosti teh partnerjev ne bi smele biti zajete. Partnerji, ki so gospodinjstva ali fizične osebe, ki ne delujejo v poklicni ali poslovni funkciji, ter mala in srednja podjetja se ne bi smeli šteti za del verige dejavnosti finančnega podjetja.

(20) [...]

(21) V skladu s to direktivo bi morala obveznosti skrbnega pregleda izpolnjevati podjetja s sedežem v Uniji, ki imajo v povprečju več kot 500 zaposlenih in katerih svetovni čisti prihodek presega 150 milijonov EUR v zadnjem poslovnem letu, za katero so bili ali bi morali biti sprejeti letni računovodski izkazi, če dve zaporedni poslovni leti izpolnjujejo navedena merila. Za podjetja, ki ne izpolnjujejo teh meril, vendar so imela v povprečju več kot 250 zaposlenih in več kot 40 milijonov EUR svetovnega čistega prihodka v poslovnem letu, ki je leto pred zadnjim poslovnim letom, in ki so dejavna v enem ali več sektorjih z velikim vplivom, če dve zaporedni poslovni leti izpolnjujejo navedena merila, bi se moral skrbni pregled začeti uporabljati tri leta po koncu obdobja za prenos te direktive, da se zagotovi daljše prilagoditveno obdobje. Da se zagotovi, da je breme sorazmerno, bi bilo treba od podjetij, ki so dejavna v takih sektorjih z velikim vplivom, zahtevati, da izpolnjujejo obveznosti bolj ciljno usmerjenega skrbnega pregleda. Delavci, zaposleni pri agencijah za zagotavljanje začasnega dela, vključno s tistimi, ki so napoteni v skladu s členom 1(3), točka (c), Direktive 96/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta³⁹, kot je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2018/957 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁰, bi morali biti vključeni v izračun števila zaposlenih v podjetju uporabniku. Delavci, napoteni v skladu s členom 1(3), točki (a) in (b), Direktive 96/71/ES, kot je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2018/957, bi morali biti vključeni le v izračun števila zaposlenih v podjetju, ki delavce napoti. Sezonski delavci bi morali biti vključeni v izračun števila zaposlenih sorazmerno s številom mesecev, v katerih so zaposleni.

³⁹ Direktiva 96/71/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 1996 o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L 18, 21.1.1997, str. 1).

⁴⁰ Direktiva (EU) 2018/957 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. junija 2018 o spremembi Direktive 96/71/ES o napotitvi delavcev na delo v okviru opravljanja storitev (UL L 173, 9.7.2018, str. 16).

(22) Da bi se upoštevala prednostna področja mednarodnega ukrepanja, namenjenega obravnavanju vprašanj glede človekovih pravic in okolja, bi morala izbira sektorjev z velikim vplivom za namene te direktive temeljiti na obstoječih sektorskih smernicah OECD o skrbnem pregledu. Za namene te direktive je treba naslednje sektorje obravnavati kot sektorje z velikim vplivom: proizvodnja tekstilij, usnja in sorodnih izdelkov (vključno z obutvijo) ter trgovina na debelo s tekstilom, oblačili in obutvijo; kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo (vključno z akvakulturo), proizvodnja živil in pijač ter trgovina na debelo s kmetijskimi surovinami, živimi živalmi, lesom, hrano in pijačo; pridobivanje mineralnih virov, ne glede na to, od kod se pridobivajo (vključno s surovo nafto, zemeljskim plinom, premogom, lignitom, kovinami in kovinskimi rudami ter vsemi drugimi nekovinskimi minerali in proizvodi iz kamnolomov), proizvodnja osnovnih kovinskih izdelkov, drugih nekovinskih mineralnih izdelkov in kovinskih izdelkov (razen strojev in opreme) ter trgovina na debelo z mineralnimi viri, osnovnimi in vmesnimi mineralnimi izdelki (vključno s kovinami in kovinskimi rudami, gradbenimi materiali, gorivi, kemikalijami in drugimi vmesnimi izdelki). Te sektorje je treba razumeti tako, da zajemajo povezane sektorje gospodarskih dejavnosti, ki se nanašajo na veljavno statistično klasifikacijo gospodarskih dejavnosti, vzpostavljeno z Uredbo (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta⁴¹. Finančni sektor zaradi svojih posebnosti, predvsem v zvezi z verigo dejavnosti in ponujenimi storitvami, ne bi smel biti del sektorjev z velikim vplivom, ki jih zajema ta direktiva, čeprav zanj veljajo sektorske smernice OECD. Obenem bi bilo treba v tem sektorju zagotoviti širšo pokritost dejanskih in morebitnih negativnih vplivov, in sicer z vključitvijo tudi zelo velikih podjetij, ki so regulirana finančna podjetja, v področje uporabe, tudi če nimajo pravne oblike z omejeno odgovornostjo.

⁴¹ Uredba (ES) št. 1893/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi statistične klasifikacije gospodarskih dejavnosti NACE Revizija 2 in o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 3037/90 kot tudi nekaterih uredb ES o posebnih statističnih področjih (UL L 393, 30.12.2006, str. 1).

- (23) Da bi v celoti dosegli cilje te direktive glede negativnih vplivov na človekove pravice in okolje v zvezi s poslovanjem podjetij ter njihovih hčerinskih družb in poslovnih partnerjev v verigah dejavnosti podjetij, bi morala biti zajeta tudi podjetja iz tretjih držav, ki v znatnem obsegu poslujejo v EU. Natančneje, direktiva bi se morala uporabljati za podjetja iz tretjih držav, ki so v poslovnem letu pred zadnjim poslovnim letom v Uniji ustvarila čisti prihodek v višini vsaj 150 milijonov EUR ali čisti prihodek v višini več kot 40 milijonov EUR, vendar manj kot 150 milijonov EUR, ustvarjen v Uniji v poslovnem letu pred zadnjim poslovnim letom, pod pogojem, da je bilo vsaj 20 milijonov EUR ustvarjenih v enem ali več sektorjih z velikim vplivom. Podjetja morajo ta merila izpolnjevati dve zaporedni poslovni leti.
- (24) Za opredelitev področja uporabe v zvezi s podjetji tretjih držav bi bilo treba izbrati opisano merilo prometa, saj ustvarja teritorialno povezavo med podjetji iz tretjih držav in ozemljem Unije. Promet je merilo za učinke, ki bi jih dejavnosti teh podjetij lahko imele na notranji trg. V skladu z mednarodnim pravom taki učinki upravičujejo uporabo prava Unije za podjetja iz tretjih držav. Da se ugotovi relevantni promet zadevnih podjetij, bi bilo treba uporabiti metode za izračun čistega prihodka za podjetja iz tretjih držav, kot je določeno v Direktivi (EU) 2013/34 Evropskega parlamenta in Sveta⁴². Za zagotavljanje učinkovitega izvrševanja te direktive pa se pri določanju, katera podjetja iz tretjih držav spadajo na področje uporabe te direktive, ne bi smel uporabljati prag števila zaposlenih, saj pojem „zaposleni“, ki se uporablja v tej direktivi, temelji na pravu Unije in ga ne bi bilo mogoče zlahka prenesti zunaj Unije. Ker ni jasne in dosledne metodologije za določanje zaposlenih v podjetjih iz tretjih držav, tudi v računovodskih okvirih, bi tak prag števila zaposlenih ustvaril pravno negotovost, nadzorni organi pa bi ga težko uporabljali.

⁴² Direktiva 2013/34/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o letnih računovodskih izkazih, konsolidiranih računovodskih izkazih in povezanih poročilih nekaterih vrst podjetij, spremembi Direktive 2006/43/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi direktiv Sveta 78/660/EGS in 83/349/EGS (UL L 182, 29.6.2013, str. 19).

Oprelitev prometa bi morala temeljiti na Direktivi 2013/34/EU, ki je že določila metode za izračun čistega prihodka za podjetja zunaj Unije, saj sta opredelitvi prometa in prihodkov podobni tudi v mednarodnih računovodskih okvirih. Da se zagotovi, da nadzorni organ ve, katera podjetja iz tretjih držav ustvarijo v Uniji promet, ki se zahteva za to, da spadajo na področje uporabe te direktive, bi moralo biti v tej direktivi določeno, da pooblaščen zastopnik podjetja iz tretje države ali samo podjetje obvesti nadzorni organ države članice, v kateri ima pooblaščen zastopnik podjetja iz tretje države stalno prebivališče ali sedež, in – če ne gre za isti organ – nadzorni organ države članice, v kateri je podjetje v poslovnem letu, ki je leto pred zadnjim poslovnim letom, ustvarilo večino svojega čistega prihodka v Uniji, o tem, da to podjetje spada na področje uporabe te direktive. Če je to potrebno za določitev, v kateri državi članici je podjetje iz tretje države ustvarilo večino svojega čistega prihodka v Uniji, lahko država članica od Komisije zahteva, da državo članico obvesti o čistem prihodu podjetja iz tretje države, ustvarjenem v Uniji. Komisija bi morala vzpostaviti sistem za zagotavljanje takšne izmenjave informacij.

(25) Za pomemben prispevek k trajnostnemu prehodu bi bilo treba pri izvajanju skrbnega pregleda v okviru te direktive upoštevati negativni vpliv na človekove pravice glede oseb, ki je posledica zlorabe ene od pravic iz mednarodnih instrumentov, navedenih v Prilogi I, del I, oddelek 1, k tej direktivi. Za zagotavljanje celovite pokritosti človekovih pravic bi morala biti zloraba človekove pravice, ki ni posebej navedena v Prilogi I, del I, oddelek 1, s strani podjetja, njegove hčerinske družbe ali poslovnega partnerja in ki neposredno škoduje pravnim interesom, zaščitenim z instrumenti človekovih pravic iz Priloge I, del I, oddelek 2, prav tako del negativnih vplivov na človekove pravice, ki jih zajema ta direktiva, če bi lahko zadevno podjetje razumno ugotovilo takšno zlorabo človekovih pravic pri svojem poslovanju, poslovanju svoje hčerinske družbe in poslovanju svojih poslovnih partnerjev, ob upoštevanju vseh ustreznih okoliščin posameznega primera, kot so narava in obseg poslovnih dejavnosti podjetja ter njegova veriga dejavnosti, gospodarski sektor ter geografski in operativni okvir. Skrbni pregled bi moral zajemati tudi negativne vplive na okolje, ki so posledica kršitve ene od prepovedi in obveznosti iz Priloge I, del II, k tej direktivi.

- (26) Pri ocenjevanju negativnih vplivov na človekove pravice imajo podjetja na voljo smernice, ki ponazarjajo, kako lahko njihove dejavnosti negativno vplivajo na človekove pravice in katero ravnanje podjetij je prepovedano v skladu z mednarodno priznanimi človekovimi pravicami. Take smernice so na primer vključene v okvir za poročanje o vodilnih načelih Združenih narodov⁴³, razlagalni vodnik za vodilna načela Združenih narodov⁴⁴ ali publikacijo *Human Rights Translated 2.0. A Business Reference Guide*⁴⁵.
- (26a) Za izvajanje smiselnega skrbnega pregleda na področju človekovih pravic in okolja bi se morala podjetja ves čas izvajanja ukrepov skrbnega pregleda posvetovati z deležniki. Med deležniki podjetja bi morali biti zaposleni v podjetju, zaposleni v hčerinskih družbah podjetja, predstavniki sindikatov in delavcev, potrošniki in drugi posamezniki, skupine, skupnosti ali subjekti, na pravice ali interese katerih vplivajo ali bi lahko vplivali izdelki, storitve in dejavnosti podjetja, njegove hčerinske družbe ali poslovnih partnerjev. Izraz „posamezniki, ki bi bili lahko prizadeti“, bi lahko označeval na primer zagovornike človekovih pravic in okoljevarstvenike, kot je opredeljeno v Deklaraciji Združenih narodov o zagovornikih človekovih pravic. Izraz „skupine ali skupnosti, ki bi bile lahko prizadete“ bi lahko označeval na primer domorodna ljudstva, ki so zaščiteni z Deklaracijo Združenih narodov o pravicah domorodnih ljudstev. Subjekti, ki bi bili lahko prizadeti, bi lahko pomenili na primer organizacije civilne družbe, nacionalne organizacije za človekove pravice ali organizacije, ki delujejo na okoljskem področju.

⁴³ https://www.ungpreporting.org/wp-content/uploads/UNGPREportingFramework_withguidance2017.pdf

⁴⁴ <https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Business/RtRInterpretativeGuide.pdf>

⁴⁵ https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/Publications/HRT_2_0_EN.pdf

(27) Podjetja, ki jih zajema ta direktiva, bi morala za izvajanje ustreznega skrbnega pregleda glede človekovih pravic in okolja v zvezi s svojim poslovanjem ter poslovanjem hčerinskih družb in svojih poslovnih partnerjev v svoji verigi dejavnosti skrbni pregled vključiti v svoje politike in sisteme obvladovanja tveganj, ugotavljati, preprečevati, ublažiti in odpraviti morebitne in dejanske negativne vplive na človekove pravice in okolje ter čim bolj zmanjšati njihov obseg, vzpostaviti in ohranjati pritožbeni postopek, spremljati učinkovitost sprejetih ukrepov v skladu z zahtevami iz te direktive ter javno komunicirati o svojem izvajanju skrbnega pregleda. Za zagotovitev jasnosti za podjetja bi bilo treba v tej direktivi jasno razlikovati predvsem med ukrepi za preprečevanje in ublažitev morebitnih negativnih vplivov ter ukrepi za odpravo, ali kadar to ni mogoče, čim večje zmanjšanje dejanskih negativnih vplivov.

(28) Za zagotovitev, da je skrbni pregled del politik in sistemov podjetij za obvladovanje tveganj in da je v skladu z ustreznim mednarodnim okvirom, bi morala podjetja skrbni pregled vključiti v svoje politike in sisteme obvladovanja tveganj ter imeti vzpostavljeno politiko skrbnega pregleda. Politika skrbnega pregleda bi morala vsebovati opis pristopa podjetja, tudi dolgoročnega, k skrbnemu pregledu, kodeks ravnanja z opisom pravil in načel, ki jih morajo upoštevati zaposleni v podjetju, hčerinske družbe in po potrebi neposredni in posredni poslovni partnerji podjetja, ter opis postopkov, vzpostavljenih za izvajanje skrbnega pregleda, vključno z ukrepi za preverjanje skladnosti s kodeksom ravnanja in za razširitev njegove uporabe na poslovne partnerje. Kodeks ravnanja bi moral veljati za vse ustrezne funkcije in poslovanje podjetja, vključno z odločitvami o javnem naročanju in nabavi. Podjetja bi morala tudi posodobiti svojo politiko skrbnega pregleda, in to brez nepotrebnega odlašanja po vsaki bistveni spremembi, sicer pa vsaj vsakih 24 mesecev. Bistveno spremembo bi bilo treba razumeti kot tako spremembo stanja poslovanja podjetja, njegovih hčerinskih družb ali poslovnih partnerjev, pravnega ali poslovnega okolja ali kakršen koli drug znatno spremembo položaja podjetja, pri kateri se lahko razumno pričakuje, da se bo podjetje nanjo odzvalo in posodobilo politiko. Primeri bistvene spremembe so lahko primeri, ko podjetje začne delovati v novem gospodarskem sektorju ali na novem geografskem območju, proizvajati nove izdelke, ko spremeni način proizvodnje obstoječih izdelkov z uporabo tehnologije z morebitnimi večjimi negativnimi vplivi ali ko spremeni svojo poslovno strukturo s prestrukturiranjem ali združitvami oziroma prevzemi. Vključitev skrbnega pregleda v sisteme obvladovanja tveganj bi bilo treba razumeti v skladu z ustreznim mednarodnim okvirom, da se zagotovita vzpostavitev in nadzor obveznosti skrbnega pregleda. Za izpolnitev te obveznosti bi bilo treba podjetjem omogočiti, da se notranje organizirajo v skladu s svojimi potrebami, na primer z uporabo obstoječih sistemov upravljanja, vzpostavitev sistema podjetja za obvladovanje tveganj ali vzpostavitev urada za človekove pravice in okolje.

(29) Za izpolnjevanje obveznosti skrbnega pregleda morajo podjetja sprejeti ustrezne ukrepe v zvezi z ugotavljanjem, preprečevanjem in odpravo negativnih vplivov. „Ustrezní ukrep“ bi moral pomeniti ukrep, s katerim se lahko dosežejo cilji skrbnega pregleda in ki je sorazmeren s stopnjo resnosti in verjetnostjo negativnega vpliva ter je podjetju na voljo pod razumnimi pogoji, ob upoštevanju okoliščin posameznega primera, vključno z naravo in obsegom poslovnih dejavnosti podjetja ter značilnostmi gospodarskega sektorja in specifičnega poslovnega partnerja. Če potrebnih informacij ni mogoče pridobiti zaradi dejanskih ali pravnih ovir, na primer ker poslovni partner noče zagotoviti informacij in ni pravnih razlogov, da bi se to od njega zahtevalo, takih okoliščin ni mogoče uveljavljati zoper podjetje.

(30) V skladu z obveznostmi skrbnega pregleda iz te direktive bi morale podjetje ugotavljati dejanske ali morebitne negativne vplive na človekove pravice in okolje. Da bi se omogočilo celovito ugotavljanje negativnih vplivov, bi morale tako ugotavljanje temeljiti na kvantitativnih in kvalitativnih informacijah. V zvezi z negativnimi vplivi na okolje bi morale podjetje na primer pridobiti informacije o izhodiščnem stanju na lokacijah ali v objektih z večjim tveganjem v verigah dejavnosti. Pri ugotavljanju negativnih vplivov bi morale biti podjetje zmožno, da najprej opredeli vsa področja svojega poslovanja, dejavnosti svojih hčerinskih družb in, če so te povezane z njihovimi verigami dejavnosti, svojih poslovnih partnerjev, ter nato na podlagi rezultatov izvede poglobljeno oceno, usmerjeno na področja, na katerih je prisotnost negativnih vplivov najverjetnejša ali največja. Pri ugotavljanju negativnih vplivov bi morale podjetje upoštevati morebitne dejavnike tveganja, kot je na primer, ali je hčerinska družba ali poslovni partner podjetje, ki je kršilo nacionalne določbe, sprejete v skladu s to direktivo. Podjetje lahko pridobi potrebne informacije na podlagi odločitev nadzornih organov, ki vsebujejo kazni, ki bi jih morali objaviti nadzorni organi in evropska mreža nadzornih organov, tako da je podjetjem na voljo en sam vir informacij. Ugotavljanje negativnih vplivov bi morale vključevati dinamično in redno ocenjevanje stanja človekovih pravic in okoljskih razmer, in sicer brez nepotrebnega odlašanja po vsaki bistveni spremembi, sicer pa vsaj vsakih 24 mesecev, v celotnem obdobju trajanja dejavnosti ali odnosa. Bistveno spremembo bi bilo treba razumeti kot tako spremembo stanja dejavnosti podjetja, dejavnosti njegovih hčerinskih družb ali poslovnih partnerjev, pravnega ali poslovnega okolja ali kakršno koli drugo znatno spremembo položaja podjetja, vključno z ugotovitvijo na podlagi javno dostopnih informacij ali po posvetovanju z deležniki, da obstaja negativni vpliv, da se lahko od podjetja razumno pričakuje, da se bo na to odzvalo in opredelilo negativne vplive, jih po možnosti prednostno razvrstilo in jih preprečilo ali ublažilo oziroma jih odpravilo ali čim bolj zmanjšalo njihov obseg. Primeri bistvene spremembe so lahko primeri, ko podjetje začne delovati v novem gospodarskem sektorju ali na novem geografskem območju, proizvajati nove izdelke, ko spremeni način proizvodnje obstoječih izdelkov z uporabo tehnologije z morebitno večjim negativnim vplivom ali ko spremeni svojo poslovno strukturo s prestrukturiranjem ali združitvami oziroma prevzemi. Regulirana finančna podjetja, ki zagotavljajo finančne storitve, bi morala negativne vplive opredeliti šele ob začetku opravljanja storitve, od njih pa se ne bi smelo zahtevati, da ocenijo negativne vplive na dinamičen način ali v rednih časovnih presledkih.

Pri ugotavljanju negativnih vplivov bi morala podjetja ugotoviti in oceniti tudi vpliv poslovnega modela in strategij poslovnega partnerja, vključno s praksami trgovanja, javnega naročanja in oblikovanja cen.

- (31) Da bi se izognili nepotrebnemu bremenu za manjša podjetja, dejavna v sektorjih z velikim vplivom, ki jih zajema ta direktiva, bi morala ta podjetja ugotavljati samo tiste dejanske ali morebitne negativne vplive, ki so relevantni za zadevni sektor.
- (32) Kadar podjetje ne more v celoti preprečiti, ublažiti, odpraviti ali čim bolj zmanjšati vseh ugotovljenih dejanskih in morebitnih negativnih vplivov hkrati, bi jih moralo prednostno razvrstiti glede na resnost in verjetnost negativnega vpliva. V skladu z ustreznim mednarodnim okvirom bi bilo treba stopnjo negativnega vpliva oceniti na podlagi njegove resnosti (razsežnost negativnega vpliva), števila oseb ali obsega prizadetega okolja (obseg negativnega vpliva) in težavnosti ponovne vzpostavitve stanja, ki je prevladovalo pred vplivom (nepopravljivost negativnega vpliva). Po drugi strani dejanski ali morebitni vpliv podjetja na njegove poslovne partnerje, raven vključenosti podjetja v negativni vpliv, bližina hčerinske družbe ali poslovnega partnerja ali morebitna odgovornost podjetja niso pomembni dejavniki pri prednostnem razvrščanju negativnih vplivov. Zaradi prednostne razvrstitve bi moralo podjetje po obravnavi najpomembnejših negativnih vplivov v razumnem roku obravnavati manj pomembne negativne vplive. Pri določanju razumnega roka bi bilo treba ustrezno upoštevati okoliščine posameznega primera, vključno s sredstvi podjetja in gospodarski sektor, v katerem podjetje posluje, resnost prednostno razvrščenega negativnega vpliva, ki ga podjetje obravnava v določenem času, in obseg prednostnega negativnega vpliva v določenem trenutku.

(33) Če podjetje ugotovi morebitne negativne vplive na človekove pravice ali okolje, bi moralo v skladu z obveznostmi skrbnega pregleda iz te direktive sprejeti ustrezne ukrepe za njihovo preprečevanje ali ustrezno ublažitev. Da bi podjetjem zagotovili pravno jasnost in varnost, bi bilo treba v tej direktivi določiti vse ukrepe, ki bi jih morala podjetja sprejeti za preprečevanje in ublažitev morebitnih negativnih vplivov, kadar je to ustrezno glede na okoliščine. Pri ocenjevanju ustreznih ukrepov za preprečevanje ali ustrezno ublažitev negativnih vplivov se ustrezno upošteva t. i. „stopnja vključenosti podjetja v negativni vpliv“ v skladu z mednarodnimi okviri in zmožnostjo podjetja, da vpliva na poslovnega partnerja, ki povzroča negativni vpliv. Podjetja bi morala biti dolžna preprečiti ali ublažiti negativne vplive, ki jih povzročajo sama (t. i. „povzročitev“ negativnega vpliva, kot je navedeno v mednarodnem okviru) ali skupaj s svojimi hčerinskimi družbami oziroma poslovnimi partnerji (t. i. „prispevanje“ k negativnemu vplivu, kot je navedeno v mednarodnem okviru). Skupno povzročanje negativnega vpliva ni omejeno na enako vključenost podjetja in njegove hčerinske družbe ali poslovnega partnerja v negativne vplive, temveč bi moralo zajemati vse primere dejanj ali opustitev dejanj podjetja, ki povzročajo negativni vpliv, v kombinaciji z dejanji ali opustitvami hčerinskih družb ali poslovnih partnerjev. Kadar negativne vplive v svoji verigi dejavnosti ne povzročajo podjetja sama ali skupaj z drugimi pravnimi subjekti, pač pa jih v verigah dejavnosti podjetij povzroča njihov poslovni partner (t. i. „neposredna povezanost“ z negativnim vplivom, kot je navedeno v mednarodnem okviru), bi morala biti dolžna, da svoj vpliv uporabijo za preprečitev ali ublažitev negativnega vpliva, ki ga povzročijo njihovi poslovni partnerji, ali za povečanje svojega vpliva v ta namen. Uporaba zgolj pojma „povzročitev“ negativnega vpliva namesto zgoraj navedenih izrazov, uporabljenih v mednarodnih okvirih, preprečuje zmedo z obstoječimi pravnimi izrazi v nacionalnih pravnih sistemih, hkrati pa zajema enake vzročne odnose, kot so opisani v teh okvirih. V zvezi s tem bi moral vpliv podjetja na poslovnega partnerja v skladu z mednarodnimi okviri vključevati zmožnost podjetja, da prepriča poslovnega partnerja, da prepreči negativne vplive (na primer s tržno močjo, zahtevami za predkvalifikacijo ali povezovanjem poslovnih spodbud z uspešnostjo na področjih človekovih pravic in okolja), na eni strani ter stopnjo vpliva ali pritiska, ki bi ga podjetje lahko razumno izvajalo, na primer s sodelovanjem z zadevnim poslovnim partnerjem ali drugim podjetjem, ki je neposredni poslovni partner poslovnega partnerja, povezanega z negativnim vplivom, na drugi strani.

- (34) Za izpolnitev obveznosti preprečevanja in ublažitve v okviru te direktive bi bilo treba od podjetij zahtevati, da po potrebi sprejmejo vse naslednje ukrepe, kadar je to ustrezno glede na okoliščine. Kadar je to potrebno zaradi zapletenosti preprečevalnih ukrepov, bi morala podjetja pripraviti in izvajati načrt preprečevalnih ukrepov. Podjetja bi si morala prizadevati, da od neposrednega poslovnega partnerja pridobijo pogodbeno zagotovila, da bo zagotavljal skladnost s kodeksom ravnanja ali načrtom preprečevalnih ukrepov, vključno s pridobitvijo ustreznih pogodbenih zagotovil od njegovih partnerjev, kolikor so njihove dejavnosti del verige dejavnosti podjetij. Pogodbeno zagotovila bi morali spremljati ustrezni ukrepi za preverjanje skladnosti. Vendar bi moralo biti podjetje dolžno le, da zahteva pogodbeno zagotovila, saj je njihova pridobitev lahko odvisna od okoliščin. Za zagotovitev celovitega preprečevanja morebitnih negativnih vplivov bi morala podjetja izvajati tudi finančne ali nefinančne naložbe, katerih cilj je preprečevanje negativnih vplivov, in sodelovati z drugimi podjetji. Podjetja bi morala zagotoviti tudi ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo za malo ali srednje podjetje (MSP), ki je poslovni partner podjetja, kadar bi bila lahko sposobnost preživetja tega MSP ogrožena, na primer z neposrednim financiranjem, posojili z nizko obrestno mero, jamstvi neprekinjenega financiranja in pomočjo pri zagotavljanju financiranja, da se podpre izvajanje kodeksa ravnanja ali načrta preprečevalnih ukrepov, ali zagotovijo tehnične smernice, na primer v obliki usposabljanja ali posodobitve sistemov upravljanja. Ogrožanje sposobnosti preživetja MSP bi bilo treba razlagati kot možno povzročitev stečaja MSP ali njegove privedbe v položaj, ko je stečaj neizbežen. Od finančnih podjetij se ne bi smelo zahtevati, da **pri opravljanju finančnih storitev v smislu te direktive** MSP zagotavljajo ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo, saj njihova veriga dejavnosti ne zajema MSP.
- (35) Za prikaz celotnega nabora možnosti, ki jih ima podjetje v primerih, kadar morebitnih vplivov ni mogoče obravnavati z opisanimi ukrepi za preprečevanje ali čim večje zmanjšanje, bi morala biti v tej direktivi navedena tudi možnost podjetja, da si prizadeva skleniti pogodbo s posrednim poslovnim partnerjem, da se doseže skladnost s kodeksom ravnanja podjetja ali načrtom preprečevalnih ukrepov, ter da izvede ustrezne ukrepe za preverjanje skladnosti posrednega poslovnega partnerja s pogodbo.

- (35a) Mogoče je, da je za preprečevanje negativnih vplivov potrebno sodelovanje z drugim podjetjem, na primer na ravni posrednega poslovnega partnerja s podjetjem, ki je v neposrednem pogodbenem razmerju z zadevnim posrednim poslovnim partnerjem. V nekaterih primerih je lahko sodelovanje z drugimi subjekti edini stvarni način za preprečevanje negativnih vplivov, ki jih povzročijo celo neposredni poslovni partnerji, če vpliv podjetja ni zadosten. Podjetje bi moralo sodelovati s subjektom, ki lahko samo ali skupaj s podjetjem ali drugimi pravnimi subjekti najučinkoviteje prepreči ali ublaži negativne vplive, pri čemer upošteva veljavno pravo, predvsem konkurenčno pravo.
- (36) Za zagotavljanje učinkovitega preprečevanja in ublažitve morebitnih negativnih vplivov bi morala podjetja dati prednost sodelovanju s poslovnimi partnerji v verigi dejavnosti, namesto da prenehajo poslovni odnos, kar bi moral biti skrajni ukrep po neuspešnem poskusu preprečevanja in ublažitve morebitnih negativnih vplivov. Prenehanje poslovnega odnosa kot skrajni ukrep bi moralo pomeniti, da ni na voljo manj drastičnih rešitev in da ni veliko možnosti za povečanje vpliva podjetja na poslovne partnerje, ki povzročajo negativne vplive. V primerih, kadar morebitnih negativnih vplivov ni mogoče obravnavati z opisanimi ukrepi za preprečevanje ali ublažitev, pa bi moralo biti v Direktivi določeno tudi, da podjetja ne smejo sklepati novih ali podaljševati obstoječih odnosov z zadevnim poslovnim partnerjem in da, če jim to dovoljuje pravo, ki ureja njihove odnose, začasno prekinejo poslovne odnose na področju zadevnih dejavnosti, medtem ko si prizadevajo za preprečevanje ali ublažitev, če se razumno pričakuje, da bodo ta prizadevanja kratkoročno uspešna; ali pa prenehajo poslovni odnos v zvezi z zadevnimi dejavnostmi. Da bi podjetja lahko izpolnila to obveznost, bi morale države članice zagotoviti možnost, da začasno prekinejo in prenehajo poslovni odnos v pogodbah, za katere velja njihova zakonodaja, razen v primerih, ko so stranke zakonsko zavezane, da jih sklenejo, kot je obvezno zavarovanje. Zgolj dejstvo, da tretja država v svojem nacionalnem pravu ni ratificirala ali prenesla enega od instrumentov iz Priloge I k tej direktivi, ne pomeni obveznostičasne prekinitve ali prenehanja poslovnega odnosa.

(36a) V nekaterih primerih se od podjetij ne bi smelo zahtevati, da prenehajo poslovni odnos. Od podjetij se ne bi smelo zahtevati, da prenehajo poslovni odnos, če obstaja razumno pričakovanje, da bi prenehanje lahko imelo resnejši negativni vpliv. To je v skladu z mednarodnim okvirom, pri čemer je treba upoštevati interese oškodovancev. Na primer, prenehanje poslovnega odnosa, v katerem je bil ugotovljen morebitni negativni vpliv zaradi dela otrok, bi lahko otroke izpostavilo še resnejšim negativnim vplivom na človekove pravice. Prav tako bi bili lahko resnejšemu negativnemu vplivu izpostavljeni delavci, če bi bili prikrajšani za zjamčeno plačo zaradi prenehanja poslovnega odnosa z delodajalcem, da bi se odpravil morebitni negativni vpliv kršitve pravice do kolektivnih pogajanj. Od podjetja se tudi ne bi smelo zahtevati, da preneha poslovni odnos s svojim ključnim poslovnim partnerjem, ki zagotavlja surovine, izdelke ali storitve, ki so bistvenega pomena za poslovanje podjetja, če bi prenehanje znatno škodovalo podjetju. Znatno škodo bi bilo treba razlagati kot negativen in pomemben vpliv na pravni, finančni ali gospodarski položaj podjetja ali njegovo proizvodno zmogljivost, tudi dolgoročno, kot je vpliv, ki povzroči verjetnost insolventnosti. Da ne bi ogrozili ciljev te direktive, bi morali za odločitev o neprenehanju poslovnega odnosa veljati naknadni pogoji. Od podjetja bi bilo treba zahtevati, da poroča nadzornemu organu in ustrezno utemelji razloge za neprenehanje poslovnega odnosa, ter še naprej spremlja morebitni negativni vpliv, pri čemer sprejme morebitne ukrepe za preprečitev ali ublažitev tega negativnega vpliva, redno ponovno ocenjuje odločitev o neprenehanju poslovnega odnosa, in išče alternativne poslovne odnose. Zaradi večje pravne varnosti bi se morale določbe te direktive o prenehanju poslovnega odnosa uporabljati samo za trgovinske sporazume, ki jih podjetje sklene po izteku obdobja za prenos te direktive.

(36b) Kot je poudarjeno tudi v smernicah OECD za večnacionalna podjetja, je treba priznati posebnosti finančnih storitev. Od reguliranih finančnih podjetij se pričakuje, da bodo negativne vplive upoštevala v celotnem procesu financiranja in zavarovanja ter t. i. „možnost vplivanja“ uporabila pri podjetjih, ki jim zagotavljajo financiranje ali zavarovanje, da bi preprečila ali ublažila morebitne negativne vplive podjetij. V nekaterih okoliščinah je lahko takojšnje prenehanje ali prekinitev finančnih storitev težavna ali celo nemogoča (na primer obvezno zavarovanje). V drugih primerih, kadar regulirano finančno podjetje uporabi možnost vplivanja, morda ni ustrezno, da bi prekinili ali prenehali opravljanje finančnih storitev, saj bi lahko z glasovanjem in sodelovanjem, predvsem skupnim sodelovanjem z vlagatelji ali upniki, lažje preprečevali ali ublažili negativni vpliv. Zato Direktiva od reguliranih finančnih podjetij ne zahteva, da **pri opravljanju finančnih storitev v smislu te direktive** začasno prekinejo ali prenehajo poslovni odnos. V teh primerih bi bilo treba od reguliranih finančnih podjetij zahtevati, da še naprej spremljajo negativni vpliv in si še naprej prizadevajo za preprečevanje ali ublažitev negativnega vpliva.

(37) Kar zadeva neposredne in posredne poslovne partnerje, lahko industrijsko sodelovanje, industrijske sheme in večdeležniške pobude pomagajo ustvariti dodatne možnosti vplivanja za ugotavljanje, ublažitev in preprečevanje negativnih vplivov. Zato bi morala imeti podjetja možnost, da se pri izvajanju svojih obveznosti skrbnega pregleda iz te direktive oprejo na take pobude, kolikor so take sheme in pobude primerne za podporo izpolnjevanju navedenih obveznosti. Podjetja bi lahko na lastno pobudo ocenila usklajenost teh shem in pobud z obveznostmi iz te direktive. Za zagotavljanje izčrpnih informacij o takih pobudah bi morala biti v Direktivi navedena tudi možnost Komisije in držav članic, da olajšajo razširjanje informacij o takih shemah ali pobudah in njihovih rezultatih. Komisija bi morala v sodelovanju z državami članicami izdati smernice za oceno primernosti industrijskih shem in večdeležniških pobud.

(38) Če podjetje ugotovi dejanske negativne vplive na človekove pravice ali okolje, bi moralo v skladu z obveznostmi skrbnega pregleda iz te direktive sprejeti ustrezne ukrepe za njihovo odpravo. Pričakuje se lahko, da je podjetje zmožno odpraviti dejanske negativne vplive svojega poslovanja in poslovanja hčerinskih družb. Kljub temu pa bi bilo treba pojasniti, da bi morala podjetja v zvezi s poslovnimi partnerji, pri katerih negativnih vplivov ni mogoče odpraviti, čim bolj zmanjšati obseg takih vplivov. Pri čim večjem zmanjšanju obsega negativnih vplivov bi bilo treba zahtevati rezultat, ki je čim bliže odpravi negativnega vpliva. Da bi podjetjem zagotovili pravno jasnost in varnost, bi bilo treba v tej direktivi opredeliti ukrepe, ki bi jih morala podjetja sprejeti za odpravo dejanskih negativnih vplivov na človekove pravice in okolje ter za čim večje zmanjšanje njihovega obsega, kadar je to ustrezno glede na okoliščine. Pri ocenjevanju ustreznih ukrepov za odpravo ali zmanjšanje obsega negativnih vplivov se ustrezno upoštevata t. i. „stopnja vključenosti podjetja v negativne vplive“ v skladu z mednarodnimi okviri in zmožnost podjetja, da vpliva na poslovnega partnerja, ki povzroča negativni vpliv. Podjetja bi morala biti dolžna odpraviti ali čim bolj zmanjšati obseg negativnih vplivov, ki jih povzročajo sama (t. i. „povzročanje“ negativnega vpliva, kot je navedeno v mednarodnem okviru) ali skupaj s svojimi hčerinskimi družbami ali poslovnimi partnerji (t. i. „prispevanje“ k negativnemu vplivu, kot je navedeno v mednarodnem okviru). Skupno povzročanje negativnega vpliva ni omejeno na enako vpletenost podjetja in njegove hčerinske družbe ali poslovnega partnerja v negativne vplive, temveč bi moralo zajemati vse primere dejanj ali opustitev dejanj podjetja, ki povzročajo negativni vpliv, v kombinaciji z dejanji ali opustitvami hčerinskih družb ali poslovnih partnerjev. Kadar podjetja sama ali skupaj z drugimi pravnimi subjekti ne povzročajo negativnih vplivov v svoji verigi dejavnosti, vendar negativni vpliv povzroči njihov poslovni partner v verigah dejavnosti podjetij (t. i. „neposredno povezani z“ negativnim vplivom, kot je navedeno v mednarodnem okviru), bi morala biti obvezana, da svoj vpliv uporabijo za odpravo ali zmanjšanje obsega negativnega vpliva, ki ga povzročijo njihovi poslovni partnerji, ali za povečanje svojega vpliva. Uporaba zgolj pojma „povzročitev“ negativnega vpliva namesto zgoraj navedenih izrazov, uporabljenih v mednarodnih okvirih, preprečuje zmedo z obstoječimi pravnimi izrazi v nacionalnih pravnih sistemih, hkrati pa zajema enake vzročne odnose, kot so opisani v teh okvirih.

V zvezi s tem bi moral vpliv podjetja na poslovnega partnerja v skladu z mednarodnimi okviri vključevati zmožnost podjetja, da prepriča poslovnega partnerja, da prepreči negativne vplive (na primer s tržno močjo, zahtevami za predkvalifikacijo ali povezovanjem poslovnih spodbud z uspešnostjo na področjih človekovih pravic in okolja), na eni strani ter stopnjo vpliva ali pritiska, ki bi ga podjetje lahko razumno izvajalo, na primer s sodelovanjem z zadevnim poslovnim partnerjem ali drugim podjetjem, ki je neposredni poslovni partner poslovnega partnerja, povezanega z negativnim vplivom, na drugi strani.

(39) Za izpolnitev obveznosti odprave dejanskih negativnih vplivov in čim večjega zmanjšanja njihovega obsega v okviru te direktive bi bilo treba od podjetij zahtevati, da po potrebi in odvisno od okoliščin sprejmejo vse naslednje ukrepe. Podjetja bi morala nevtralizirati negativni vpliv ali čim bolj zmanjšati njegov obseg, in sicer z ukrepom, ki je sorazmeren s pomembnostjo in obsegom negativnega vpliva ter vključenostjo podjetja v negativni vpliv. Kadar je to nujno, ker negativnega vpliva ni mogoče takoj odpraviti, bi morala podjetja pripraviti in izvajati načrt popravljalnih ukrepov z razumnimi in jasno določenimi roki za ukrepanje ter kvalitativnimi in kvantitativnimi kazalniki za merjenje izboljšav. Podjetja bi si morala tudi prizadevati, da od neposrednega poslovnega partnerja pridobijo pogodbeno zagotovila, da bo zagotavljal skladnost s kodeksom ravnanja podjetja in po potrebi z načrtom preprečevalnih ukrepov, vključno s pridobitvijo ustreznih pogodbenih zagotovil od njegovih partnerjev, kolikor so njihove dejavnosti del verige dejavnosti podjetja. Pogodbena zagotovila bi morali spremljati ustrezni ukrepi za preverjanje skladnosti. Vendar bi moralo biti podjetje dolžno, da pridobi le pogodbeno zagotovila, saj je njihova pridobitev lahko odvisna od okoliščin. Podjetja bi morala prav tako izvajati finančne in nefinančne naložbe, namenjene odpravi negativnega vpliva ali čim večjemu zmanjšanju njegovega obsega, zagotavljati ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo za mala in srednja podjetja, ki so poslovni partnerji podjetja, kadar bi bila lahko sposobnost preživetja tega MSP ogrožena, ter sodelovati z drugimi subjekti, po potrebi tudi za povečanje zmožnosti podjetja, da odpravi negativni vpliv. Ogrožanje sposobnosti preživetja MSP bi bilo treba razlagati kot možno povzročitev stečaja MSP ali njegove privedbe v položaj, ko je stečaj neizbežen. Od finančnih podjetij se ne bi smelo zahtevati, da **pri opravljanju finančnih storitev v smislu te direktive** MSP zagotavljajo ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo, saj njihova veriga dejavnosti ne zajema MSP. Nenazadnje, podjetja bi morala prizadetim osebam in skupnostim zagotoviti popravo v obliki finančnega ali nefinančnega nadomestila, ki bi moralo biti sorazmerno s pomembnostjo (razsežnost negativnega vpliva, resnost) in obsegom (število oseb ali obseg prizadetega okolja) negativnega vpliva in vključenostjo podjetja v negativni vpliv. Finančno ali nefinančno nadomestilo bi lahko vključevalo vrnitev prizadete osebe ali oseb v položaj, v katerem bi bila, če ne bi prišlo do dejanskega negativnega vpliva.

- (40) Za prikaz celotnega nabora možnosti, ki jih ima podjetje v primerih, kadar dejanskih vplivov ni mogoče obravnavati z opisanimi ukrepi, bi morala biti v tej direktivi navedena tudi možnost podjetja, da si prizadeva skleniti pogodbo s posrednim poslovnim partnerjem, da se doseže skladnost s kodeksom ravnanja podjetja ali načrtom popravljalnih ukrepov, ter da izvede ustrezne ukrepe za preverjanje skladnosti posrednega poslovnega partnerja s pogodbo.
- (41) Za zagotavljanje učinkovite odprave ali čim večjega zmanjšanja dejanskih negativnih vplivov bi morala podjetja dati prednost sodelovanju s poslovnimi partnerji v verigi dejavnosti, namesto da prenehajo poslovni odnos, kar bi moral biti skrajni ukrep po neuspešnem poskusu odprave ali čim večjega zmanjšanja dejanskih negativnih vplivov. Prenehanje poslovnega odnosa kot skrajni ukrep bi moralo pomeniti, da ni na voljo manj drastičnih rešitev in da ni veliko možnosti za povečanje vpliva podjetja na poslovne partnerje, ki povzročajo negativne vplive. V primerih, kadar dejanskih negativnih vplivov ni mogoče odpraviti ali obsega ustrezno zmanjšati z opisanimi ukrepi, pa bi morala biti v tej Direktivi navedena tudi obveznost podjetij, da ne sklepajo novih ali podaljšujejo obstoječih odnosov z zadevnim poslovnim partnerjem in da, če jim to dovoljuje pravo, ki ureja njihove odnose, začasno prekinejo poslovne odnose na področju zadevnih dejavnosti, medtem ko si prizadevajo za odpravo ali zmanjšanje obsega negativnega vpliva, če se razumno pričakuje, da bodo ta prizadevanja kratkoročno uspešna, ali pa prenehajo poslovni odnos v zvezi z zadevnimi dejavnostmi. Da bi podjetja lahko izpolnila to obveznost, bi morale države članice zagotoviti možnost, da začasno prekinejo in prenehajo poslovni odnos v pogodbah, za katere velja njihova zakonodaja, razen v primerih, ko so stranke zakonsko zavezane, da jih sklenejo, kot v primeru obveznega zavarovanja. Zgolj dejstvo, da tretja država v svojem nacionalnem pravu ni ratificirala ali prenesla enega od instrumentov iz Priloge I k tej direktivi, ne pomeni obveznostičasne prekinitve ali prenehanja poslovnega odnosa.

(41a) V nekaterih primerih se od podjetij ne bi smelo zahtevati, da prenehajo poslovni odnos. Od podjetij se ne bi smelo zahtevati, da prenehajo poslovni odnos, če obstaja razumno pričakovanje, da bi prenehanje lahko imelo resnejši negativni vpliv. To je v skladu z mednarodnim okvirom, pri čemer je treba upoštevati interese oškodovancev. Na primer, prenehanje poslovnega odnosa, v katerem je bilo ugotovljeno delo otrok, bi lahko otroke izpostavila še resnejšim negativnim vplivom na človekove pravice. Prav tako bi bili lahko resnejšemu negativnemu vplivu izpostavljeni delavci, če bi bili prikrajšani za zajamčeno plačo zaradi prenehanja poslovnega odnosa z delodajalcem, da bi se odpravil morebitni negativni vpliv kršitve pravice do kolektivnih pogajanj. Od podjetja se tudi ne bi smelo zahtevati, da preneha poslovni odnos s svojim ključnim poslovnim partnerjem, ki zagotavlja surovine, izdelke ali storitve, ki so bistvenega pomena za poslovanje podjetja, če bi prenehanje znatno škodovalo podjetju. Znatno škodo bi bilo treba razlagati kot negativen in pomemben vpliv na pravni, finančni ali gospodarski položaj podjetja ali njegovo proizvodno zmogljivost, tudi dolgoročno, kot je vpliv, ki povzroči verjetnost insolventnosti. Da ne bi ogrozili ciljev te direktive, bi morali za odločitev o neprenehanju poslovnega odnosa veljati naknadni pogoji. Od podjetja bi bilo treba zahtevati, da poroča nadzornemu organu in ustrezno utemelji razloge za neprenehanje poslovnega odnosa, ter še naprej spremlja dejanski negativni vpliv z morebitnimi ukrepi, ki jih je treba sprejeti za odpravo ali zmanjšanje obsega negativnega vpliva, redno ponovno ocenjuje odločitev o neprenehanju poslovnega odnosa, in išče alternativne poslovne odnose. Zaradi večje pravne varnosti bi se morale določbe te direktive o prenehanju poslovnega odnosa uporabljati samo za trgovinske sporazume, ki jih podjetje sklene po izteku obdobja za prenos te direktive.

(41b) Kot je poudarjeno tudi v smernicah OECD za večnacionalna podjetja, je treba priznati posebnosti finančnih storitev. Od reguliranih finančnih podjetij se pričakuje, da bodo negativne vplive upoštevala v celotnem procesu financiranja in zavarovanja ter t. i. „možnost vplivanja“ uporabila pri podjetjih, ki jim zagotavljajo financiranje ali zavarovanje, odpravila ali čim bolj zmanjšala obseg negativnih vplivov podjetij. V nekaterih okoliščinah je lahko takojšnje prenehanje ali prekinitvev finančnih storitev težavna ali celo nemogoča (npr. obvezno zavarovanje). V drugih primerih, kadar regulirano finančno podjetje uporabi možnost vplivanja, je lahko neprimerno prekiniti ali prenehati opravljanje finančnih storitev, saj imata lahko glasovanje in sodelovanje, predvsem skupno sodelovanje z vlagatelji ali upniki, boljše možnosti za odpravo ali zmanjšanje obsega negativnega vpliva. Zato Direktiva od reguliranih finančnih podjetij ne zahteva, da **pri opravljanju finančnih storitev v smislu te direktive** začasno prekinejo ali prenehajo poslovni odnos. V teh primerih bi bilo treba od reguliranih finančnih podjetij zahtevati, da še naprej spremljajo negativni vpliv ter si še naprej prizadevajo za odpravo in zmanjšanje obsega negativnega vpliva.

(42) Podjetja bi morala osebam in organizacijam omogočiti, da neposredno pri njih vložijo pritožbe, če imajo upravičene pomisleke glede dejanskih ali morebitnih negativnih vplivov na človekove pravice in okolje. Da bi se zmanjšalo breme za podjetja, bi jim moralo biti omogočeno, da sodelujejo v kolektivnih pritožbenih postopkih, kot so tisti, ki so jih skupaj vzpostavila podjetja (na primer skupina podjetij), in sicer prek panožnih združenj ali večdeležniških pobud, namesto da sami vzpostavijo pritožbeni postopek. Organizacije, ki bi lahko vložile take pritožbe, bi morale vključevati sindikate in druge predstavnike delavcev, ki zastopajo posameznike, ki delajo v zadevni verigi dejavnosti, ter organizacije civilne družbe, ki delujejo na področjih, povezanih z zadevnim negativnim vplivom, če so seznanjene z morebitnim ali dejanskim negativnim vplivom. Podjetja bi morala vzpostaviti pošten, dostopen in pregleden postopek za obravnavanje teh pritožb in po potrebi o takih postopkih obvestiti delavce, sindikate in druge predstavnike delavcev. Izraz „pravičen, dostopen in pregleden“ bi bilo treba razumeti v skladu z načelom 31 vodilnih načel Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah, ki zahteva, da so postopki legitimni, dostopni, predvidljivi, pravični, pregledni, združljivi s pravicami in vir stalnega učenja. Postopek bi moral zagotoviti zaupnost identitete pritožnika in potrebne ukrepe, da se prepreči kakršna koli oblika povračilnih ukrepov podjetja in njegovih hčerinskih družb. Povračilne ukrepe bi bilo treba razumeti kot vsako neposredno ali posredno dejanje ali opustitev dejanja, ki je posledica vložitve pritožbe in ki povzroči ali bi lahko povzročilo neupravičeno škodo pritožniku. Uporaba pritožbenega in popravnega mehanizma pritožniku ne bi smela preprečiti, da uporabi pravna sredstva ali da nadzornim organom predloži utemeljene pomisleke. V skladu z mednarodnimi standardi bi morali imeti pritožniki pravico, da od podjetja zahtevajo ustrezno nadaljnje ukrepanje v zvezi s pritožbo in da se srečajo s predstavniki podjetja na ustrezni ravni, da bi razpravljali o morebitnih ali dejanskih resnih negativnih vplivih, ki so predmet pritožbe. Ta dostop ne bi smel voditi do nerazumnega navezovanja stikov s podjetji.

(42a) Zaradi širšega seznama oseb ali organizacij, ki so upravičene do vložitve pritožbe, in širšega obsega predmetov pritožb se pritožbeni postopek pravno razume kot ločen mehanizem od postopka notranje prijave, ki ga podjetja vzpostavijo v skladu z Direktivo (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁶. Če se kršitev prava Unije ali nacionalnega prava, ki spada na stvarno področje uporabe navedene direktive, lahko šteje za negativni vpliv in je prijavitelj zaposleni v podjetju, ki je zaradi tega negativnega vpliva neposredno prizadeto, bi lahko prijavitelj uporabil oba postopka – mehanizem pritožbe v skladu s to direktivo ali postopek notranje prijave, vzpostavljen v skladu z navedeno direktivo. Če pa eden od zgoraj navedenih pogojev ni izpolnjen, lahko prijavitelj uporabi le enega od postopkov.

⁴⁶ Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (UL L 305, 26.11.2019, str. 17).

(43) Podjetja bi morala spremljati izvajanje in učinkovitost svojih ukrepov skrbnega pregleda, pri tem pa ustrezno upoštevati relevantne informacije, ki jih prejmejo od deležnikov. Izvajati bi morala redna ocenjevanja svojega poslovanja, poslovanja svojih hčerinskih družb ter – kolikor je to povezano z verigami dejavnosti podjetja – poslovanja svojih poslovnih partnerjev, da bi spremljala učinkovitost ugotavljanja, blažitve, odprave in čim večjega zmanjšanja obsega negativnih vplivov na človekove pravice in okolje. S takim ocenjevanjem bi bilo treba preverjati, ali so negativni vplivi ustrezno ugotovljeni, ali se izvajajo ukrepi skrbnega pregleda in ali so negativni vplivi dejansko preprečeni oziroma odpravljeni. Za zagotovitev, da so taka ocenjevanja ažurna, bi jih bilo treba brez nepotrebnega odlašanja izvesti po vsaki bistveni spremembi, sicer pa vsaj vsakih 24 mesecev, opraviti pa bi bilo treba še vmesne preglede, če obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da so se morda pojavila pomembna nova tveganja negativnih vplivov. Bistveno spremembo bi bilo treba razumeti kot takšno spremembo obstoječega stanja, kar zadeva poslovanje podjetja, poslovanje njegovih hčerinskih družb ali poslovnih partnerjev, pravno ali poslovno okolje ali kakršno koli drugo znatno spremembo glede stanja podjetja, vključno z ugotovitvijo – na podlagi javno dostopnih informacij ali po posvetovanju z deležniki –, da obstaja negativni vpliv, da se lahko od podjetja razumno pričakuje, da se bo nanjo odzvalo in izvedlo ocenjevanje. Primeri bistvene spremembe so lahko primeri, ko podjetje začne delovati v novem gospodarskem sektorju ali na novem geografskem območju, začne proizvajati nove izdelke ali spremeni način proizvodnje obstoječih izdelkov z uporabo tehnologije z morebitno večjim negativnim vplivom ali ko spremeni svojo poslovno strukturo s prestrukturiranjem ali združitvami oziroma prevzemi. Finančna podjetja bi morala redno ocenjevati samo svoje poslovanje, [...] poslovanje svojih hčerinskih družb [...] **in, pri opravljanju finančnih storitev v smislu te direktive za svoje poslovne partnerje,** [...] učinkovitost ukrepov, sprejetih za preprečevanje ali ublažitev morebitnega negativnega vpliva oziroma za odpravo ali čim večje zmanjšanje obsega dejanskega negativnega vpliva, ki je bil ugotovljen pred začetkom zagotavljanja finančne storitve zadevnemu poslovnemu partnerju. Od finančnih podjetij se ne bi smelo zahtevati, da v celotnem času, kolikor traja odnos s poslovnim partnerjem, **za katerega opravljajo finančne storitve v smislu te direktive,** izvedejo dodatna ocenjevanja.

(44) Kot v obstoječih mednarodnih standardih, ki jih določajo vodilna načela Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah ter okvir OECD, je del zahteve glede skrbnega pregleda tudi sporočanje za zunanje akterje relevantnih informacij o politikah, postopkih in dejavnostih skrbnega pregleda, ki se izvajajo za ugotavljanje in obravnavanje dejanskih ali morebitnih negativnih vplivov, vključno z ugotovitvami in rezultati teh dejavnosti. Direktiva 2013/34/EU določa ustrezne obveznosti poročanja v zvezi s trajnostnostjo podjetij za podjetja, ki jih zajema ta direktiva. Da bi se izognili podvajanju obveznosti poročanja, ta direktiva za podjetja, ki jih zajema Direktiva 2013/34/EU, ne bi smela uvajati nobenih novih obveznosti poročanja poleg tistih iz navedene direktive, vključno s standardi poročanja, ki bi jih bilo treba razviti v skladu z navedeno direktivo. Podjetja, ki spadajo na področje uporabe te direktive, vendar ne spadajo na področje uporabe Direktive 2013/34/EU, bi morala za izpolnitev svoje obveznosti sporočanja kot dela skrbnega pregleda na podlagi te direktive na svojem spletnem mestu objaviti letno poročilo o poslovnem letu v jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnem poslovanju.

- (45) Da bi se podjetjem olajšalo izpolnjevanje zahtev glede skrbnega pregleda v njihovi verigi dejavnosti in da bi se omejil prenos bremena izpolnjevanja obveznosti na poslovne partnerje, ki so MSP, bi morala Komisija po posvetovanju z državami članicami in zadevnimi deležniki zagotoviti smernice o vzorčnih pogodbenih klavzulah.
- (46) Da bi zagotovila podporo in praktična orodja podjetjem ali organom držav članic glede tega, kako bi morala podjetja izpolnjevati svoje obveznosti skrbnega pregleda, bi morala Komisija ob upoštevanju ustreznih mednarodnih smernic in standardov ter v posvetovanju z državami članicami in deležniki, Agencijo Evropske unije za temeljne pravice, Evropsko agencijo za okolje ter po potrebi z mednarodnimi organi, ki imajo strokovno znanje s področja skrbnega pregleda, izdati smernice, vključno s smernicami za določene sektorje ali določene negativne vplive ali medsebojno učinkovanje med to direktivo in drugimi zakonodajnimi akti Unije, ki imajo enake cilje ter določajo širše ali bolj specifične obveznosti.
- (47) Čeprav MSP niso vključena v področje uporabe te direktive, bi lahko njene določbe vplivale na tista MSP, ki so izvajalci ali podizvajalci (neposredni ali posredni poslovni partnerji) podjetij, ki spadajo na področje uporabe te direktive. Kljub temu je cilj ublažiti finančno ali upravno breme za MSP, saj mnoga tovrstna podjetja že zdaj težko shajajo zaradi svetovne gospodarske in zdravstvene krize. Za podporo MSP bi morale države članice posamično ali skupaj vzpostaviti in upravljati namenska spletna mesta, portale ali platforme, da bi podjetjem zagotovile informacije in podporo; poleg tega bi lahko države članice tudi finančno podprle MSP in jim pomagale pri povečanju zmogljivosti. Podjetja, katerih poslovni partner je MSP, se prav tako spodbuja, naj MSP podpirajo pri izpolnjevanju ukrepov skrbnega pregleda, če bi take zahteve ogrozile sposobnost preživetja MSP, ter naj za MSP uporabijo poštene, razumne, nediskriminatorne in sorazmerne zahteve.

- (48) Za dopolnitev podpore držav članic za MSP lahko Komisija nadgradi obstoječa orodja, projekte in druge ukrepe Unije, ki pomagajo pri izvajanju skrbnega pregleda v Uniji in tretjih državah. Vzpostavi lahko nove podporne ukrepe za zagotavljanje pomoči podjetjem, vključno z MSP, pri izpolnjevanju zahtev glede skrbnega pregleda, vključno z observatorijem za preglednost verige dejavnosti in olajšanjem skupnih pobud deležnikov.
- (49) Komisija bi lahko dopolnila podporne ukrepe držav članic na podlagi obstoječih ukrepov Unije, da bi podprla gospodarske subjekte, ki so višje v verigi, pri povečanju zmogljivosti za učinkovito preprečevanje in ublažitev negativnih vplivov njihovega poslovanja in poslovnih odnosov na človekove pravice in okolje, pri tem pa bi bilo treba posebno pozornost nameniti izzivom, s katerimi se soočajo mali gospodarski subjekti. Unija in države članice naj v okviru svojih pristojnosti uporabijo svoje instrumente sosedskega, razvojnega in mednarodnega sodelovanja, da podprejo vlade tretjih držav in gospodarske subjekte, ki so višje v verigi, v tretjih državah pri obravnavanju negativnih vplivov njihovega poslovanja in poslovnih odnosov višje v verigi na človekove pravice in okolje. To bi lahko vključevalo sodelovanje z vladami partnerskih držav, lokalnim zasebnim sektorjem in deležniki pri obravnavanju temeljnih vzrokov za negativne vplive na človekove pravice in okolje.
- (50) Za zagotovitev, da ta direktiva učinkovito prispeva k boju proti podnebnim spremembam, bi morala podjetja sprejeti načrt za zagotavljanje, da sta poslovni model in strategija podjetja združljiva s preходом na trajnostno gospodarstvo in omejitvijo globalnega segrevanja na 1,5 °C v skladu s Pariškim sporazumom. Če je ali bi moralo biti podnebje opredeljeno kot glavno tveganje za poslovanje podjetja ali glavni vpliv njegovega poslovanja, bi moralo podjetje v svoj načrt vključiti cilje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov.
- (51) [...]

- (52) Da se omogoči učinkovit nadzor in po potrebi izvrševanje te direktive v zvezi s podjetji iz tretjih držav, bi morala ta podjetja imenovati pooblaščenega zastopnika v Uniji z ustreznimi pooblastili in zagotoviti informacije o svojih pooblaščenih zastopnikih. Pooblaščenemu zastopniku bi moralo biti omogočeno, da hkrati deluje kot kontaktna točka, če so izpolnjene relevantne zahteve iz te direktive. Če podjetje iz tretje države ne imenuje pooblaščenega zastopnika, bi morale biti vse države članice, v katerih podjetje posluje, pristojne, da v skladu z okvirom izvrševanja iz nacionalnega prava zahtevajo izpolnjevanje te obveznosti, zlasti obveznosti imenovanja pravne ali fizične osebe v eni od držav članic, v katerih podjetje posluje. Države članice, ki zahtevajo izpolnjevanje te obveznosti, bi morale prek evropske mreže nadzornih organov obvestiti nadzorne organe drugih držav članic, da druge države članice ne bi zahtevale enako.
- (53) Da bi zagotovili spremljanje pravilnega izvajanja obveznosti podjetij glede skrbnega pregleda in ustrezno izvrševanje te direktive, bi morale države članice imenovati enega ali več nacionalnih nadzornih organov. Ti nadzorni organi bi morali biti javni, neodvisni od podjetij, ki spadajo na področje uporabe te direktive, ali drugih tržnih interesov ter brez navzkrižja interesov. Države članice bi morale v skladu z nacionalnim pravom zagotoviti ustrezno financiranje pristojnega organa. Nadzorni organi bi morali imeti pravico do izvajanja preiskav na lastno pobudo ali na podlagi utemeljenih pomislekov, izraženih v skladu s to direktivo. Če obstajajo pristojni organi, določeni s sektorsko zakonodajo, jih lahko države članice opredelijo kot odgovorne za uporabo te direktive na njihovem področju pristojnosti. Države članice lahko kot nadzorne organe za namene te direktive imenujejo tudi organe za nadzor reguliranih finančnih podjetij.

(54) Za zagotavljanje učinkovitega izvrševanja nacionalnih ukrepov za izvajanje te direktive bi morale države članice določiti odvračilne, sorazmerne in učinkovite kazni za kršitve teh ukrepov. Da bi bil tak režim kazni učinkovit, bi morale kazni, ki jih naložijo nacionalni nadzorni organi, vključevati tudi denarne kazni. Države članice bi morale zagotoviti, da je denarna kazen, kadar se naloži, sorazmerna s svetovnim čistim prihodkom podjetja. Vendar to ne bi smelo zavezovati držav članic, da denarno kazen v vsakem primeru določijo izključno na podlagi čistega prihodka podjetja. Države članice bi morale imeti možnost, da kazen določijo tudi na podlagi drugih meril, kot je gospodarski položaj podjetja. Države članice bi morale v skladu z nacionalnim pravom odločiti, ali naj kazni naložijo neposredno nadzorni organi v sodelovanju z drugimi organi oziroma z vložitvijo zahtevka pri pristojnih sodnih organih. Za zagotovitev javnega nadzora nad uporabo pravil iz te direktive bi bilo treba odločitve nadzornih organov, ki vsebujejo kazni, naložene podjetjem zaradi neizpolnjevanja določb nacionalnega prava, s katerim se izvaja ta direktiva, objaviti in poslati evropski mreži nadzornih organov in bi morale ostati javno dostopne vsaj tri leta. Objavljena odločitev ne bi smela vsebovati nikakršnih osebnih podatkov v skladu z Uredbo (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁷. Objava imena podjetja je dovoljena, tudi če vsebuje ime fizične osebe.

⁴⁷ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

- (55) Za zagotovitev dosledne uporabe in izvrševanja nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, bi morali nacionalni nadzorni organi sodelovati in usklajevati svoje ukrepe. V ta namen bi morala Komisija vzpostaviti evropsko mrežo nadzornih organov, nadzorni organi pa bi si morali medsebojno pomagati pri opravljanju svojih nalog in zagotavljati medsebojno pomoč.
- (56) Za zagotavljanje učinkovite odškodnine žrtvam negativnih vplivov bi bilo treba od držav članic zahtevati, da določijo pravila, ki urejajo civilno odgovornost podjetij za škodo, povzročeno fizični ali pravni osebi, kadar podjetje namerno ali iz malomarnosti ni preprečilo in ublažilo morebitnih negativnih vplivov oziroma odpravilo dejanskih vplivov in čim bolj zmanjšalo njihovega obsega, zaradi česar je bila fizični ali pravni osebi povzročena škoda. Škodo, povzročeno zaščitenim pravnim interesom osebe, bi bilo treba razumeti v skladu z nacionalnim pravom, na primer smrt, fizične ali psihološke poškodbe, odvzem osebne prostosti, izguba človekovega dostojanstva ali škoda na premoženju osebe. Pogoji, da mora biti škoda, ki je povzročena osebi, posledica tega, da podjetje ne izpolnjuje obveznosti obravnavanja negativnega vpliva, kadar je pravica, prepoved ali obveznost iz Priloge I, katere zloraba ali kršitev ima negativni vpliv, ki bi ga bilo treba obravnavati, namenjena zaščititi fizične ali pravne osebe, ki ji je bila povzročena škoda, bi bilo treba razumeti tako, da posredna škoda (ki je posredno povzročena drugim osebam, ki niso žrtve negativnih vplivov in ki niso zaščitene s pravicami, prepovedmi ali obveznostmi iz Priloge I) ni zajeta. Na primer, če je zaposleni v podjetju utrpel škodo, ker je podjetje kršilo varnostne standarde na delovnem mestu, najemodajalec takega zaposlenega ne bi smel imeti pravice do vložitve zahtevka zoper podjetje zaradi ekonomske izgube, povzročene, ker zaposleni ne more plačati najemnine. Ta direktiva ne ureja vzročnosti, z izjemo tega, da podjetja ne bi smela biti odgovorna, če škodo povzročijo le poslovni partnerji v verigah dejavnosti podjetij (t. i. „neposredno povezani z negativnim vplivom“). Žrtve bi morale imeti pravico do polne odškodnine za škodo, nastalo po nacionalnem pravu in takšnem skupnem načelu. Odvracanje z odškodnino (tj. kaznovalno odškodnino) ali katera koli druga oblika čezmernega nadomestila, bi morala biti prepovedana.

- (57) Podjetje ne bi smelo biti odgovorno za škodo, ki bi nastala v enakem obsegu, tudi če bi zadevno podjetje ukrepalo v skladu s to direktivo. Ker bi bilo treba negativne vplive prednostno razvrstiti glede na resnost in verjetnost njihovega pojava ter obravnavati postopoma, če vseh ugotovljenih negativnih vplivov ni mogoče v celoti obravnavati hkrati, podjetje ne bi smelo biti odgovorno za škodo, ki izhaja iz manj pomembnih negativnih vplivov, ki še niso bili obravnavani. Vendar bi bilo treba pri ugotavljanju, ali so izpolnjeni pogoji za odgovornost podjetja, oceniti, ali je podjetje pravilno prednostno razvrstilo negativne vplive, in sicer v okviru ocene tega, ali je podjetje kršilo obveznost ustreznega obravnavanja ugotovljenih škodljivih vplivov.
- (58) Ureditev odgovornosti ne ureja, kdo bi moral dokazati, da je delovanje podjetja glede na okoliščine primera razumno ustrezno, zato to vprašanje ureja nacionalno pravo. Poleg tega ta direktiva ne ureja, kdo lahko vloži zahtevek pri nacionalnih sodiščih in pod kakšnimi pogoji se lahko začne civilni postopek, zato je to vprašanje prepuščeno nacionalnemu pravu. Države članice lahko na primer odločijo, da lahko zahtevek pri nacionalnih sodiščih vloži le žrtev ali da lahko zahtevek v imenu žrtve vloži organizacija civilne družbe, sindikat ali drug pravni subjekt.

- (59) Kar zadeva pravila o civilni odgovornosti, civilna odgovornost podjetja za škodo, ki nastane zaradi njegovega neizpolnjevanja obveznosti ustreznega skrbnega pregleda, ne bi smela posegati v civilno odgovornost njegovih hčerinskih družb ali zadevno civilno odgovornost neposrednih in posrednih poslovnih partnerjev v verigi dejavnosti. Če je podjetje povzročilo škodo skupaj s svojo hčerinsko družbo ali poslovnim partnerjem, bi moralo biti solidarno odgovorno s to hčerinsko družbo ali poslovnim partnerjem. To ne posega v nobeno nacionalno pravo o pogojih solidarne odgovornosti in o pravici do celotne odškodnine, ki jo plača ena solidarno odgovorna stranka.
- (59a) Pravila o civilni odgovornosti iz te direktive ne bi smela posegati v pravila Unije ali nacionalna pravila o civilni odgovornosti v zvezi z negativnimi vplivi na človekove pravice ali negativnimi vplivi na okolje, ki določajo odgovornost v primerih, ki jih ta direktiva ne zajema, ali določajo strožjo odgovornost kot ta direktiva. Strožjo ureditev odgovornosti bi bilo treba razumeti tudi kot nacionalno ureditev civilne odgovornosti, ki ne dopušča izjem, kot so določene v tej direktivi, kot je prednostna razvrstitev škodljivih vplivov.
- (60) Kar zadeva civilno odgovornost, ki izhaja iz negativnih vplivov na okolje, lahko osebe, ki so utrpeli škodo, zahtevajo odškodnino v skladu s to direktivo, tudi če se zahtevki prekrivajo z zahtevki na področju človekovih pravic.

- (61) Za zagotovitev, da lahko žrtve kršitev človekovih pravic in okoljske škode vložijo odškodninsko tožbo in zahtevajo odškodnino za škodo, ki jo je podjetje povzročilo namerno ali iz malomarnosti, ker ni izpolnilo obveznosti skrbnega pregleda iz te direktive, bi morala ta direktiva od držav članic zahtevati, da zagotovijo, da imajo določbe nacionalnega prava, s katerimi se prenaša ureditev civilne odgovornosti iz te direktive, prednost in se obvezno uporabljajo v primerih, ko pravo, ki se uporablja za zahteve, vložene v ta namen, ni pravo države članice, kar bi v skladu s pravili mednarodnega zasebnega prava lahko bilo v primeru, ko škoda nastane v tretji državi. To pomeni, da lahko države članice pri prenosu ureditve civilne odgovornosti iz te direktive in pri izbiri metod za doseg takega rezultata upoštevajo tudi vsa povezana nacionalna pravila, vključno z zahtevami glede tega, katera fizična ali pravna oseba lahko vloži zahtevek, zastaralnim rokom, ugovorom in obrambo ter izračunom odškodnine, kolikor je to potrebno za zagotovitev zaščite žrtev in bistveno za zaščito javnih interesov držav članic, kot je njihova politična, socialna ali gospodarska ureditev.
- (62) Ureditev civilne odgovornosti iz te direktive ne bi smela posegati v Direktivo 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁸. Ta direktiva ne bi smela preprečevati državam članicam, da podjetjem naložijo dodatne, strožje obveznosti ali da kako drugače sprejmejo dodatne ukrepe, ki imajo iste cilje kot Direktiva 2004/35/ES.

⁴⁸ Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L 143, 30.4.2004, str. 56).

- (63) Ta direktiva ne posega v Direktivo 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁴⁹, Direktivo 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁰ ter Direktivo 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁵¹. Zlasti lahko v skladu z navedenimi direktivami javni naročniki in naročniki iz sodelovanja v postopku za oddajo javnega naročila ali v postopku podelitve koncesije, kadar je to ustrezno, izključijo kateri koli gospodarski subjekt, oziroma to storijo na zahtevo držav članic, če lahko na ustrezen način dokažejo kršitev veljavnih obveznosti na področju okoljskega, socialnega in delovnega prava, vključno s tistimi, ki izhajajo iz nekaterih mednarodnih sporazumov, ki so jih ratificirale vse države članice in so navedeni v navedenih direktivah, ali da je gospodarski subjekt zagrešil hudo kršitev poklicnih pravil, zaradi česar je njegova integriteta vprašljiva.
- (64) [...]
- (65) Osebe, ki delajo za podjetja, za katera veljajo obveznosti skrbnega pregleda iz te direktive, ali so v okviru svojih poklicnih dejavnosti v stiku s takimi podjetji, lahko imajo ključno vlogo pri razkrivanju kršitev pravil te direktive. Zato lahko prispevajo k preprečevanju takih kršitev in odvratanju od njih ter krepitvi izvrševanja te direktive. Za prijavo vseh kršitev te direktive in zaščito oseb, ki prijavijo take kršitve, bi se morala zato uporabljati Direktiva (EU) 2019/1937.

⁴⁹ Direktiva 2014/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju in razveljavitvi Direktive 2004/18/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 65).

⁵⁰ Direktiva 2014/25/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o javnem naročanju naročnikov, ki opravljajo dejavnosti v vodnem, energetske in prometnem sektorju ter sektorju poštne storitve ter o razveljavitvi Direktive 2004/17/ES (UL L 94, 28.3.2014, str. 243).

⁵¹ Direktiva 2014/23/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2014 o podeljevanju koncesijskih pogodb (UL L 94, 28.3.2014, str. 1).

- (66) Za določitev informacij, ki bi jih morala v zvezi z zadevami, ki jih zajema ta direktiva, sporočati podjetja, za katera ne veljajo zahteve glede poročanja iz določb o poročanju podjetij o trajnostnosti iz Direktive 2013/34/EU, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte v zvezi z določitvijo dodatnih pravil glede vsebine in meril takega poročanja, v katerih se določijo informacije o opisu skrbnega pregleda, morebitnih in dejanskih vplivih ter ukrepih, sprejetih v zvezi s temi vplivi. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se to posvetovanje izvede v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje⁵². Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.
- (67) Ta direktiva bi se morala uporabljati v skladu s pravom Unije o varstvu podatkov ter pravico do varstva zasebnosti in pravico do varstva osebnih podatkov, kot ju zagotavljata člena 7 in 8 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Vsaka obdelava osebnih podatkov na podlagi te direktive mora potekati v skladu z Uredbo (EU) 2016/679, vključno z zahtevami glede omejitve namena, najmanjšega obsega podatkov in omejitve hrambe.
- (68) V skladu s členom 28(2) Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta⁵³ je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov, ki je mnenje podal ... 2022.
- (69) [...]

⁵² UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

⁵³ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39).

- (70) Komisija bi morala oceniti, ali bi bilo treba na seznam sektorjev z velikim vplivom, ki jih zajema ta direktiva, dodati nove sektorje, da bi ga uskladili s smernicami Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj oziroma glede na jasne dokaze o izkoriščanju delovne sile, kršitvah človekovih pravic ali novih okoljskih grožnjah, ali bi bilo treba seznam ustreznih mednarodnih konvencij, na katere se sklicuje ta direktiva, spremeniti, zlasti glede na mednarodni razvoj dogodkov, in ali bi bilo treba določbe o skrbnem pregledu iz te direktive razširiti na negativne vplive na podnebje, ter o tem poročati. Komisija bi morala nadalje oceniti, ali bi bilo treba pregledati merila in pragove, ki se uporabljajo za opredelitev področja uporabe te direktive, ali bi bilo treba zajeti druge pravne osebe oziroma ali bi bilo treba spremeniti opredelitev pojma „veriga dejavnosti“, vključno z zagotavljanjem naložb s strani reguliranih finančnih podjetij **ali opravljanjem finančnih storitev v smislu te direktive s strani reguliranih finančnih podjetij, ne glede na odločitev države članice, da bo to direktivo uporabljala za opravljanje finančnih storitev s strani reguliranih finančnih podjetij.**
- (71) Ker cilja te direktive, in sicer boljšega izkoriščanja potenciala enotnega trga, da prispeva k prehodu na trajnostno gospodarstvo, in prispevanja k trajnostnemu razvoju s preprečevanjem in ublažitvijo morebitnih ali dejanskih negativnih vplivov na človekove pravice in okolje v verigah dejavnosti podjetij, države članice s posamičnim ali neusklajenim delovanjem ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega in učinkov ukrepov lažje doseže na ravni Unije. Obravnavane težave in njihovi vzroki imajo nadnacionalno razsežnost, saj veliko podjetij posluje po vsej Uniji ali po svetu, vrednostne verige pa se širijo v druge države članice in tretje države. Poleg tega so lahko posamični ukrepi držav članic neučinkoviti in lahko povzročijo razdrobljenost notranjega trga. Unija lahko zato sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Predmet urejanja

1. Ta direktiva določa pravila o:
 - (a) obveznostih podjetij glede dejanskih in morebitnih negativnih vplivov na človekove pravice in negativnih vplivov na okolje v zvezi z njihovim poslovanjem, poslovanjem njihovih hčerinskih družb in poslovanjem njihovih poslovnih partnerjev v verigi dejavnosti podjetij;
 - (b) odgovornosti za kršitve zgoraj navedenih obveznosti ter
 - (c) obveznosti sprejetja načrta za zagotavljanje, da sta poslovni model in strategija podjetja združljiva s preходом na trajnostno gospodarstvo in omejitvijo globalnega segrevanja na 1,5 °C.
2. Ta direktiva ni podlaga za znižanje ravni varstva človekovih pravic, varstva okolja ali varstva podnebja, ki jo določa zakonodaja držav članic v času sprejetja te direktive.
3. Ta direktiva ne posega v obveznosti na področjih človekovih pravic, varstva okolja in podnebnih sprememb iz drugih zakonodajnih aktov Unije. Če so določbe te direktive v nasprotju z določbo drugega zakonodajnega akta Unije, ki sledi istim ciljem in določa širše ali bolj specifične obveznosti, v obsegu nasprotja prevladajo določbe drugega zakonodajnega akta Unije in se uporabljajo za navedene specifične obveznosti.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za podjetja, ki so ustanovljena v skladu z zakonodajo države članice in izpolnjujejo enega od naslednjih pogojev:
 - (a) podjetje je imelo v povprečju več kot 500 zaposlenih in več kot 150 milijonov EUR svetovnega čistega prihodka v zadnjem poslovnem letu, za katero so bili ali bi morali biti sprejeti letni računovodski izkazi;
 - (b) podjetje ni doseglo pragov iz točke (a), vendar je imelo v povprečju več kot 250 zaposlenih in več kot 40 milijonov EUR svetovnega čistega prihodka v zadnjem poslovnem letu, za katero so bili ali bi morali biti sprejeti letni računovodski izkazi, pod pogojem, da je bilo vsaj 20 milijonov EUR ustvarjenih v enem ali več od naslednjih sektorjev, povezanih z veljavno statistično klasifikacijo gospodarskih dejavnosti, vzpostavljeno z Uredbo (ES) št. 1893/2006 in navedeno v Prilogi II:
 - (i) proizvodnja tekstilij, usnja in sorodnih izdelkov (vključno z obutvijo) ter trgovina na debelo s tekstilijami, oblačili in obutvijo;
 - (ii) kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo (vključno z akvakulturo), proizvodnja živil in pijač ter trgovina na debelo s kmetijskimi surovinami, živimi živalmi, lesom, hrano in pijačo; ali

- (iii) pridobivanje mineralnih virov, ne glede na to, od kod se pridobivajo (vključno s surovo nafto, zemeljskim plinom, premogom, lignitom, kovinami in rudami ter vsemi drugimi nekovinskimi minerali in izdelki iz kamna), proizvodnja kovinskih izdelkov, drugih nekovinskih mineralnih izdelkov in končnih kovinskih izdelkov (razen strojev in opreme) ter trgovina na debelo z mineralnimi viri, osnovnimi mineralnimi izdelki in mineralnimi polizdelki (vključno s kovinami in rudami, gradbenim materialom, gorivi, kemikalijami in drugimi polizdelki).
2. Ta direktiva se uporablja tudi za podjetja, ki so ustanovljena v skladu z zakonodajo tretje države in izpolnjujejo enega od naslednjih pogojev:
- (a) podjetje je v poslovnem letu, ki je leto pred zadnjim poslovnim letom, v Uniji ustvarilo čisti prihodek v višini več kot 150 milijonov EUR; ali
 - (b) podjetje je v poslovnem letu, ki je leto pred zadnjim poslovnim letom, v Uniji ustvarilo čisti prihodek v višini več kot 40 milijonov EUR, vendar največ 150 milijonov EUR, pod pogojem, da je bilo vsaj 20 milijonov EUR ustvarjenih v enem ali več sektorjih iz odstavka 1, točka (b).
3. Za namene odstavka 1 se število zaposlenih s krajšim delovnim časom izračuna na podlagi ekvivalenta polnega delovnega časa. Delavci, zaposleni pri agencijah za zagotavljanje začasnega dela, se pri izračunu števila zaposlenih upoštevajo, kot če bi bili delavci, neposredno zaposleni v podjetju za isto obdobje.
- 3a. Ta direktiva se uporablja za podjetje, če je to v dveh zaporednih poslovnih letih izpolnjevalo pogoje iz odstavka 1 ali 2.

4. Kar zadeva podjetja iz odstavka 1, je za urejanje zadev iz te direktive pristojna država članica, v kateri je registrirani sedež podjetja.
5. Kar zadeva podjetja iz odstavka 2, je za urejanje zadev iz te direktive pristojna država članica, v kateri ima podjetje podružnico. Če podjetje nima podružnice v nobeni državi članici ali ima podružnice v različnih državah članicah, je za urejanje zadev, zajetih v tej direktivi, pristojna država članica, v kateri je podjetje ustvarilo večino svojega čistega prihodka v Uniji v poslovnem letu pred zadnjim poslovnim letom.
6. Države članice se lahko odločijo, da bodo to direktivo uporabljale za pokojninske zavode, ki se v skladu z Uredbo (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁴ in Uredbo (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁵ štejejo za sisteme socialne varnosti. Če se država članica odloči, da bo za take pokojninske zavode uporabljala to direktivo, se ti pokojninski zavodi štejejo za regulirana finančna podjetja v smislu člena 3, točka (a)(iv).
7. Ta direktiva se ne uporablja za finančne produkte, navedene v členu 2, točka (12)(b) in (f), Uredbe (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁶.
- 8. Države članice se lahko odločijo, da bodo to direktivo uporabljale za regulirana finančna podjetja v smislu člena 3, točka (a)(iv), tudi v zvezi z njihovimi poslovnimi partnerji, za katere taka regulirana finančna podjetja opravljajo storitve iz člena 3, točka (g).**

⁵⁴ Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 166, 30.4.2004, str. 1).

⁵⁵ Uredba (ES) št. 987/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe (ES) št. 883/2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL L 284, 30.10.2009, str. 1).

⁵⁶ Uredba (EU) 2019/2088 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. novembra 2019 o razkritjih, povezanih s trajnostnostjo, v sektorju finančnih storitev (UL L 317, 9.12.2019, str. 1).

Člen 3

Opređelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (a) „podjetje“ pomeni kar koli od naslednjega:
 - (i) pravna oseba, ustanovljena kot ena od pravnih oblik iz Priloge I k Direktivi 2013/34/EU;
 - (ii) pravna oseba, ustanovljena v skladu s pravom tretje države v obliki, primerljivi s tistimi iz Priloge I k Direktivi 2013/34/EU;
 - (iii) pravna oseba, ustanovljena kot ena od pravnih oblik iz Priloge II k Direktivi 2013/34/EU ali v skladu s pravom tretje države v obliki, primerljivi s tistimi iz Priloge II k navedeni direktivi, če je taka pravna oseba v celoti sestavljena iz podjetij, organiziranih kot ena od pravnih oblik iz točk (i) in (ii);

- (iv) regulirano finančno podjetje, ne glede na njegovo pravno obliko, ki je
- kreditna institucija, kot je opredeljena v členu 4(1), točka 1, Uredbe (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁷; investicijsko podjetje, kot je opredeljeno v členu 4(1), točka 1, Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁸;
 - upravitelj alternativnih investicijskih skladov (UAIS), kot je opredeljen v členu 4(1), točka (b), Direktive 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁵⁹, vključno z upraviteljem EuVECA v skladu z Uredbo (EU) št. 345/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁰, upraviteljem EuSEF v skladu z Uredbo (EU) št. 346/2013 Evropskega parlamenta in Sveta⁶¹ in upraviteljem ELTIF v skladu z Uredbo (EU) 2015/760 Evropskega parlamenta in Sveta⁶²;

⁵⁷ Uredba (EU) št. 575/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o bonitetnih zahtevah za kreditne institucije in investicijska podjetja ter o spremembi Uredbe (EU) št. 648/2012 (UL L 176, 27.6.2013, str. 1).

⁵⁸ Direktiva 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173, 12.6.2014, str. 349).

⁵⁹ Direktiva 2011/61/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2011 o upraviteljih alternativnih investicijskih skladov in spremembah direktiv 2003/41/ES in 2009/65/ES ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 1095/2010 (UL L 174, 1.7.2011, str. 1);

⁶⁰ Uredba (EU) št. 345/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o evropskih skladih tveganega kapitala (UL L 115, 25.4.2013, str. 1).

⁶¹ Uredba (EU) št. 346/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o evropskih skladih za socialno podjetništvo (UL L 115, 25.4.2013, str. 18).

⁶² Uredba (EU) 2015/760 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o evropskih dolgoročnih investicijskih skladih (UL L 123, 19.5.2015, str. 98).

- družba za upravljanje kolektivnih naložbenih podjetij za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP), kot je opredeljena v členu 2(1), točka (b), Direktive 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁶³;
- zavarovalnica, kot je opredeljena v členu 13, točka 1, Direktive 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁴;
- pozavarovalnica, kot je opredeljena v členu 13, točka 4, Direktive 2009/138/ES;
- institucija za poklicno pokojninsko zavarovanje, ki sodi na področje uporabe Direktive (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁵ v skladu s členom 2 navedene direktive, razen če se je država članica odločila, da navedene direktive v celoti ali delno ne bo uporabljala za to institucijo v skladu s členom 5 navedene direktive;

⁶³ Direktiva 2009/65/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o usklajevanju zakonov in drugih predpisov o kolektivnih naložbenih podjetjih za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) (UL L 302, 17.11.2009, str. 32).

⁶⁴ Direktiva 2009/138/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (UL L 335, 17.12.2009, str. 1).

⁶⁵ Direktiva (EU) 2016/2341 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2016 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (UL L 354, 23.12.2016, str. 37).

- centralna nasprotna stranka, kot je opredeljena v členu 2, točka 1, Uredbe (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁶;
- centralna depotna družba, kot je opredeljena v členu 2(1), točka 1, Uredbe (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁷;
- namenska družba zavarovalnice ali pozavarovalnice, ki je pridobila dovoljenje v skladu s členom 211 Direktive 2009/138/ES;
- subjekt s posebnim namenom pri listinjenju, kot je opredeljen v členu 2, točka 2, Uredbe (EU) 2017/2402 Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁸;

⁶⁶ Uredba (EU) št. 648/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o izvedenih finančnih instrumentih OTC, centralnih nasprotnih strankah in repozitorijih sklenjenih poslov (UL L 201, 27.7.2012, str. 1).

⁶⁷ Uredba (EU) št. 909/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o izboljšanju ureditve poravnave vrednostnih papirjev v Evropski uniji in o centralnih depotnih družbah ter o spremembi direktiv 98/26/ES in 2014/65/EU ter Uredbe (EU) št. 236/2012 (UL L 257, 28.8.2014, str. 1).

⁶⁸ Uredba (EU) 2017/2402 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2017 o določitvi splošnega okvira za listinjenje in o vzpostavitvi posebnega okvira za enostavno, pregledno in standardizirano listinjenje ter o spremembah direktiv 2009/65/ES, 2009/138/ES in 2011/61/EU ter uredb (ES) št. 1060/2009 in (EU) št. 648/2012 (UL L 347, 28.12.2017, str. 35).

- zavarovalni holding, kot je opredeljen v členu 212(1), točka (f), Direktive 2009/138/ES, ali mešani finančni holding, kot je opredeljen v členu 212(1), točka (h), Direktive 2009/138/ES, ki je del zavarovalniške skupine, nad katero se izvaja nadzor na ravni skupine v skladu s členom 213 navedene direktive in ki ni izvzeta iz nadzora skupin v skladu s členom 214(2) Direktive 2009/138/ES;
- plačilna institucija, kot je opredeljena v členu 1(1), točka (d), Direktive (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta⁶⁹;
- institucija za izdajo elektronskega denarja, kot je opredeljena v členu 2, točka 1, Direktive 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁷⁰;
- ponudnik storitev množičnega financiranja, kot je opredeljen v členu 2(1), točka (e), Uredbe (EU) 2020/1503 Evropskega parlamenta in Sveta⁷¹;
- ponudnik storitev v zvezi s kriptometji, kot je opredeljen v členu 3(1), točka 8, [predloga Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o trgih kriptometij in spremembi Direktive (EU) 2019/1937⁷²], kadar opravlja eno ali več storitev v zvezi s kriptometji, kot so opredeljene v členu 3(1), točka 9, [predloga Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o trgih kriptometij in spremembi Direktive (EU) 2019/1937];

⁶⁹ Direktiva (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337, 23.12.2015, str. 35).

⁷⁰ Direktiva 2009/110/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti ter nadzoru skrbnega in varnega poslovanja institucij za izdajo elektronskega denarja ter o spremembah direktiv 2005/60/ES in 2006/48/ES in razveljavitvi Direktive 2000/46/ES (UL L 267, 10.10.2009, str. 7).

⁷¹ Uredba (EU) 2020/1503 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. oktobra 2020 o evropskih ponudnikih storitev množičnega financiranja za podjetnike ter spremembi Uredbe (EU) 2017/1129 in Direktive (EU) 2019/1937 (UL L 347, 20.10.2020, str. 1).

⁷² COM(2020) 593 final.

- (b) „negativni vpliv na okolje“ pomeni vpliv na okolje, ki je posledica kršitve ene od prepovedi in obveznosti iz Priloge I, del II;
- (c) „negativni vpliv na človekove pravice“ pomeni vpliv na osebe, ki je posledica
- (i) zlorabe ene od človekovih pravic iz Priloge I, del I, oddelek 1, saj so te človekove pravice zapisane v mednarodnih instrumentih, navedenih v Prilogi I, del I, oddelek 2,
 - (ii) zlorabe človekove pravice, ki ni navedena v Prilogi I, del I, oddelek 1, vendar je vključena v instrumente o človekovih pravicah iz Priloge I, del I, oddelek 2, če:
 - podjetje ali pravni subjekt, ki ni država članica ali tretja država ali njuni organi, lahko zlorabi človekovo pravico,
 - zloraba človekove pravice neposredno škoduje pravnim interesom, zaščitenim z instrumenti o človekovih pravicah iz Priloge I, del I, oddelek 2, ter
 - bi podjetje lahko razumno ugotovilo takšno zlorabo človekove pravice pri svojem poslovanju oziroma poslovanju svojih hčerinskih družb ali poslovnih partnerjev, ob upoštevanju okoliščin posameznega primera, vključno z naravo in obsegom poslovnih dejavnosti podjetja in njegove verige dejavnosti, značilnostmi gospodarskega sektorja ter geografskim in operativnim okvirom;

- (ca) „negativni vpliv“ pomeni negativni vpliv na okolje in negativni vpliv na človekove pravice;
- (d) „hčerinska družba“ pomeni pravno osebo, prek katere se izvaja dejavnost „odvisnega podjetja“, kot je opredeljeno v členu 2(1), točka (f), Direktive 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁷³;
- (e) „poslovni partner“ pomeni pravni subjekt,
 - (i) s katerim ima podjetje trgovinski sporazum, povezan s poslovanjem, izdelki ali storitvami podjetja, ali za katerega podjetje opravlja storitve v skladu s točko (g) („neposredni poslovni partner“) ali
 - (ii) ki ni neposredni poslovni partner, vendar opravlja poslovne dejavnosti, povezane s poslovanjem, izdelki ali storitvami podjetja („posredni poslovni partner“);
- (ea) „poslovni odnos“ pomeni odnos podjetja s poslovnim partnerjem;
- (f) [...]
- (g) „veriga dejavnosti“ pomeni:
 - (i) dejavnosti poslovnih partnerjev podjetja, ki so višje v verigi, povezane s proizvodnjo blaga ali opravljanjem storitev s strani podjetja, vključno z načrtovanjem, pridobivanjem, proizvodnjo, prevozom, skladiščenjem in dobavo surovin, izdelkov ali delov izdelkov ter razvojem izdelka ali storitve, in

⁷³ Direktiva 2004/109/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 2004 o uskladitvi zahtev v zvezi s preglednostjo informacij o izdajateljih, katerih vrednostni papirji so sprejeti v trgovanje na reguliranem trgu, in o spremembah Direktive 2001/34/ES (UL L 390, 31.12.2004, str. 38).

- (ii) dejavnosti poslovnih partnerjev podjetja, ki so nižje v verigi, povezanec distribucijo, prevozom, skladiščenjem in odstranjevanjem izdelkov, vključno z razstavljanjem, recikliranjem, kompostiranjem ali odlaganjem na odlagališčih, kadar poslovni partnerji izvajajo te dejavnosti za podjetje ali v imenu podjetja, z izjemo odstranjevanja izdelka s strani potrošnikov ter distribucije, prevoza, skladiščenja in odstranjevanja izdelka, za katerega velja nadzor izvoza v skladu z Uredbo (EU) 2021/821 Evropskega parlamenta in Sveta ali nadzor izvoza orožja, streliva ali vojaških sredstev po odobritvi izvoza izdelka.

Ob upoštevanju člena 2(8), kar zadeva regulirana finančna podjetja v smislu točke (a)(iv), izraz „veriga dejavnosti“ vključuje **tudi** [...] dejavnosti:

- (i) pravnih oseb, ki neposredno prejmejo posojila, zagotavljanje jamstev in obveznosti s strani reguliranega finančnega podjetja;
- (ii) zavarovalcev in zavarovancev po zavarovalnih pogodbah, sklenjenih z reguliranim finančnim podjetjem;
- (iii) pravnih oseb, ki odstopijo tveganje na podlagi pozavarovalne pogodbe, in institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje, ki jim je zagotovljeno kritje v skladu s pozavarovalno pogodbo, sklenjeno z reguliranim finančnim podjetjem;
- (iv) hčerinskih družb pravnih oseb iz točk (i) do (iii), ki imajo koristi od storitve iz točk (i) do (iii) in katerih dejavnosti so povezane z zadevno storitvijo.

Veriga dejavnosti reguliranih finančnih podjetij v smislu točke (a)(iv), ki zagotavljajo take storitve, ne zajema MSP, fizičnih oseb in gospodinjstev, ki prejemajo storitve;

- (h) „preverjanje, ki ga opravi neodvisna tretja oseba“ pomeni preverjanje, ali podjetje oziroma deli njegove verige dejavnosti izpolnjujejo zahteve glede človekovih pravic in okolja iz določb te direktive, opravi pa ga strokovnjak, ki je neodvisen od podjetja, brez navzkrižja interesov, ima izkušnje in kompetence na področjih okolja in človekovih pravic ter je odgovoren za kakovost in zanesljivost preverjanja;
- (i) „MSP“ pomeni mikro, malo ali srednje podjetje, ne glede na njegovo pravno obliko, ki ni del velike skupine, v skladu z opredelitvami teh pojmov v členu 3(1), (2), (3) in (7) Direktive 2013/34/EU;

- (j) „pobuda industrije“ pomeni kombinacijo prostovoljnih postopkov skrbnega pregleda v verigi dejavnosti, orodij in mehanizmov – vključno s preverjanji, ki jih opravi neodvisna tretja oseba –, ki jih razvijajo in nadzorujejo vlade, industrijska združenja ali skupine zainteresiranih organizacij;
- (k) „pooblaščen zastopnik“ pomeni fizično ali pravno osebo s prebivališčem ali sedežem v Uniji, ki ima pooblastilo podjetja v smislu točke (a)(ii), da deluje v njegovem imenu v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti podjetja v skladu s to direktivo;
- (l) „resni negativni vpliv“ pomeni negativni vpliv, ki je po svoji naravi posebno velik, ali pa vpliva na veliko število oseb ali veliko območje okolja, oziroma kjer je posebej težko vzpostaviti predhodno stanje;

- (m) „čisti prihodek“ pomeni:
- (i) „čisti prihodek“, kot je opredeljen v členu 2, točka 5, Direktive 2013/34/EU, ali
 - (ii) kadar podjetje uporablja mednarodne računovodske standarde, sprejete na podlagi Uredbe (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta⁷⁴, ali je podjetje v smislu točke (a)(ii), prihodek, kot je opredeljen v okviru računovodskega poročanja ali v smislu tega okvira, na podlagi katerega se pripravijo računovodski izkazi podjetja;
- (n) „deležniki“ pomenijo zaposlene v podjetju, zaposlene v njegovih hčerinskih družbah, sindikate in predstavnike delavcev, potrošnike in druge posameznike, skupine, skupnosti ali subjekte, na pravice ali interese katerih vplivajo ali bi lahko vplivali izdelki, storitve in dejavnosti tega podjetja, njegovih hčerinskih družb in poslovnih partnerjev, vključno z organizacijami civilne družbe, nacionalnimi institucijami za človekove pravice in varstvo okolja ter zagovorniki človekovih pravic in okolja;
- (o) [...]
- (p) [...]
- (q) „ustrezni ukrep“ pomeni ukrep, s katerim se lahko dosežejo cilji skrbnega pregleda in ki je sorazmeren s stopnjo resnosti in verjetnostjo negativnega vpliva ter je podjetju na voljo pod razumnimi pogoji, ob upoštevanju okoliščin posameznega primera, vključno z naravo in obsegom poslovnih dejavnosti podjetja ter značilnostmi gospodarskega sektorja in specifičnega poslovnega partnerja;

⁷⁴ Uredba (ES) št. 1606/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. julija 2002 o uporabi mednarodnih računovodskih standardov (UL L 243, 11.9.2002, str. 1).

- (r) „matična družba“ pomeni družbo, ki obvladuje eno ali več hčerinskih družb v smislu točke (d);
- (s) „skupina družb“ pomeni matično družbo in vse njene hčerinske družbe;
- (t) „poprava“ pomeni finančno ali nefinančno nadomestilo, ki ga podjetje zagotovi osebi ali osebam, ki so prizadete zaradi negativnega vpliva, vključno z vrnitvijo prizadete osebe ali oseb ali okolja v položaj, v katerem bi bili, če ne bi prišlo do dejanskega negativnega vpliva, ki je sorazmerna s pomembnostjo in obsegom negativnega vpliva ter vključenostjo podjetja v negativni vpliv.

Člen 4

Skrbni pregled

1. Države članice zagotovijo, da podjetja izvajajo skrbni pregled človekovih pravic in okolja, kot je določeno v členih 5 do 11 („skrbni pregled“), z izvajanjem naslednjih ukrepov:
 - (a) vključitvijo skrbnega pregleda v svoje politike in sisteme obvladovanja tveganja v skladu s členom 5;
 - (b) ugotavljanjem dejanskih ali morebitnih negativnih vplivov v skladu s členom 6;
 - (c) preprečevanjem in ublažitvijo morebitnih negativnih vplivov ter odpravo dejanskih negativnih vplivov in čim večjim zmanjšanjem njihovega obsega v skladu s členoma 7 in 8;
 - (d) vzpostavitvijo in ohranjanjem pritožbenega postopka v skladu s členom 9;
 - (e) spremljanjem učinkovitosti svoje politike in ukrepov skrbnega pregleda v skladu s členom 10;
 - (f) javnim komuniciranjem o skrbnem pregledu v skladu s členom 11.
2. Države članice zagotovijo, da imajo podjetja za namene skrbnega pregleda pravico do izmenjave virov in informacij znotraj svojih skupin podjetij ter z drugimi pravnimi subjekti.
3. Države članice zagotovijo, da podjetje ali drug pravni subjekt svojemu poslovnemu partnerju, ki izpolnjuje obveznosti iz te direktive, ni dolžan razkriti informacij, ki se štejejo za poslovno skrivnost, kot je opredeljena v členu 2(1) Direktive (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta⁷⁵.

⁷⁵ Direktiva (EU) 2016/943 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o varstvu nerazkritnega strokovnega znanja in izkušenj ter poslovnih informacij (poslovnih skrivnosti) pred njihovo protipravno pridobitvijo, uporabo in razkritjem (UL L 157, 15.6.2016, str. 1).

Člen 4a

Skrbni pregled na ravni skupine

1. Države članice zagotovijo, da lahko matične družbe, ki spadajo na področje uporabe te direktive, izpolnjujejo obveznosti iz členov 5 do 11 in člena 15 v imenu podjetij, ki so njihove hčerinske družbe, ki spadajo na področje uporabe te direktive. To ne posega v civilno odgovornost hčerinskih družb v skladu s členom 22.
2. Za izpolnjevanje obveznosti skrbnega pregleda s strani matične družbe v skladu z odstavkom 1 veljajo vsi naslednji pogoji:
 - (a) hčerinska družba zagotovi vse potrebne informacije svoji matični družbi in z njo sodeluje pri izpolnjevanju obveznosti, ki izhajajo iz te direktive;
 - (b) hčerinska družba mora upoštevati politiko skrbnega pregleda matične družbe, ki je ustrezno prilagojena, da se zagotovi izpolnjevanje obveznosti iz člena 5(1) v zvezi s hčerinsko družbo;
 - (c) hčerinska družba vključi skrbni pregled v vse svoje politike in sisteme obvladovanja tveganja v skladu s členom 5;
 - (d) kadar je ustrezno, hčerinska družba zahteva pogodbeno zagotovila v skladu s členom 7(2), točka (b), ali členom 8(3), točka (c);
 - (e) če je ustrezno, si hčerinska družba prizadeva skleniti pogodbo s posrednim poslovnim partnerjem v skladu s členom 7(3) ali 8(4);
 - (f) po potrebi hčerinska družba začasno prekine ali preneha poslovni odnos v skladu s členom 7(5) ali 8(6).

Člen 5

Vključevanje potrebne skrbnosti v politike in sisteme obvladovanja tveganja v podjetju

1. Države članice zagotovijo, da podjetja vključijo skrbni pregled v vse svoje politike in sisteme obvladovanja tveganja in da imajo vzpostavljeno politiko skrbnega pregleda.
 - 1a. Politika skrbnega pregleda vsebuje vse naslednje elemente:
 - (a) opis pristopa podjetja k skrbnemu pregledu, tudi dolgoročnega;
 - (b) kodeks ravnanja, v katerem so opisana pravila in načela, ki jih morajo upoštevati zaposleni podjetja in hčerinske družbe ter neposredni ali posredni poslovni partnerji podjetja, kadar je ustrezno v skladu s členom 7(2), točka (b), členom 7(3), členom 8(3), točka (c), ali členom 8(4); ter
 - (c) opis postopkov, vzpostavljenih za izvajanje skrbnega pregleda, vključno z ukrepi za preverjanje skladnosti s kodeksom ravnanja in za razširitev njegove uporabe na poslovne partnerje.
2. Države članice bi morale zagotoviti, da podjetja posodobijo svojo politiko skrbnega pregleda, in to brez nepotrebnega odlašanja po vsaki bistveni spremembi, sicer pa vsaj vsakih 24 mesecev.
3. Države članice zagotovijo, da podjetja iz člena 2(1) izvajajo in nadzorujejo ukrepe iz člena 4(1).

Člen 6

Ugotavljanje dejanskih in morebitnih negativnih vplivov

1. Države članice zagotovijo, da podjetja sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi v skladu z odstavki 2, 3 in 4 ugotovijo dejanske in morebitne negativne vplive, ki izhajajo iz njihovega poslovanja ali poslovanja njihovih hčerinskih družb in – kadar so povezani z njihovimi verigami dejavnosti – poslovanja njihovih poslovnih partnerjev.
 - 1a. Za namene izpolnjevanja obveznosti iz odstavka 1 lahko podjetja evidentirajo vsa področja svojega poslovanja, področja poslovanja svojih hčerinskih družb in, če so povezana z njihovimi verigami dejavnosti, vsa področja poslovanja svojih poslovnih partnerjev. Na podlagi rezultatov tega evidentiranja lahko podjetja izvedejo poglobljeno oceno področij, na katerih je prisotnost negativnih vplivov najverjetnejša ali največja.
2. Z odstopanjem od odstavka 1 morajo podjetja iz člena 2(1), točka (b), in člena 2(2), točka (b), ugotoviti samo dejanske in morebitne negativne vplive, ki so relevantni za zadevni sektor iz člena 2(1), točka (b).

3. Kadar regulirana finančna podjetja v smislu člena 3, točka (a)(iv), opravljajo storitve iz člena 3, točka (g), se dejanski in morebitni negativni vplivi opredelijo šele pred začetkom opravljanja te storitve.
4. Države članice zagotovijo, da lahko podjetja za namene ugotavljanja negativnih vplivov iz odstavka 1, po potrebi na podlagi kvantitativnih in kvalitativnih informacij, uporabljajo ustrezne vire, vključno z neodvisnimi poročili in informacijami, zbranimi v pritožbenem postopku iz člena 9. Podjetja se po potrebi tudi posvetujejo s potencialno prizadetimi skupinami, vključno z delavci in drugimi zadevnimi deležniki, da bi zbrala informacije o dejanskih ali morebitnih negativnih vplivih.

Člen 6a

Prednostno razvrščanje dejanskih in morebitnih negativnih vplivov

1. Države članice zagotovijo, da podjetja prednostno razvrstijo negativne vplive, ki izhajajo iz njihovega poslovanja, poslovanja svojih hčerinskih družb ali svojih poslovnih partnerjev, opredeljenih v skladu s členom 6, za izpolnjevanje obveznosti iz člena 7 ali 8, kadar vseh ugotovljenih negativnih vplivov ni mogoče v celoti obravnavati hkrati.
2. Prednostna razvrstitev negativnih vplivov temelji na resnosti in verjetnosti negativnega vpliva. Resnost negativnega vpliva se oceni na podlagi njegove teže, števila oseb ali obsega prizadetega okolja in težavnosti ponovne vzpostavitve predhodnega stanja.

3. Ko se najpomembnejši negativni vplivi obravnavajo v skladu s členom 7 ali 8 v razumnem času, podjetje obravnava manj pomembne negativne vplive.

Člen 7

Preprečevanje morebitnih negativnih vplivov

1. Države članice zagotovijo, da podjetja sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi v skladu z odstavki 2, 3, 4 in 5 tega člena preprečijo, ali kadar preprečevanje ni mogoče ali ni takoj mogoče, ustrezno ublažijo morebitne negativne vplive, ki so bili ali bi morali biti ugotovljeni v skladu s členom 6 in po potrebi prednostno razvrščeni v skladu s členom 6a.

Za določitev ustreznih ukrepov iz prvega pododstavka se ustrezno upošteva:

- (a) ali morebitni negativni vpliv povzroča samo podjetje, ali ga skupaj povzročata podjetje in njegova hčerinska družba ali poslovni partner, ali pa ga povzroča le poslovni partner podjetja v njegovi verigi dejavnosti, in
- (b) ali je do morebitnega negativnega vpliva prišlo pri poslovanju hčerinske družbe, neposrednega poslovnega partnerja ali posrednega poslovnega partnerja, ter
- (c) zmožnost podjetja, da vpliva na poslovnega partnerja, ki povzroča morebitni negativen vpliv.

2. Podjetja morajo po potrebi sprejeti naslednje ukrepe:

- (a) brez odlašanja pripraviti in izvajati načrt preprečevalnih ukrepov z razumnimi in jasno določenimi roki za ukrepanje ter kvalitativnimi in kvantitativnimi kazalniki za merjenje izboljšav, če je to nujno zaradi narave ali zapletenosti ukrepov, ki so potrebni za preprečevanje. Načrt preprečevalnih ukrepov se pripravi v posvetovanju z morebitnimi prizadetimi deležniki;

- (b) od neposrednega poslovnega partnerja pridobiti pogodbeno zagotovila, da bo zagotavljal skladnost s kodeksom ravnanja podjetja in po potrebi z načrtom preprečevalnih ukrepov, vključno s pridobitvijo ustreznih pogodbenih zagotovil od njegovih partnerjev, kolikor so njihove dejavnosti del verige dejavnosti podjetja (pogodbeno veriženje). Kadar so pogodbeno zagotovila pridobljena, se uporablja odstavek 4;
 - (c) izvesti potrebne finančne ali nefinančne naložbe, na primer v upravljalne ali proizvodne postopke in infrastrukturo;
 - (d) zagotavljati ciljno usmerjeno in sorazmerno podporo za MSP, ki je poslovni partner podjetja, kadar bi skladnost s kodeksom ravnanja ali načrtom preventivnih ukrepov ogrozila sposobnost preživetja MSP. Ciljno usmerjena in sorazmerna podpora je lahko v obliki financiranja, kot so neposredno financiranje, posojila z nizko obrestno mero, jamstva neprekinjenega financiranja ali pomoč pri zagotavljanju financiranja, oziroma smernic, kot so usposabljanje ali posodobitev sistemov upravljanja;
 - (e) v skladu s pravom Unije, vključno s konkurenčnim pravom, sodelovati z drugimi subjekti, po potrebi tudi za povečanje sposobnosti podjetja za preprečevanje ali blaženje negativnih vplivov, zlasti kadar noben drug ukrep ni primeren ali učinkovit.
3. Kar zadeva morebitne negativne vplive, ki jih z navedenimi dejavnostmi iz odstavka 2 ni bilo mogoče preprečiti ali ustrezno ublažiti, si lahko podjetje prizadeva skleniti pogodbo s posrednim poslovnim partnerjem, da bi tako doseglo skladnost s kodeksom ravnanja podjetja ali načrtom popravljalnih ukrepov. Kadar je takšna pogodba sklenjena, se uporablja odstavek 4.

4. Pogodbena zagotovila ali pogodbo morajo spremljati ustrezni ukrepi za preverjanje skladnosti. Za namene preverjanja skladnosti lahko podjetje uporabi primerne pobude industrije ali preverjanje, ki ga opravi neodvisna tretja oseba.

Kadar se pogodbena zagotovila pridobijo od MSP ali se pogodba sklene z MSP, morajo biti uporabljeni pogoji pošteni, razumni in nediskriminatorni. Kadar se izvajajo ukrepi za preverjanje skladnosti v zvezi z MSP, podjetje krije stroške preverjanja, ki ga opravi neodvisna tretja oseba.

5. Kar zadeva morebitne negativne vplive v smislu odstavka 1, ki jih z ukrepi iz odstavkov 2, 3 in 4 ni bilo mogoče preprečiti ali ustrezno ublažiti, se podjetju kot izhod v sili prepove sklepanje novih ali podaljševanje obstoječih odnosov s poslovnim partnerjem, v zvezi s katerim oziroma v verigi dejavnosti katerega je vpliv nastal, in mora, če to dovoljuje pravo, ki ureja njegove odnose, sprejeti naslednje ukrepe:

- (a) začasno prekiniti poslovni odnos v zvezi z zadevnimi dejavnostmi, medtem ko izvaja prizadevanja za preprečevanje ali ublažitev, če se upravičeno pričakuje, da bodo ta prizadevanja kratkoročno uspešna. Če ni takega razumnega pričakovanja ali če prizadevanja kratkoročno niso bila uspešna, podjetje preneha poslovni odnos;
- (b) prekiniti poslovni odnos v zvezi z zadevnimi dejavnostmi, če je morebiten negativni vpliv resen.

Države članice zagotovijo možnost začasne prekinitve ali prekinitve poslovnega odnosa v pogodbah, ki jih ureja njihovo pravo v skladu s prvim pododstavkom, razen za pogodbe, pri katerih so stranke zakonsko zavezane, da jih sklenejo.

6. Z odstopanjem od odstavka 5 se od reguliranega finančnega podjetja iz člena 3, točka (a)(iv), ki zagotavlja storitve iz člena 3, točka (g), ne zahteva, da začasno prekine ali preneha poslovni odnos.

Kadar se regulirano finančno podjetje iz člena 3, točka (a)(iv), odloči, da ne bo začasno prekinilo ali prenehalo poslovni odnos v skladu s prvim pododstavkom, ta spremlja dejanski negativni vpliv, ob hkratnem prizadevanju za njegovo preprečitev ali ublažitev.

7. Z odstopanjem od odstavka 5 se od podjetja ne zahteva, da prekine poslovni odnos, če:
- (a) se razumno pričakuje, da bi prekinitev imela negativni vpliv, ki je hujši od morebitnega negativnega vpliva, ki ga ni bilo mogoče preprečiti ali zadostno zmanjšati, ali
 - (b) ne obstaja razpoložljiva alternativa temu poslovnemu odnosu, ki bi zagotavljala surovine, izdelke ali storitve, nujne za proizvodnjo blaga ali opravljanje storitev podjetja, in prekinitev povzročila znatno škodo podjetju.

Če se podjetje odloči, da ne bo prenehalo poslovnega odnosa v skladu s prvim pododstavkom, pristojnemu nadzornemu organu sporoči ustrezno utemeljene razloge za to odločitev.

Podjetje spremlja morebitni negativni vpliv, redno ponovno ocenjuje odločitev, da se ne prekine poslovnega odnosa, in išče alternativne poslovne odnose.

8. Obveznost začasne prekinitve ali prekinitve poslovnega odnosa v skladu z odstavkom 5 ne velja za poslovne dogovore, ki jih podjetje sklene pred iztekom obdobja za prenos v skladu s členom 30 te direktive.

Člen 8

Odprava dejanskih negativnih vplivov

1. Države članice zagotovijo, da podjetja sprejmejo ustrezne ukrepe, s katerimi bi v skladu z odstavki 2 do 6 tega člena odpravile dejanske negativne vplive, ki so bili ali bi morali biti ugotovljeni v skladu s členom 6 in, kadar je to potrebno, prednostno razvrščeni v skladu s členom 6a.

Za določitev ustreznih ukrepov iz prvega pododstavka se ustrezno upošteva:

- (a) ali dejanski negativni vpliv povzroča samo podjetje, ali ga skupaj povzročata podjetje in njegova hčerinska družba oziroma poslovni partner, ali pa ga povzroča le poslovni partner podjetja v njegovi verigi dejavnosti,
 - (b) ali je do morebitnega negativnega vpliva prišlo pri poslovanju hčerinske družbe, neposrednega poslovnega partnerja ali posrednega poslovnega partnerja, ter
 - (c) zmožnost podjetja, da vpliva na poslovnega partnerja, ki povzroča dejanski negativni vpliv.
2. Kadar negativnega vpliva ni mogoče odpraviti, države članice zagotovijo, da podjetja čim bolj zmanjšajo obseg takega vpliva.
3. Podjetja morajo po potrebi sprejeti naslednje ukrepe:
 - (a) nevtraliziranje negativnega vpliva ali čim večje zmanjšanje njegovega obsega. Ukrep mora biti sorazmeren s pomembnostjo in obsegom negativnega vpliva ter vključenostjo podjetja v negativni vpliv;

- (b) kadar je to nujno, ker negativnega vpliva ni mogoče takoj odpraviti, čim prejšnja priprava in izvedba načrta popravljalnih ukrepov z razumnimi in jasno določenimi roki za ukrepanje ter kvalitativnimi in kvantitativnimi kazalniki za merjenje izboljšav. Načrt popravljalnih ukrepov se pripravi v posvetovanju z deležniki;
- (c) pridobitev pogodbenih zagotovil od neposrednega poslovnega partnerja, da bo ta zagotavljal skladnost s kodeksom ravnanja in po potrebi z načrtom popravljalnih ukrepov, vključno s pridobitvijo ustreznih pogodbenih zagotovil od njegovih partnerjev, kolikor so del verige dejavnosti (pogodbeno veriženje). Kadar so pogodbeno zagotovila pridobljena, se uporablja odstavek 5;
- (d) izvesti potrebne finančne ali nefinančne naložbe, na primer v upravljske ali proizvodne postopke in infrastrukturo;
- (e) zagotavljanje ciljno usmerjene in sorazmerne podpore za MSP, ki je poslovni partner podjetja, kadar bi skladnost s kodeksom ravnanja ali načrtom popravljalnih ukrepov ogrozila zmožnost preživetja MSP. Ciljno usmerjena in sorazmerna podpora je lahko v obliki financiranja, kot so neposredno financiranje, posojila z nizko obrestno mero, jamstva neprekinjenega financiranja ali pomoč pri zagotavljanju financiranja, oziroma smernic, kot so usposabljanje ali posodobitev sistemov upravljanja;
- (f) v skladu s pravom Unije, vključno s konkurenčnim pravom, sodelovanje z drugimi subjekti, po potrebi tudi za povečanje zmožnosti podjetja, da odpravi negativni vpliv ali čim bolj zmanjša obseg takega vpliva, zlasti kadar noben drug ukrep ni primeren ali učinkovit;
- (g) zagotovitev poprave prizadetim osebam in skupnostim.

4. Kar zadeva dejanske negativne vplive, ki jih z ukrepi iz odstavka 3 ni bilo mogoče odpraviti ali ustrezno ublažiti, si lahko podjetje prizadeva skleniti pogodbo s posrednim poslovnim partnerjem, da bi tako doseglo skladnost s kodeksom ravnanja podjetja ali načrtom popravljivih ukrepov. Kadar je takšna pogodba sklenjena, se uporablja odstavek 5.

5. Pogodbena zagotovila ali pogodbo morajo spremljati ustrezni ukrepi za preverjanje skladnosti. Za namene preverjanja skladnosti lahko podjetje uporabi primerne pobude industrije ali preverjanje, ki ga opravi neodvisna tretja oseba.

Kadar se pogodbena zagotovila pridobijo od MSP ali se pogodba sklene z MSP, morajo biti uporabljeni pogoji pošteni, razumni in nediskriminatorni. Kadar se izvajajo ukrepi za preverjanje skladnosti v zvezi z MSP, podjetje krije stroške preverjanja, ki ga opravi neodvisna tretja oseba.

6. Kar zadeva dejanske negativne vplive iz odstavka 1, ki jih z ukrepi iz odstavkov 3, 4 in 5 ni bilo mogoče odpraviti ali čim bolj zmanjšati njihovo razsežnost, se od podjetja kot skrajni ukrep zahteva, da ne sklepa novih ali podaljšuje obstoječe odnose s poslovnim partnerjem, v zvezi s katerim oziroma v verigi dejavnosti katerega je vpliv nastal, in mora, če to dovoljuje pravo, ki ureja njegove odnose, sprejeti naslednje ukrepe:

(a) začasna prekinitev poslovnega odnosa v zvezi z zadevnimi dejavnostmi, ob hkratnem prizadevanju za odpravo negativnega vpliva ali čim večje zmanjšanje njegovega obsega, če se razumno pričakuje, da bodo ta prizadevanja kratkoročno uspešna. Če ni takega razumnega pričakovanja ali če prizadevanja kratkoročno niso bila uspešna, podjetje preneha poslovni odnos;

- (b) prenehanje poslovnega odnosa v zvezi z zadevnimi dejavnostmi, če se negativni vpliv šteje za resnega.

Države članice v skladu s prvim pododstavkom zagotovijo možnost začasne prekinitve ali prenehanja poslovnega odnosa v pogodbah, ki jih ureja njihovo pravo, razen za pogodbe, ki so jih stranke zakonsko dolžne skleniti.

- 7. Z odstopanjem od odstavka 6 se od reguliranega finančnega podjetja iz člena 3, točka (a)(iv), ki zagotavlja storitve iz člena 3, točka (g), ne zahteva, da začasno prekine ali preneha poslovni odnos.

Kadar se regulirano finančno podjetje iz člena 3, točka (a)(iv), odloči, da ne bo začasno prekinilo ali prenehalo poslovnega odnosa v skladu s prvim pododstavkom, to spremlja dejanski negativni vpliv, ob hkratnem prizadevanju za njegovo odpravo ali čim večje zmanjšanje njegovega obsega.

8. Z odstopanjem od odstavka 6 se od podjetja ne zahteva, da preneha poslovni odnos, če:
- (a) se razumno pričakuje, da bi prenehanje imelo negativni vpliv, ki je hujši od dejanskega negativnega vpliva, ki ga ni bilo mogoče odpraviti ali čim bolj zmanjšati; ali
 - (b) ne obstaja razpoložljiva alternativa temu poslovnemu odnosu, ki bi zagotavljala surovine, izdelke ali storitve, nujne za proizvodnjo blaga ali opravljanje storitev podjetja, in prekinitve povzročila znatno škodo podjetju.

Če se podjetje odloči, da ne bo prenehalo poslovnega odnosa v skladu s prvim pododstavkom, pristojnemu nadzornemu organu sporoči ustrezno utemeljene razloge za to odločitev.

Podjetje spremlja dejanski negativni vpliv, redno ponovno ocenjuje svojo odločitev, da ne preneha poslovnega odnosa, in išče alternativne poslovne odnose.

9. Obveznostčasne prekinitve ali prekinitve poslovnega odnosa v skladu z odstavkom 6 ne velja za poslovne dogovore, ki jih podjetje sklene pred iztekom obdobja za prenos v skladu s členom 30 te direktive.

Člen 9

Pritožbeni postopek

1. Države članice zagotovijo, da podjetja osebam in organizacijam iz odstavka 2 omogočijo, da pri njih vložijo pritožbe, kadar imajo upravičene pomisleke glede dejanskih ali morebitnih negativnih vplivov v zvezi s poslovanjem podjetij, njihovih hčerinskih družb in njihovih poslovnih partnerjev v verigah dejavnosti podjetij.
2. Države članice zagotovijo, da lahko pritožbe vložijo:
 - (a) osebe, ki so prizadete ali ki utemeljeno domnevajo, da bi jih negativni vpliv lahko prizadel;
 - (b) sindikati in drugi predstavniki delavcev, ki zastopajo posameznike, ki delajo v zadevni verigi dejavnosti, in
 - (c) organizacije civilne družbe, ki delujejo na področjih, povezanih z negativnim vplivom na človekove pravice in okolje, ki je predmet pritožbe.

3. Države članice zagotovijo, da podjetja vzpostavijo pošten, dostopen in pregleden postopek za obravnavanje pritožb iz odstavka 1, vključno s postopkom v primeru, kadar podjetje meni, da je pritožba neutemeljena, ter o tem postopku obvestijo zadevne delavce in sindikate. Ta postopek zagotavlja zaupnost identitete osebe ali organizacije, ki vložijo pritožbo, in potrebne ukrepe, da se prepreči kakršna koli oblika povračilnih ukrepov podjetja in njegovih hčerinskih družb.

Države članice zagotovijo, da se v primeru utemeljene pritožbe šteje, da je negativni vpliv, na katerega se sklicuje pritožba, prepoznan v smislu člena 6, in da podjetje sprejme ustrezne ukrepe v skladu s členoma 7 in 8, vključno z zagotovitvijo poprave, kadar je to ustrezno.

4. Države članice zagotovijo, da imajo pritožniki pravico:
- (a) zahtevati, da podjetje, pri katerem so v skladu z odstavkom 1 vložili pritožbo, ustrezno nadalje ukrepa v zvezi s pritožbo, in
 - (b) do srečanja s predstavniki podjetja na ustrezni ravni, da bi razpravljali o morebitnih ali dejanskih resnih negativnih vplivih, ki so predmet pritožbe.
5. Države članice zagotovijo, da imajo podjetja možnost, da obveznosti iz odstavkov 1 in 3, prvi pododstavek, izpolnijo s sodelovanjem v kolektivnih pritožbenih postopkih, tudi tistih, ki so jih skupno vzpostavila podjetja, in sicer prek industrijskih združenj ali večdeležniških pobud, če ti kolektivni postopki izpolnjujejo zahteve iz tega člena.

Člen 10

Spremljanje

1. Države članice zagotovijo, da podjetja izvajajo redna ocenjevanja svojega poslovanja in ukrepov, poslovanja in ukrepov svojih hčerinskih družb ter – v primeru povezave z verigami dejavnosti podjetja – poslovanja in ukrepov njihovih poslovnih partnerjev, da bi spremljala učinkovitost ugotavljanja, preprečevanja, ublažitve in odprave negativnih vplivov ter čim večjega zmanjšanja njihovega obsega. Taka ocenjevanja po potrebi temeljijo na kvalitativnih in kvantitativnih kazalnikih ter se izvajajo brez nepotrebnega odlašanja po vsaki bistveni spremembi, sicer pa vsaj vsakih 24 mesecev in kadar koli obstajajo utemeljeni razlogi za domnevo, da se lahko pojavijo pomembna nova tveganja za pojav navedenih negativnih vplivov. Politika skrbnega pregleda se posodobi v skladu z rezultati teh ocenjevanj in ob ustreznem upoštevanju ustreznih informacij deležnikov.
2. Z odstopanjem od odstavka 1, **kadar** regulirana finančna podjetja iz člena 3, točka (a)(iv), **opravljajo storitve iz člena 3, točka (g)**, izvajajo v zvezi s **svojimi** poslovnimi partnerji [...] redna ocenjevanja le za spremljanje učinkovitosti preprečevanja, ublažitev in odpravo negativnih vplivov ter čim večje zmanjšanje njihovega obsega, ugotovljenih v skladu s členom 6(3).

Člen 11

Komuniciranje

1. Države članice zagotovijo, da podjetja, za katera ne veljajo zahteve glede poročanja iz členov 19a in 29a Direktive 2013/34/EU, poročajo o zadevah, ki jih zajema ta direktiva, tako da na svojem spletnem mestu objavijo letno poročilo o poslovnem letu v jeziku, ki se običajno uporablja v mednarodnem poslovanju. Poročilo se objavi vsako leto v razumnem roku, ki ne presega 12 mesecev po datumu bilance stanja za poslovno leto, na katerega se nanaša poročilo.

Za podjetja, ki so vključena v konsolidirano poslovno poročilo in izvzeta iz obveznosti iz členov 19a ali 29a Direktive 2013/34/EU v skladu s členoma 19a(7) in 29a(7) navedene direktive, se šteje, da so izpolnila obveznost iz tega člena.

2. Komisija v skladu s členom 28 sprejme delegirane akte v zvezi z vsebino in merili za tako poročanje iz odstavka 1, v katerih določi informacije o opisu skrbnega pregleda, morebitnih in dejanskih negativnih vplivih ter ukrepih, sprejetih v zvezi s temi vplivi.

Člen 12

Vzorčne pogodbene klavzule

Da bi podjetjem zagotovila podporo za lažje zagotavljanje skladnosti s členom 7(2), točka (b), in členom 8(3), točka (c), Komisija v posvetovanju z državami članicami in deležniki sprejme smernice o prostovoljnih vzorčnih pogodbenih klavzulah.

Člen 13

Smernice

Da bi zagotovila podporo podjetjem ali organom držav članic glede tega, kako bi morala podjetja izpolnjevati svoje obveznosti skrbnega pregleda, Komisija v posvetovanju z državami članicami in deležniki, Agencijo Evropske unije za temeljne pravice, Evropsko agencijo za okolje ter po potrebi z mednarodnimi organi, ki imajo strokovno znanje s področja skrbnega pregleda, izda smernice, vključno s tistimi za določene sektorje ali določene negativne vplive, najpozneje dve leti po začetku veljavnosti te direktive.

Člen 14

Spremljevalni ukrepi

1. Za zagotavljanje informacij in podpore podjetjem in poslovnim partnerjem v njihovih verigah dejavnosti pri njihovih prizadevanjih za izpolnjevanje obveznosti iz te direktive države članice posamično ali skupaj vzpostavijo in upravljajo namenska spletna mesta, platforme ali portale. V zvezi s tem se posebna pozornost nameni MSP, ki so prisotna v verigah dejavnosti podjetij.
2. Brez poseganja v veljavna pravila o državni pomoči lahko države članice finančno podprejo MSP.
3. Komisija lahko na podlagi obstoječih ukrepov Unije, ki podpirajo skrbni pregled v Uniji in tretjih državah, dopolni podporne ukrepe držav članic ter oblikuje nove ukrepe, vključno z olajšanjem skupnih pobud deležnikov, da bi podjetjem pomagala pri izpolnjevanju njihovih obveznosti.
4. Podjetja se lahko pri izvajanju obveznosti iz členov 5 do 11 oprejo na industrijske sheme in večdeležniške pobude, kolikor so te primerne za podporo izpolnjevanju navedenih obveznosti. Komisija in države članice lahko olajšajo razširjanje informacij o takih shemah ali pobudah in njihovih rezultatih. Komisija v sodelovanju z državami članicami izda smernice za oceno primernosti industrijskih shem in večdeležniških pobud.

Člen 15

Boj proti podnebnim spremembam

1. Države članice zagotovijo, da podjetja iz člena 2(1), točka (a), in člena 2(2), točka (a), sprejmejo načrt – vključno z ukrepi za izvajanje ter povezanimi finančnimi in naložbenimi načrti –, da se zagotovi, da sta poslovni model in strategija podjetja združljiva s prehodom na trajnostno gospodarstvo in omejitvijo globalnega segrevanja na 1,5 °C v skladu s Pariškim sporazumom ter s ciljem doseganja podnebne nevtralnosti do leta 2050, kot je določeno Uredbi (EU) 2021/1119, po potrebi pa tudi izpostavljenostjo podjetja dejavnostim, povezanim s premogom, nafto in plinom, kot je navedeno v členih 19a(2), točka (a)(iii), in 29a(2), točka (a)(iii), Direktive 2013/34/EU. V tem načrtu je na podlagi informacij, ki so pod razumnimi pogoji dostopne podjetju, zlasti opredeljeno, v kolikšni meri podnebne spremembe predstavljajo tveganje za poslovanje podjetja oziroma vpliv njegovega poslovanja.
2. Države članice zagotovijo, da podjetje v svoj načrt vključi cilje zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, če so ali bi morale biti podnebne spremembe opredeljene kot glavno tveganje za poslovanje podjetja ali glavni vpliv njegovega poslovanja.
3. [...]

Člen 16

Pooblaščen zastopnik

1. Države članice določijo pravila, v skladu s katerimi mora podjetje iz člena 2(2), ki posluje v tej državi članici, za svojega pooblaščenega zastopnika imenovati pravno ali fizično osebo, ki ima sedež ali stalno prebivališče v eni od držav članic, v katerih podjetje posluje. Imenovanje je veljavno, ko pooblaščen zastopnik potrdi, da je imenovanje sprejel.

2. Države članice določijo pravila, v skladu s katerimi mora pooblaščen zastopnik ali podjetje zagotoviti, da je nadzorni organ države članice, v kateri ima pooblaščen zastopnik stalno prebivališče ali sedež, uradno obveščen o imenu, naslovu, elektronskem naslovu in telefonski številki pooblaščenega zastopnika. Države članice določijo pravila, v skladu s katerimi mora pooblaščen zastopnik kateremu koli nadzornemu organu na zahtevo predložiti kopijo imenovanja v uradnem jeziku države članice.
3. Države članice določijo pravila, v skladu s katerimi mora pooblaščen zastopnik ali podjetje obvestiti nadzorni organ države članice, v kateri ima pooblaščen zastopnik stalno prebivališče ali sedež, in – če to ni isti organ – nadzorni organ države članice, v kateri je podjetje v poslovnem letu, ki je leto pred zadnjim poslovnim letom, ustvarilo večino svojega čistega prihodka v Uniji, o tem, da je to podjetje tisto iz člena 2(2).
4. Države članice določijo pravila, v skladu s katerimi mora vsako podjetje pooblastiti svojega pooblaščenega zastopnika za prejemanje sporočil nadzornih organov o vseh zadevah, ki so potrebne za zagotavljanje skladnosti z nacionalnimi določbami za prenos te direktive in njihovo izvrševanje. Podjetja morajo svojemu pooblaščenemu zastopniku zagotoviti potrebna pooblastila in sredstva za sodelovanje z nadzornimi organi.
5. Kadar podjetje iz člena 2(2) ne izpolnjuje obveznosti iz tega člena, bi morale biti vse države članice, v katerih tako podjetje posluje, pristojne za to, da v skladu z nacionalnim pravom uveljavijo izpolnjevanje teh obveznosti. Država članica, ki namerava uveljaviti izpolnjevanje obveznosti iz tega člena, o tem v skladu s členom 21 uradno obvesti nadzorne organe prek Evropske mreže nadzornih organov, zato da druge države članice ne bi zahtevale enako.

Člen 17

Nadzorni organi

1. Vsaka država članica imenuje enega ali več nadzornih organov za nadzorovanje izpolnjevanja obveznosti iz nacionalnih določb, sprejetih v skladu s členi 6 do 11 ter členom 15 (v nadaljnjem besedilu: nadzorni organ).
2. Kar zadeva podjetja iz člena 2(1), je zanje pristojen nadzorni organ države članice, v kateri se nahaja registrirani sedež takega podjetja.
3. Kar zadeva podjetja iz člena 2(2), je zanje pristojen nadzorni organ države članice, v kateri ima tako podjetje podružnico. Če podjetje nima podružnice v nobeni državi članici ali pa so njegove podružnice v različnih državah članicah, je zanj pristojen nadzorni organ države članice, v kateri je podjetje ustvarilo večino svojega čistega prihodka v Uniji v poslovnem letu, ki je leto pred zadnjim poslovnim letom, in sicer pred datumom iz člena 30 ali datumom, ko podjetje prvič izpolni merila iz člena 2(2), odvisno od tega, kateri datum je poznejši.

Podjetja iz člena 2(2) lahko na podlagi spremembe okoliščin, ki vodijo do tega, da podjetje ustvari večino svojega prihodka v Uniji v neki drugi državi članici, predložijo ustrezno utemeljeno zahtevo za zamenjavo nadzornega organa, ki je v zvezi s tem podjetjem pristojen za nadzorovanje zadev, zajetih v tej direktivi.

- 3a. Kadar matična družba izpolnjuje obveznosti, ki izhajajo iz te direktive, v imenu svojih hčerinskih družb v skladu s členom 4a, je za matično družbo in njene hčerinske družbe pristojen nadzorni organ matične družbe v skladu z odstavkoma 2 ali 3.

Kadar nadzorni organ iz prvega pododstavka ugotovi, da hčerinsko podjetje ne izpolnjuje obveznosti iz člena 4a(2), uradno obvesti nadzorni organ, ki bi bil v zvezi s to hčerinsko družbo na podlagi odstavka 2 ali odstavka 3 pristojen za to, da se izvajajo pooblastila v zvezi s to hčerinsko družbo v skladu s členoma 18 in 20.

4. Kadar država članica imenuje več kot en nadzorni organ, zagotovi, da so pristojnosti posameznih organov jasno opredeljene in da ti med seboj tesno in učinkovito sodelujejo.
5. Države članice lahko kot nadzorne organe za namene te direktive imenujejo tudi organe za nadzor reguliranih finančnih podjetij.

6. Države članice do datuma, določenega v členu 30(1), točka (a), obvestijo Komisijo o imenih in kontaktnih podatkih nadzornih organov, imenovanih v skladu s tem členom, ter o posameznih pristojnostih v primeru imenovanja več nadzornih organov. Komisijo obvestijo o vseh spremembah v zvezi s tem.
7. Komisija objavi, tudi na svojem spletnem mestu, seznam nadzornih organov. Komisija seznam redno posodablja na podlagi informacij, ki jih prejme od držav članic.
8. Države članice zagotovijo neodvisnost nadzornih organov in zagotovijo, da ti organi in vse osebe, ki delajo ali so delale zanje, ter revizorji ali izvedenci, ki delujejo v njihovem imenu, svoja pooblastila izvajajo nepristransko, pregledno in ob ustreznem spoštovanju obveznosti varovanja poklicne skrivnosti. Države članice zlasti zagotovijo, da je organ pravno in funkcionalno neodvisen od podjetij, ki spadajo na področje uporabe te direktive, ali drugih tržnih interesov, da so njegovo osebje in osebe, odgovorne za njegovo upravljanje, brez navzkrižja interesov, da spoštujejo zahteve glede zaupnosti ter da se vzdržijo vseh dejanj, ki so nezdržljiva z njihovimi nalogami.

Člen 18

Pooblastila nadzornih organov

1. Države članice zagotovijo, da imajo nadzorni organi ustrezna pooblastila in sredstva za opravljanje nalog, ki so jim dodeljene v skladu s to direktivo, vključno s pooblastilom, da zahtevajo informacije in izvajajo preiskave v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti iz členov 6 do 11 in člena 15. Kar zadeva člen 15, države članice od nadzornih organov zahtevajo le, da nadzorujejo, ali so podjetja sprejela načrt.

2. Nadzorni organ lahko začne preiskavo na lastno pobudo ali na podlagi utemeljenih pomislekov, o katerih je bil obveščen v skladu s členom 19, če meni, da ima dovolj informacij, ki kažejo na to, da podjetje morda krši obveznosti iz nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo.
3. Inšpekcijski pregledi potekajo v skladu z nacionalnim pravom države članice, v kateri se izvajajo, in s predhodnim opozorilom podjetju, razen če predhodno uradno obvestilo ovira učinkovitost inšpekcijskega pregleda. Če želi nadzorni organ v okviru preiskave izvesti inšpekcijski pregled na ozemlju države članice, ki ni njegova matična država članica, lahko v skladu s členom 21(2) zaprosi za pomoč nadzorni organ v tej državi članici.
4. Če nadzorni organ na podlagi ukrepov, sprejetih v skladu z odstavkoma 1 in 2, ugotovi neizpolnjevanje nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, določi ustrezen časovni okvir, v katerem mora zadevno podjetje sprejeti popravne ukrepe, če so ti mogoči.

Sprejetje popravnih ukrepov ne izključuje naložitve kazni ali uveljavljanja civilne odgovornosti v primeru škode v skladu s členom 20 oziroma členom 22.

5. Nadzorni organi imajo pri opravljanju svojih nalog vsaj naslednja pooblastila:
 - (a) odredijo lahko:
 - (i) prenehanje kršitev nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo;
 - (ii) prepoved ponavljanja zadevnega ravnanja in
 - (iii) kjer je ustrezno, popravne ukrepe, sorazmerne s kršitvijo in potrebne za njeno odpravo;

- (b) uvedejo lahko kazni v skladu s členom 20 in ter
 - (c) zaradi tveganja nastanka resne in nepopravljive škode v nujnih primerih sprejmejo začasne ukrepe.
6. Nadzorni organi izvajajo pooblastila iz tega člena v skladu z nacionalnim pravom:
- (a) neposredno;
 - (b) v sodelovanju z drugimi organi ali ali
 - (c) z vložitvijo zahtevka pri pristojnih sodnih organih.
7. Države članice zagotovijo, da ima vsaka fizična ali pravna oseba pravico do učinkovitega pravnega sredstva zoper pravno zavezujočo odločitev nadzornega organa v zvezi z njo.

Člen 19

Utemeljeni pomisleki

1. Države članice zagotovijo, da imajo fizične in pravne osebe pravico, da kateremu koli nadzornemu organu podajo utemeljene pomisleke, če na podlagi objektivnih okoliščin utemeljeno domnevajo, da podjetje ne izpolnjuje nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo (v nadaljnjem besedilu: utemeljeni pomisleki).
2. Če utemeljeni pomislek spada v pristojnost drugega nadzornega organa, ga organ, ki pomislek prejme, posreduje drugemu organu.
3. Države članice zagotovijo, da nadzorni organi v ustreznem roku ocenijo utemeljene pomisleke in po potrebi izvajajo svoja pooblastila v skladu s členom 18.

4. Nadzorni organ čim prej in v skladu z ustreznimi določbami nacionalnega prava ter v skladu s pravom Unije obvesti osebo iz odstavka 1 o rezultatu ocene podanih utemeljenih pomislekov in navede razloge zanjo.
5. Države članice zagotovijo, da imajo osebe, ki podajo utemeljene pomisleke v skladu s tem členom in ki imajo v skladu z nacionalnim pravom pravni interes v zadevi, dostop do sodišča ali drugega neodvisnega in nepristranskega javnega organa, pristojnega za pregled postopkovne in vsebinske zakonitosti odločitev, ravnanj ali opustitev ravnanja nadzornega organa.

Člen 20

Kazni

1. Države članice določijo pravila o kaznih, vključno z denarnimi kaznimi, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejmejo vse potrebne ukrepe za zagotovitev, da se te kazni izvajajo. Te kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.
2. Pri odločanju o uvedbi kazni in, v primeru uvedbe, pri določanju njihove narave in ustrezne ravni se odvisno od primera ustrezno upoštevajo zlasti prizadevanja podjetja za izpolnitev vseh popravniških ukrepov, ki jih od njega zahteva nadzorni organ, vse izvedene naložbe in vsa ciljno usmerjena podpora, zagotovljena v skladu s členoma 7 in 8, ter sodelovanje z drugimi subjekti za obravnavanje negativnih vplivov v njegovi verigi dejavnosti.
3. Kadar se naložijo denarne kazni, so te sorazmerne s svetovnim čistim prihodkom podjetja.

4. Države članice zagotovijo, da se vsaka odločitev nadzornih organov, ki vsebuje kazni v zvezi s kršitvami nacionalnih določb, sprejetih v skladu s to direktivo, objavi, da je javno dostopna vsaj tri leta in poslana evropski mreži nadzornih organov. Objavljena odločitev ne vsebuje nikakršnih osebnih podatkov iz člena 4(1) Uredbe (EU) 2016/679.

Člen 21

Evropska mreža nadzornih organov

1. Komisija vzpostavi evropsko mrežo nadzornih organov, ki jo sestavljajo predstavniki nadzornih organov. Mreža olajšuje sodelovanje nadzornih organov ter koordinacijo in usklajevanje njihovih regulativnih, preiskovalnih in nadzornih praks ter praks sankcioniranja in po potrebi izmenjavo informacij med njimi.

Komisija lahko povabi agencije Unije z ustreznim strokovnim znanjem na področjih, ki jih zajema ta direktiva, da se pridružijo evropski mreži nadzornih organov.

- 1a. Komisija vzpostavi varen sistem za izmenjavo informacij v zvezi s čistim prihodkom, ki ga v Uniji ustvari podjetje iz člena 2(2), ki nima podružnice v nobeni državi članici ali pa so njegove podružnice v različnih državah članicah. Države članice redno pošiljajo informacije v zvezi s čistim prihodkom, ki ga ustvarijo ta podjetja. Komisija te informacije analizira v razumnem roku in državo članico, v kateri je podjetje ustvarilo večino svojega čistega prihodka v Uniji v poslovnem letu pred zadnjim poslovnim letom, uradno obvesti, da je to podjetje tisto iz člena 2(2) in da je nadzorni organ države članice pristojen v skladu s členom 17(3).
2. Nadzorni organi drug drugemu zagotovijo relevantne informacije in medsebojno pomoč pri opravljanju svojih nalog ter uvedejo ukrepe za učinkovito medsebojno sodelovanje. Medsebojna pomoč vključuje sodelovanje z namenom izvajanja pooblastil iz člena 18, tudi v zvezi z inšpekcijskimi pregledi in zahtevami po informacijah.
3. Nadzorni organi sprejmejo vse ustrezne ukrepe, potrebne za odgovor na zaprosilo za pomoč drugega nadzornega organa, brez nepotrebnega odlašanja in najpozneje v enem mesecu po prejemu zaprosila. Če je to potrebno zaradi okoliščin primera, se lahko ta časovni okvir na podlagi ustrezne utemeljitve podaljša za največ dva meseca. Takšni ukrepi lahko vključujejo zlasti prenos relevantnih informacij o poteku preiskave.
4. Zaposila za pomoč morajo vsebovati vse potrebne informacije, vključno z namenom in obrazložitvijo zaprosila. Nadzorni organi uporabijo informacije, prejete na podlagi zaprosila za pomoč, samo za namen, za katerega so bile zahtevane.

5. Nadzorni organ, ki je zaprosilo prejel, obvesti nadzorni organ, ki je zaprosilo poslal, o rezultatih oziroma po potrebi o stanju ukrepov, sprejetih v odziv na zaprosilo za pomoč.
6. Nadzorni organi si ne zaračunavajo pristojbin za dejavnosti in ukrepe, sprejete na podlagi zaprosila za pomoč.

Nadzorni organi pa se lahko dogovorijo o pravilih o vzajemnih nadomestilih za posebne izdatke, nastale zaradi zagotavljanja pomoči v izjemnih okoliščinah.

7. Nadzorni organ, ki je pristojen v skladu s členom 17(3), obvesti evropsko mrežo nadzornih organov o tem in o vsaki zahtevi za zamenjavo pristojnega nadzornega organa.
8. Če obstajajo dvomi glede dodelitve pristojnosti, se informacije, na katerih temelji ta dodelitev, posredujejo evropski mreži nadzornih organov, ki lahko koordinira prizadevanja za iskanje rešitve.

9. Evropska mreža nadzornih organov objavi odločitve nadzornih organov, ki vsebujejo kazni iz člena 20(4).

Člen 22

Civilna odgovornost podjetij in pravica do polne odškodnine

1. Države članice zagotovijo, da je podjetje lahko odgovorno za škodo, povzročeno fizični ali pravni osebi, če:
- (a) podjetje namerno ali iz malomarnosti ni izpolnilo obveznosti iz členov 7 in 8, kadar je cilj pravice, prepovedi ali obveznosti iz Priloge I zaščita fizične ali pravne osebe, in
 - (b) je zaradi neizpolnitve obveznosti iz točke (a) nastala škoda pravnemu interesu fizične ali pravne osebe, zaščitenu v skladu z nacionalnim pravom.

Podjetje ne more biti odgovorno, če so škodo povzročili le poslovni partnerji v njegovi verigi dejavnosti.

2. Če je bilo podjetje spoznano za odgovorno v skladu z odstavkom 1, ima fizična ali pravna oseba v skladu z nacionalnim pravom pravico do polne odškodnine za nastalo škodo. Polna odškodnina po tej direktivi ne pomeni čezmernih odškodnin, bodisi kazenskih odškodnin, večkratnih zneskov odškodnin ali drugih vrst odškodnin.

3. Civilna odgovornost podjetja za škodo, ki izhaja iz te določbe, ne posega v civilno odgovornost njegovih hčerinskih družb ali katerih koli neposrednih in posrednih poslovnih partnerjev v verigi dejavnosti podjetja.

Če škodo skupaj povzročita podjetje in njegova hčerinska družba, neposredni ali posredni poslovni partner, sta solidarno odgovorna, brez poseganja v določbe nacionalnega prava o pogojih solidarne odgovornosti in regresni pravici.

4. Pravila o civilni odgovornosti iz te direktive ne posegajo v pravila Unije ali nacionalna pravila o civilni odgovornosti v zvezi z negativnimi vplivi na človekove pravice ali negativnimi vplivi na okolje, ki določajo odgovornost v primerih, ki jih ta direktiva ne zajema, ali določajo strožjo odgovornost kot ta direktiva.
5. Države članice zagotovijo, da ima v primerih, ko pravo, ki se uporablja za zahteve, vložene v ta namen, ni pravo države članice, prednost in se obvezno uporabljajo določbe nacionalnega prava, s katerimi se prenaša ta člen.

Člen 23

Prijava kršitev in zaščita prijaviteljev

Za prijavo kršitev te direktive in zaščito oseb, ki prijavijo take kršitve, se uporablja Direktiva (EU) 2019/1937.

Člen 24

[...]

Člen 25

[...]

Člen 26

[...]

Člen 27

Sprememba Direktive (EU) 2019/1937

V delu I, točka E.2, Priloge k Direktivi (EU) 2019/1937 se doda naslednja točka:

(vi) Direktiva ... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 (UL L ..., ...)*+

* Direktiva ... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnostnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 (UL L ..., ...).“.

Člen 28

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 11 se prenese na Komisijo za nedoločen čas od ... [datum začetka veljavnosti te direktive].
3. Prenos pooblastila iz člena 11 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

+ UL: V besedilo vstaviti številko in datum Direktive iz dokumenta ..., v opombo pa sklic na UL za navedeno direktivo.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 11, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 29

Pregled

Komisija najpozneje ... [7 let od datuma začetka veljavnosti te direktive] Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te direktive. V poročilu so ocenjena učinkovitost te direktive pri doseganju njenih ciljev in naslednja vprašanja:

- (a) ali je treba revidirati pragove v zvezi s številom zaposlenih in čistim prihodkom iz člena 2(1);
- (b) ali je treba spremeniti seznam sektorjev iz člena 2(1), točka (b), tudi zaradi uskladitve s smernicami Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj;
- (ba) ali je treba revidirati merilo čistega prihodka, ustvarjenega v Uniji, iz člena 2(2) in prag čistega prihodka iz istega člena;

- (bb) ali je treba člen 2 revidirati tako, da se število zaposlenih in čisti prihodek hčerinskih družb podjetja vključita v izračun števila zaposlenih in čistega prihodka podjetja;
- (bc) ali je treba člen 3, točka (a), revidirati tako, da bodo zajete druge pravne osebe, ustanovljene kot pravne oblike, drugačne od tistih iz Priloge I k Direktivi 2013/34/EU, ali v obliki, primerljivi s tistimi iz Priloge I;
- (c) ali je treba spremeniti Prilogo, tudi glede na mednarodni razvoj dogodkov;
- (ca) ali je treba spremeniti opredelitev pojma „veriga dejavnosti“ iz člena 3, točka (g), vključno s tem, ali je treba vključiti zagotavljanje naložb **ali opravljanje storitev iz člena 3, točka (g), s strani reguliranih finančnih podjetij v smislu člena 3, točka (a)(iv)**; ter
- (d) ali je treba člene 4 do 14 razširiti na negativne vplive na podnebje oziroma revidirati člen 15.

Člen 30

Prenos

1. Države članice najpozneje do ... [2 leti od datuma začetka veljavnosti te direktive] sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Komisiji takoj sporočijo besedilo teh predpisov.

Te predpise uporabljajo na naslednji način:

- (a) od ... [3 leta od datuma začetka veljavnosti te direktive] za podjetja, ustanovljena v skladu z zakonodajo države članice ter ki so imela v povprečju več kot 1 000 zaposlenih in ustvarila več kot 300 milijonov EUR svetovnega čistega prihodka v poslovnem letu, ki je leto pred zadnjim poslovnim letom ... [3 leta od datuma začetka veljavnosti te direktive], za katera so bili ali bi morali biti sprejeti letni računovodski izkazi;
- (b) od ... [3 leta od datuma začetka veljavnosti te direktive] za podjetja, ki so ustanovljena v skladu z zakonodajo tretje države in so v Uniji ustvarila več kot 300 milijonov EUR čistega prihodka v poslovnem letu, ki je leto pred zadnjim poslovnim letom ... [3 leta od datuma začetka veljavnosti te direktive];
- (c) od ... [4 leta od datuma začetka veljavnosti te direktive] za podjetja iz člena 2(1), točka (a), in člena 2(2), točka (a);
- (d) od ... 5 let od datuma začetka veljavnosti te direktive] za podjetja iz člena 2(1), točka (b), in člena 2(2), točka (b);

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice Komisiji sporočijo besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 31

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 32

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V ..., dne ...

Za Evropski parlament

Za Svet

predsednik/predsednica

predsednik/predsednica

DEL I**1. ČLOVEKOVE PRAVICE IZ ČLENA 3, TOČKA (C)**

1. [...]
2. Pravica do življenja, vključno z zasebnimi ali javnimi varnostniki, ki ščitijo sredstva, objekte ali osebe podjetja in ki povzročijo smrt osebe, ker podjetje ni dalo navodil ali vršilo nadzora, ki se razlaga v skladu s členom 6(1) Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;
3. prepoved mučenja, krutega, nečloveškega ali ponižujočega ravnanja, vključno z zasebnimi ali javnimi varnostniki, ki ščitijo sredstva, objekte ali osebe podjetja in ki osebo mučijo ali z njo ravnavo kruto, nečloveško ali ponižujoče, ker podjetje ni dalo navodil ali vršilo nadzora, ki se razlaga v skladu s členom 7 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;
4. pravica do svobode in varnosti, ki se razlaga v skladu s členom 9(1) Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;
5. prepoved samovoljnega ali nezakonitega vmešavanja v zasebno življenje osebe, njeno družino, dom ali dopisovanje ter nezakonitih napadov na njeno čast ali dobro ime, ki se razlaga v skladu s členom 17 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;
6. prepoved poseganja v svobodo misli, vesti in vere, ki se razlaga v skladu s členom 18 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;

7. pravica do pravičnih in ugodnih delovnih pogojev, vključno s pravičnim zaslužkom in ustrezno dostojno plačo, človeka vrednim življenjem, varnimi in zdravimi delovnimi pogoji ter ustrezno omejitvijo delovnega časa, ki se razlaga v skladu s členom 7 Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah;
8. prepoved omejevanja dostopa delavcev do ustreznega stanovanja, če so delavci nastanjeni v stanovanjih, ki jih zagotavlja podjetje, ter omejevanja dostopa delavcev do ustrezne hrane, obleke, vode in sanitarne ureditve na delovnem mestu, ki se razlaga v skladu s členom 11 Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah;
9. [...]
10. prepoved zaposlitve otrok, mlajših od starosti, ki je predvidena za dokončanje obveznega šolanja, nikakor pa ne mlajših od 15 let, razen če drugače določa pravo kraja zaposlitve v skladu s členom 2(4) Konvencije Mednarodne organizacije dela o minimalni starosti za sklenitev delovnega razmerja, 1973 (št. 138), ki se razlaga v skladu s členi 4 do 8 Konvencije Mednarodne organizacije dela o minimalni starosti za sklenitev delovnega razmerja, 1973 (št. 138);
11. prepoved najhujših oblik dela otrok (osebe, mlajše od 18 let), ki se razlaga v skladu s členom 3 Konvencije Mednarodne organizacije dela o prepovedi najhujših oblik dela otrok iz leta 1999 (št. 182). To vključuje:
 - (a) vse oblike suženjstva ali suženjstvu podobnega ravnanja, kot so prodajanje otrok in trgovanje z njimi, služenje zaradi zadolženosti in tlačanstvo ter prisilno ali obvezno delo, vključno s prisilno ali obvezno mobilizacijo otrok za sodelovanje v oboroženih spopadih;
 - (b) izkoriščanje, zvodništvo ali ponujanje otrok za prostitucijo, za izdelavo pornografije ali pornografske nastope;

- (c) izkoriščanje, zvodništvo ali ponujanje otrok za nezakonite dejavnosti, še zlasti za izdelavo drog in trgovanje z njimi, ter
 - (d) delo, ki zaradi svoje narave ali okoliščin, v katerih se opravlja, lahko ogrozi zdravje, varnost ali moralo otrok;
12. prepoved prisilnega ali obveznega dela, kar pomeni kakršno koli delo ali storitve, ki se zahteva od katere koli osebe pod grožnjo kakršne koli kazni in za opravljanje katere se ta oseba ni prostovoljno javila, ki se razlaga v skladu s členom 2(1) Konvencije Mednarodne organizacije dela o prisilnem ali obveznem delu iz leta 1930 (št. 29). Za prisilno ali obvezno delo se ne štejejo dela ali storitve, ki so v skladu s členom 2(2) Konvencije Mednarodne organizacije dela o prisilnem ali obveznem delu, 1930 (št. 29), ali s členom 8(3), točki (b) in (c), Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;
13. prepoved vseh oblik suženjstva in trgovine s sužnji, vključno s praksami, ki so podobne suženjstvu, tlačanstva ali drugih oblik prevlade ali zatiranja na delovnem mestu, kot so skrajno ekonomsko ali spolno izkoriščanje in poniževanje, ali trgovine z ljudmi, ki se razlaga v skladu s členom 8 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah;

14. [...]
15. pravica do svobode združevanja in zbiranja, pravice do organiziranja in kolektivnih pogajanj, ki se razlaga v skladu s členoma 21 in 22 Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, členom 8 Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, Konvencijo Mednarodne organizacije dela o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic, 1948 (št. 87), ter Konvencijo Mednarodne organizacije dela o uporabi načel o pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja, 1949 (št. 98). To vključuje naslednje pravice:
- (a) delavci lahko svobodno ustanavljajo sindikate ali se jim pridružijo;
 - (b) ustanovitev, pridružitve in članstvo v sindikatu ne smejo biti razlog za neupravičeno diskriminacijo ali povračilne ukrepe;
 - (c) sindikati lahko svobodno delujejo v skladu z ustavami in pravili brez vmešavanja oblasti ter ter
 - (d) pravico do stavke ter pravico do kolektivnih pogajanj;
16. prepoved neenakega obravnavanja pri zaposlovanju, razen če to upravičujejo zahteve zaposlitve, ki se razlaga v skladu s členoma 2 in 3 Konvencije Mednarodne organizacije dela o enakem nagrajevanju, 1951 (št. 100), členoma 1 in 2 Konvencije Mednarodne organizacije dela o diskriminaciji pri zaposlovanju in poklicih, 1958 (št. 111), ter členom 7 Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah. To vključuje zlasti naslednje:
- (a) neenako plačilo za delo enake vrednosti in
 - (b) diskriminacijo na podlagi nacionalnega ali socialnega porekla, rase, barve kože, spola, veroizpovedi, političnega prepričanja;

17. [...]
18. prepoved povzročanja škodljivega spreminjanja tal, onesnaževanja vode ali zraka, škodljivih emisij, prekomerne porabe vode ali drugih vplivov na naravne vire, kot je krčenje gozdov, ki:
- (a) izrazito škodujejo naravni podlagi za shranjevanje in proizvodnjo živil;
 - (b) osebi onemogočajo dostop do varne in čiste pitne vode;
 - (c) osebi otežujejo dostop do sanitarnih objektov ali jih uničujejo;
 - (d) škodujejo zdravju osebe,
- ki se razlaga v skladu s členom 6(1) Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah ter členoma 11 in 12 Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah;
19. prepoved nezakonitega izseljevanja ali prisvajanja zemljišč, gozdov in voda pri pridobivanju, obdelovanju ali drugi uporabi zemljišč, gozdov in voda, vključno s krčenjem gozdov, katerih uporaba zagotavlja preživetje osebe, ki se razlaga v skladu s členom 11 Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah;
20. [...]
21. [...]

2. INSTRUMENTI ČLOVEKOVIH PRAVIC IN TEMELJNIH SVOBOŠČIN

- Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah;
- Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah;
- Osnovne/temeljne konvencije Mednarodne organizacije dela:
 - Konvencija o sindikalni svobodi in varstvu sindikalnih pravic, 1948 (št. 87);
 - Konvencija o uporabi načel o pravicah organiziranja in kolektivnega dogovarjanja, 1949 (št. 98);
 - Konvencija o prisilnem ali obveznem delu, 1930 (št. 29), in njen protokol iz leta 2014;
 - Konvencija o odpravi prisilnega dela, 1957 (št. 105);
 - Konvencija o minimalni starosti za sklenitev delovnega razmerja, 1973 (št. 138);
 - Konvencija o prepovedi najhujših oblik dela otrok, 1999 (št. 182);
 - Konvencija o enakem nagrajevanju, 1951 (št. 100);
 - Konvencija o diskriminaciji pri zaposlovanju in poklicih, 1958 (št. 111).

DEL II

PREPOVEDI IN OBVEZNOSTI V ZVEZI Z VARSTVOM OKOLJA IZ ČLENA 3, TOČKA (B)

1. Obveznost izogibanja negativnim vplivom na biološko raznovrstnost ali njihovega zmanjšanja na najmanjšo možno mero, ki se razlaga v skladu s členom 10(b) Konvencije o biološki raznovrstnosti iz leta 1992 in pravom, ki se uporablja v zadevni jurisdikciji, vključno z obveznostmi iz Kartagenskega protokola glede razvoja, prevoza, uporabe in sproščanja živih spremenjenih organizmov ter obveznostmi iz Nagojskega protokola o dostopu do genskih virov ter poštenu in pravični delitvi koristi, ki izhajajo iz njihove uporabe, z dne 12. oktobra 2014;
2. prepoved uvoza, izvoza, ponovnega izvoza ali vnosa iz morja brez dovoljenja osebkov vrst iz dodatkov I do III h Konvenciji o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES) z dne 3. marca 1973, ki se razlaga v skladu s členi III, IV in V Konvencije;
3. prepoved proizvodnje, uvoza in izvoza proizvodov z dodanim živim srebrom iz Priloge A, del I, h Konvenciji Minamata o živem srebru z dne 10. oktobra 2013 (Konvencija Minamata), ki se razlaga v skladu s členom 4(1) Konvencije;
4. prepoved uporabe živega srebra ali živosrebrovih spojin v proizvodnih postopkih iz Priloge B, del I, h Konvenciji Minamata po datumu opustitve, ki je za posamezne postopke določen v tej konvenciji, ki se razlaga v skladu s členom 5(2) Konvencije;

5. prepoved nezakonite obravnave odpadkov z živim srebrom, ki se razlaga v skladu s členom 11(3) Konvencije Minamata in členom 13 Uredbe (EU) 2017/852 Evropskega parlamenta in Sveta⁷⁶;
6. prepoved proizvodnje in uporabe kemikalij iz Priloge A k Stockholmski konvenciji o obstojnih organskih onesnaževalih z dne 22. maja 2001, ki se razlaga v skladu s členom 3(1)(a), točka (i), Konvencije in Uredbo (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta⁷⁷;
7. prepoved nezakonitega rokovanja z odpadki, njihovega zbiranja, skladiščenja in odstranjevanja, ki se razlaga v skladu s členom 6(1)(d), točki (i) in (ii), Stockholmske konvencije o obstojnih organskih onesnaževalih in členom 7 Uredbe (EU) 2019/1021;
8. prepoved uvoza ali izvoza kemikalije iz Priloge III k Rotterdamski konvenciji o postopku soglasja po predhodnem obveščanju za določene nevarne kemikalije in pesticide v mednarodni trgovini z dne 10. septembra 1998, ki se razlaga v skladu s členi 10(1), 11(1)(b) in 11(2) Konvencije in navedbo pogodbenice uvoznice ali izvoznice Konvencije v skladu s postopkom soglasja po predhodnem obveščanju;

⁷⁶ Uredba (EU) 2017/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. maja 2017 o živem srebru in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1102/2008 (UL L 137, 24.5.2017, str. 1).

⁷⁷ Uredba (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o obstojnih organskih onesnaževalih (UL L 169, 25.6.2019, str. 45).

9. prepoved nezakonitega uvoza in izvoza nadzorovanih snovi iz prilog A, B, C in E k Montrealskemu protokolu o substancah, ki škodljivo delujejo na ozonski plašč, k Dunajski konvenciji o varstvu ozonskega plašča, ki se razlaga v skladu s členom 4B Montrealskega protokola in določbami o licenciranju na podlagi prava, ki se uporablja v zadevni jurisdikciji;
10. prepoved izvoza nevarnih ali drugih odpadkov, ki se razlaga v skladu s členoma 1(1) in (2) Baselske konvencije o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja z dne 22. marca 1989 (Baselska konvencija) in Uredbo (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta⁷⁸:
- (a) v pogodbenico Konvencije, ki je prepovedala uvoz takšnih nevarnih in drugih odpadkov, ki se razlaga v skladu s členom 4(1)(b) Baselske konvencije);
 - (b) v državo uvoznico, ki ni pisno odobrila določenega uvoza, kadar ta država uvoznica ni prepovedala uvoza takšnih nevarnih odpadkov, ki se razlaga v skladu s členom 4(1)(c) Baselske konvencije;
 - (c) v državo nepogodbenico Baselske konvencije, ki se razlaga v skladu s členom 4(5) Baselske konvencije;

⁷⁸ Uredba (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov (UL L 190, 12.7.2006, str. 1).

- (d) v državo uvoznico, če se s takimi nevarnimi ali drugimi odpadki v tej državi ali drugod ne ravna na okolju varen način, ki se razlaga v skladu s členom 4(8), prvi stavek, Baselske konvencije;
11. prepoved izvoza nevarnih odpadkov iz držav iz Priloge VII k Baselski konvenciji v države, ki niso navedene v Prilogi VII, za dejavnosti iz Priloge IV k Baselski konvenciji, ki se razlaga v skladu s členom 4A Baselske konvencije ter členoma 34 in 36 Uredbe (ES) št. 1013/2006);
12. prepoved uvoza nevarnih odpadkov in drugih odpadkov iz držav nepogodbenic, ki niso ratificirale Baselske konvencije, ki se razlaga v skladu s členom 4(5) Baselske konvencije;
13. obveznost izogibanja negativnim vplivom na lastnino ali njihovega zmanjšanja na najmanjšo možno mero, označeno za naravno dediščino, kot je opredeljena v členu 2 Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine z dne 16. novembra 1972 (Konvencija o svetovni dediščini), ki se razlaga v skladu s členom 5(d) Konvencije o svetovni dediščini in pravom, ki se uporablja v zadevni jurisdikciji;
14. obveznost izogibanja negativnim vplivom na mokrišča ali njihovega zmanjšanja na najmanjšo možno mero, kot so opredeljena v členu 1 Konvencije o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic z dne 2. februarja 1971 (Ramsarska konvencija), ki se razlaga v skladu s členom 4(1) Ramsarske konvencije in pravom, ki se uporablja v zadevni jurisdikciji;

15. obveznost preprečevanja onesnaževanja z ladij, ki se razlaga v skladu z Mednarodno konvencijo o preprečevanju onesnaževanja morja z ladij z dne 2. novembra 1973, kot je bila spremenjena s Protokolom iz leta 1978 (Konvencija MARPOL 73/78). To vključuje:
- (a) prepoved izpusta v morje:
 - (i) nafte ali naftnih mešanic, kot so opredeljene v členu 1 Priloge I h Konvenciji MARPOL 73/78, ki se razlaga v skladu s členi 9 do 11 Priloge I h Konvenciji MARPOL 73/78;
 - (ii) zdravju škodljivih tekočin, kot so opredeljene v členu 1(6) Priloge II h Konvenciji MARPOL 73/78, ki se razlaga v skladu s členoma 5 in 6 Priloge II h Konvenciji MARPOL 73/78; ter
 - (iii) odpadnih voda, kot so opredeljene v členu 1(3) Priloge IV h Konvenciji MARPOL 73/78, ki se razlaga v skladu s členoma 8 in 9 Priloge IV h Konvenciji MARPOL 73/78;
 - (b) prepoved nezakonitega onesnaževanja s škodljivimi snovmi, ki se po morju prevažajo v pakirani obliki, kot so opredeljeno v členu 1 Priloge III h Konvenciji MARPOL 73/78, ki se razlaga v skladu s členi 1 do 7 Priloge III h konvenciji MARPOL 73/78, ter
 - (c) prepoved nezakonitega onesnaževanja z odpadki z ladij, kot je opredeljeno v členu 1 Priloge V h konvenciji MARPOL 73/78, ki se razlaga v skladu s členi 3 do 6 Priloge V h konvenciji MARPOL 73/78;
16. prepoved nezakonitega onesnaževanja morskega okolja z odmetavanjem, kot je opredeljeno v členu 1(1) Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu z dne 10. decembra 1982 (Konvencija UNCLOS), ki se razlaga v skladu s členom 210 Konvencije UNCLOS in pravom, ki se uporablja v zadevni jurisdikciji.

SEZNAM STATISTIČNE KLASIFIKACIJE GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI,
OPREDELJENIH V PRILOGI IV K UREDBI (ES) št. 1893/2006, IZ ČLENA 2(1), TOČKA
(b)

Člen	Sektor	Ustrezna oznaka NACE
2(1)(b), točka (i)	Proizvodnja tekstilij, usnja in sorodnih izdelkov (vključno z obutvijo)	Področje C, Oddelek 13–15
2(1)(b), točka (i)	Trgovina na debelo s tekstilijami, oblačili in obutvijo	Področje G, Oddelek 46, Skupina 46.4, Razred 46.41– 46.42
2(1)(b), točka (ii)	Kmetijstvo, gozdarstvo, ribištvo (vključno z akvakulturo)	Področje A
2(1)(b), točka (ii)	Proizvodnja živil in pijač	Področje C, Oddelek 10–11

2(1)(b), točka (ii)	Trgovina na debelo s kmetijskimi surovinami, živimi živalmi, lesom, živili in pijačami	Področje G, Oddelek 46, Skupina 46.1, Razred 46.11–46.13 in 46.16–46.17
		Področje G, Oddelek 46, Skupina 46.2
		Področje G, Oddelek 46, Skupina 46.3
2(1)(b), točka (iii)	pridobivanje mineralnih virov, ne glede na to, od kod se pridobivajo (vključno s surovo nafto, zemeljskim plinom, premogom, lignitom, kovinami in rudami ter vsemi drugimi nekovinskimi minerali in izdelki iz kamna)	Področje B
2(1)(b), točka (iii)	Proizvodnja kovinskih izdelkov, drugih nekovinskih mineralnih izdelkov in končnih kovinskih izdelkov (razen strojev in opreme)	Področje C, Oddelek 23–25
2(1)(b), točka (iii)	Trgovina na debelo z mineralnimi viri, osnovnimi mineralnimi izdelki in mineralnimi polizdelki (vključno s kovinami in rudami, gradbenim materialom, gorivi, kemikalijami in drugimi polizdelki)	Področje G, Oddelek 46, Skupina 46.7, Razred 46.71–73 in 46.75–76